PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 60 lir

Leto XXIII. Št. 197 (6781)

TRST, torek, 22. avgusta 1967

V nedeljo 209 ameriških bombnih napadov na Severni Vietnam

Včeraj nove bombe na središče Hanoja Dve letali sestreljeni nad Kitajsko

Nad Severnim Vietnamom je bilo včeraj sestreljenih osem ameriških letal - Bombe na bolnišnico

WASHINGTON, 21. — Ameriški departma za obrambo javlja, da sta dve ameriški bombni letali preleteli kitajsko mejo in leteli nad kitajskim ozemljem. «Verjetno je bilo eno teh letal sestreljeno, ali tudi obe.»

Incident se je dogodil danes, potem ko so ameriška letala bombardirala železniška skladišča v Duc Noi v Severnem Vietnamu, enajst kilometrov severnovzhodno od Hanoja. Zadevno poročilo pravi: «Ko sta letali naleteli na močan protiletalski ogenj na področju ciljev in ko sta se vračali, so ju napadala letala «Mig» in izstrelki zemlja-zrak. Piloti so sporočili, da imajo težavo in da so naleteli na močne nevihte proti jugu. Domneva se, da med poizkusom, da bi zbežala letalom Mig in izstrelkom, sta letali nevede preleteli mejo s Kitajsko. Verjetno je, da so letala Mig, ki so ju zasledovala, ali druga kitajska letala na drugi strani meje sestrelila eno letalo ali obe. Vsako letalo je imelo dva člana posadke. Manjkajo poročila o njih usodi.» Ameriška bombna letala so danes izvršila nov bombni napad na Hanoj. Kakor poroča severnovietnamska tiskovna agencija so ameriška letala med današnjim bombardiranjem izstrelila rakete proti bolnišnici v Hoan Kiem, ki je blizu hanojske katedrale v središču mesta. Zadeta je bila tudi ena pagoda v prestolnici. Agencija poroča, da je bila danes sestreljenih pet ameriških letal in več pilotov je bilo ujetih. Nad drugimi kraji Severnega Vietnama pa so bila sestreljena tri ameriška letala.

Včeraj so ameriška letala izvršila 209 bombnih napadov na Severni Vietnam. Od začetka vojne niso do sedaj še nikoli izvršila tako velikega števila napadov na Severni Vietnam. Severnovietnamski tisk poroča, da je bilo od 12. do 17. avgusta sestreljenih nad Severnim Vietnamom šest ameriških letal. Poleg tega so severnovietnamske obalne baterije zažgale eno ameriško vojno ladjo.

Predstavnik Bele hiše je zvečer izjavil: «Jasno je, da kljub previdnosti lahko nastanejo podobni incidenti ko slabo vreme, problemi letenja in nasprotna letala ustvarijo težave pilotom. Seveda ni bilo nobenega napada na Kitajsko. Prepričani smo, da Peking dobro ve, da ZDA ne iščejo vojne s Kitajsko.»

Zvečer je agencija «Nova Kitajska» javila, da sta dve ameriški letali leteli danes nad kitajskim ozemljem v pokrajini Kvangsi in s tem izvršili «namerno vojno izzivanje». Letali sta bili sestreljeni in en pilot je bil ujet.

Danes se Feltrinelli vrne v Milan

RIM, 21. — Iz Madrida poročajo, da je prispel tja z letalom iz Južne Amerike založnik Giangiacomo Feltrinelli. Iz La Paza v Boliviji je Feltrinelli odpotoval sinoči ob 20.30 v glavno mesto Peruja Limo. Tu so izjavili, da je nezaželen element, ker so ga iz Bolivije izgnali. Zato je odpotoval ob 1.40 z letalom družbe «Iberia» v Španijo.

Zvedelo se je, da je bolivijska policija odpeljala Feltrinellija na svoje poveljstvo in ga zaslišala, nato pa se je moral v spremstvu policajev vrniti v hotel, kjer so ga policaji stražili dva dni. Feltrinelliju je bolivijska policija zaplenila ves denar, to je okrog 2,5 milijona lir.

V Madridu je založnik Feltrinelli povedal časnikarjem nekaj podrobnosti o svoji aretaciji in izgonu. Rekel je, da ga je na glavnem ravnateljstvu policije v La Pazu zaslišal neki debeluh srednjih let, ki najbrž ni bil Bolivijec, ker je slabo govoril španski. Zatem je Feltrinelli pokazal časnikarjem odlok o izgonu, ki pravi o njem, da je nezaželen tujec. Feltrinelli ni hotel povedati časnikarjem, katere ljudi je srečal za časa svojega bivanja v Boliviji. Ko ga je na letališču nekdo samo bežno pozdravil, je videl, da so ga takoj aretirali. Feltrinelli je povedal, da se vrne jutri popoldne v Milan. Povedal je tudi, da so tako ravnali z njim, ker je bolivijski konzul v Milanu sporočil bolivijskim oblastem, da je «nevarna oseba». Ta dokument je slučajno in bežno videl na mizi osebe, ki ga je zasliševala, ko je ta za trenutek odšla iz sobe.

Glede francoskega časnikarja Debraya je Feltrinelli dejal, da bi ga hoteli bolivijski častniki ubiti ter da ne verjame, da bi ga moglo ameriško posredovanje rešiti smrti.

Spopadi v Mehiki

ACAPULCO (Mehika), 21. — V nedeljo je prišlo med nasprotujočimi si skupinami kmetov, včlanjenih v sindikatu pridelovalcev kokosovih orehov, do oboroženega spopada, pri čemer je bilo 20 oseb ubitih in kakih 100 ranjenih. Zdi se, da je vzrok spora nasprotovanje med predsednikom deželne zveze pridelovalcev Jesusom Floresom Guerrerosom in poslancem Cesarom Del Angelom, ki opozarja Jesusa vodstvo sindikata. Okrog tisoč oboroženih kmetov, ki jih je vodil Angel, je skušalo zasesti sedež zveze. Iz notranjosti so jim odgovorili in prišlo je do ostrega streljanja, med katerim so uporabljali tudi brzostrelke. Nastopila je policija in je napravila konec spopadu. Med ranjenci so tudi ženske in otroci. Policija je zaprla tudi predsednika sindikata Guerrerosa, medtem ko je poslanec Cesar zbežal. Kasneje je nekaj ranjenih umrlo, tako da se je število smrtnih žrtev zvišalo na 28. Oblasti so zaprle 180 oseb.

Razgovor Fanfanija s perzijskim šahom

RIM, 21. — Danes dopoldne je imel zunanji minister Fanfani razgovor z s perzijskim šahom Reza Pahlevijem, ki je prišel na letališče Fiumicino iz Teherana in bil namenjen v Washington. Razgovarjala sta se o zadevah, ki se tičejo obeh držav. Navzoči so bili tudi nekateri diplomati. V imenu predsednika republike Saragata je šaha pozdravil njegov diplomatski svetovalec veleposlanik Malfatti.

Tito se je vrnil na Brione

BRIONI, 21. — Predsednik republike maršal Tito se je danes zgodaj zjutraj na ladji «Galeb» skupno z Edvardom Kardeljem, Vladimirom Popovićem, Kirom Gligorovom, Mišo Pavičevićem in ostalimi člani delegacije vrnil z obiska v ZAR, Siriji in Iraku. V brionskem pristanišču, kjer so mu izkazali najvišje časti, so maršala Tita pozdravili predsednik CK ZK Hrvaške dr. Vladimir Bakarić, tajnik izvršnega komiteja CK ZKJ Mijalko Todorović, predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Špiljak ter številni drugi visoki zvezni in republiški funkcionarji Hrvaške in visoki zastopniki Pulja.

Počastitev spomina Togliattija ob 3. obletnici smrti

RIM, 21. — Ob tretji obletnici smrti Palmira Togliattija je bila davi na pokopališču Verano ceremonija, ki so se je udeležila odposlanstva osrednjega odbora KPI, osrednje nadzorne komisije, rimske komunistične federacije, osrednjega odbora mladinske komunistične federacije, rimskih sekcij, časopisa «l'Unità» in drugih organizacij. V odposlanstvu osrednjega odbora so bili med drugimi tudi Giorgio Amendola, Nilde Jotti in Scoccimarro. Bila je navzoča tudi Marisa Malagoli, ki jo je pokojni Togliatti posvojil.

IZJAVE BONSKEGA KANCLERJA PO POVRATKU IZ ZDA

Kiesinger je zadovoljen z obiskom Bonn ne kritizira vojne v Vietnamu

Zahodnonemške vojne ladje imenovane po poveljnikih iz druge svetovne vojne

BONN, 21. — Zahodnonemški kancler Kiesinger je izjavil na tiskovni konferenci po povratku iz Washingtona, da «sedaj nismo v razdobju velikih alternativ; naše končno poročilo vsekakor dokazuje, da se v odločilnih vprašanjih strinjamo z ameriško vlado».

Izjavil je, da je popolnoma zadovoljen z razgovori v Washingtonu o vseh temeljnih vprašanjih in da ne ve, «koliko se glede tega lahko reče o obiskih prejšnjih predsednikov vlad v Washingtonu».

Kiesinger je zavrnil vse domneve o «hladnem vetru», ki je baje pihal v Washingtonu, in je dejal, da je «ginjen» nad sprejemom, ki so mu ga priredili Johnson, njegovi sodelavci in ameriški kongres.

Glede morebitnega zmanjšanja števila ameriških čet je Kiesinger izjavil, da je v Washingtonu ponovil, kar je že izjavil v Bonnu, t.j., da morebitno zmanjšanje ne bo velikega obsega in o tem se bodo morali prej posvetovati med zavezniki. Izjavil je, da bi kvečjemu zmanjšali število vojakov za 15 do 19 tisoč mož.

Glede morebitnega umika ameriških čet iz Nemčije mu je Johnson izjavil, da je v ZDA neka struja, ki se zavzema za umik. Ta struja bi se prav gotovo okrepila, če bi se znatno zmanjšalo število vojakov v zahodnonemški vojski.

Glede francosko - nemških odnosov je Kiesinger «skušal dopovedati» Johnsonu in tudi ameriški javnosti, da ne gre za izbiro med ZDA in Francijo. Dodal je, da glede številnih vprašanj ni sedaj skladnosti med francosko in bonsko politiko, kar je sicer rekel tudi de Gaulle. To pa ne pomeni, da se ti dve državi ne smeta sporazumeti o skupni politiki. Za bonsko vlado ta politika nikakor ni naperjena proti ZDA ali proti atlantskemu zavezništvu. Glede francosko-nemškega sodelovanja o obrambi, to sodelovanje spopolnjuje in ne nasprotuje diskusiji v NATO o tej zadevi. Dodal je, da upa, da Francija ne bo popolnoma zapustila atlantskega zavezništva po letu 1969.

Glede metode za okrepitev NATO je Kiesinger izjavil, da bodo o tem govorili med posvetovanji z Washingtonom. Izjavil je tudi, da mu je uspelo razpršiti nekatera nesoglasja glede bonske politike do vzhoda. V Ameriki je poudaril, da ta politika nikakor ne sme imeti za smoter ošibitev NATO. V Washingtonu pa so ugotovili, da enostransko zmanjšanje števila čet na zahodu « ni koristno za popustitev napetosti».

Na vprašanje nekega časnikarja je kancler izjavil, da sta govorila z Johnsonom tudi o sestanku v Glassboru. Glede dokončnega besedila pogodbe proti širjenju atomskega orožja pa je kancler mnenja, da bo ta pogodba lahko predložena pred koncem leta. Ponovil pa je v Washingtonu, da je po mnenju bonske vlade potrebno zavarovati neatomske države pred morebitnim političnim izsiljevanjem ter zajamčiti miroljubno uporabo atomske energije. Po mnenju Kiesingerja so razgovori v Glassboru pustili vtis, da je obema velesilama na tem, da odpravita sedanje spore. Seveda je težko reči, kako daleč in kako se bo to zgodilo, «toda volja je».

Po mnenju Kiesingerja ni razloga za domnevo, da je «politika pomirjenja» ameriške vlade v nasprotju z nemškimi interesi. Kancler je v Washingtonu predočil, da bi se bonska vlada drugače odločno uprla tej politiki. Tudi glede tega bo treba nadaljevati posvetovanja, «ki so morda v preteklosti bila nezadostna».

O ameriški politiki v Vietnamu je kancler izjavil, da ne pritiče zvezni republiki ocenjevati to politiko. «Bonn cenj ameriške napore za obrambo svobode in miru na svetu in torej ne kritizira ravnanja ZDA v Vietnamu.» Poudaril pa je, da niso od njega zahtevali «moralne podpore» bonske vlade glede tega. Kiesinger ne odobrava takih «polovičnih izrazov», ker je težko reči, «kje se konča moralna podpora in kje se začne politična».

Glede sistema evropske varnosti je kancler izjavil, da je pripravljen sprejeti sistem, ki bi dejansko jamčil varnost in ne bi temeljil na «statusu quo», temveč bi težil po tem, da ga premaga.

Na vprašanje, kaj misli o Brandtovih izjavah v Romuniji glede «nove stvarnosti na nemškem ozemlju», je Kiesinger odgovoril, da je treba glede tega paziti «in uporabljati besede, ki ne dopuščajo dvoumnosti».

Na vprašanje nekega časnikarja, ali niso nesoglasja med Bonnom in Washingtonom kakor med Bonnom in Parizom, je kancler izjavil, da so zelo redki primeri, glede katerih se obe državi popolnoma strinjata o vseh vprašanjih. Na vsak način pa je velika enakost interesov med nemškim in ameriškim ljudstvom.

Na koncu je kancler izrekel prepričanje, da bo veliki koaliciji uspelo uresničiti smotre, ki si jih je zastavila tako v notranji kakor v zunanji politiki.

V Zahodni Nemčiji je nastal spor v zvezi z imenovanjem nekaterih vojnih ladij po poveljnikih, ki so se izkazali v drugi svetovni vojni. Prvo od teh vojnih ladij, ki so jih naročili v ZDA, so te dni imenovali po admiralu Luetjensu, ki je leta 1941 poveljeval vojni ladji «Bismarck», katera je potopila tedanjo največjo vojno ladjo na svetu, angleško ladjo «Hood». Podtajnik za obrambo Carstens je ob splavitvi ladje med drugim izjavil, da mora Luetjens ostati «zaradi svojega čuta odgovornosti, požrtvovalnosti in čuta dolžnosti zgled za prihodnje generacije zvezne mornarice». Te besede so izzvale precej protestov v Nemčiji in tujini. Zatrjuje se, da je sam minister Schroeder vztrajal, naj se neha bojkot «nad nemškimi junaki druge svetovne vojne, ki so bili krivi, da se niso uprli Hitlerju». Hotel bi, da bi tudi druge vojne ladje nosile ime Nemcev, ki so se izkazali v drugi svetovni vojni. Enaka nasprotja so nastala glede druge ladje, ki jo bodo splavili konec leta. Mornarica baje ni zadovoljna, da bi ladji dali ime «Fritsch», ki je ime vrhovnega poveljnika vojske, ki je umrl leta 1939 med vojno proti Poljski. Samo ime, ki so ga predlagali za tretjo vojno ladjo, ni do zdaj izzvalo nesoglasij. Imenovati bi se morala «Moel-Ders» v spomin letalskega prvaka, ki je baje bil ubit, ker je poslal nadškofu v Munsteru nekaj pisem, v katerih je kritiziral Hitlerja.

Zopet normalen promet v mestih

RIM, 21. — Po množičnem odhodu meščanov v letovišča, so bile rimske ulice skoraj prazne, številne trgovine pa zaprte. Z včerajšnjim dnem pa se je večina meščanov že vrnila z dopusta in ulice so bile zopet polne Rimljanov. Zato je zopet nastala običajna zmešnjava v mestnem prometu in mestni redarji so zato zopet začeli dajati globe, medtem ko so za časa «mrtvila» zamežali na eno oko. Na avto cestah je velik promet vozil z ljudmi, ki se vračajo z dopusta. Včeraj je krožilo po Laziu okrog 400 tisoč vozil.

Na cestah v Lombardiji so včeraj našteli okrog 1 milijon in 300 tisoč vozil na vseh cestah pa je bilo v službi 1.200 policajev, ki so naložili 2.894 glob. Po skoraj dveh tednih presledka je promet v Milanu zopet oživel in tudi večino trgovin so že odprli. Velik promet je bil tudi na železniški postaji in na letališču.

Na vseh cestah v Liguriji je bil tudi danes zelo velik promet. Ugotovili so veliko število tujih turistov, zlasti Nemcev in Švedov, ki se vračajo domov.

V Emiliji je bil promet na cestah normalen. Včeraj je krožilo po cestah v vsej deželi 814 tisoč vozil. Od 9. avgusta dalje so karabinjerji naložili vozačem 13.856 glob.

Eksplozija cisterne povzročila devet smrtnih žrtev

BRUSELJI, 21. — V Martelangeju na meji med Belgijo in Luksemburgom je eksplodirala cisterna, v kateri je bilo 40.000 litrov utekočinjenega plina. Pri tem je zgubilo življenje sedem oseb, 34 pa je bilo ranjenih tudi zaradi požara, ki je nastal. Kaže, da je cisterna eksplodirala, ker se je zaletela proti ograji nekega mostu na reki Sure. Plin se je takoj vnel in požar je zajel tudi bližnjo bencinsko črpalko ter kakih deset hiš. Zgorelo je tudi 50 avtomobilov. Eksplozija je bila tako silna, da so zletela kolesa cisterne sto metrov daleč. Na kraj so prihiteli takoj gasilci, saj je požar kasneje zajel tudi bližnjo železniško postajo in veliko restavracijo. Kasneje sta umrla v bolnišnici še dva ranjenca.

Hude cestne nesreče

SKOPJE, 21. — Na cesti med Beogradom in grško mejo je prišlo do prometne nesreče pri kateri so se smrtno ponesrečili vsi člani neke grške družine. Šest oseb iz te družine se je peljalo v avtu, ki se je čelno zaletel v nemški avto, v katerem se je tudi vozila neka družina, sestavljena iz štirih članov. Vsi Nemci so dobili hude poškodbe.

V juliju je bilo na Hrvaškem 76 smrtnih žrtev cestnih nesreč. Pri 1581 nesrečah je bilo tudi 1181 ranjenih, medtem ko znaša materialna škoda 350 milijonov lir. V primeri z lani se je cestni promet povečal za 30 odstotkov.

V Nemčiji pa je bilo pri neki cestni nesreči v Porenju kar osem mrtvih. Neki delavec, star 20 let, ki se je peljal skupno s svojo zaročenko, je namreč nevarno prehitel drug avto, v katerem se je peljalo šest oseb. Avta sta se zaletela in vsi njeni potniki so bili na mestu mrtvi.

PO INCIDENTU Z LADJO «SVIRSK»

Sovjetski protest v Pekingu London odbil kitajski ultimat

MOSKVA, 21. — Sovjetska vlada je izročila včeraj kitajskemu poslaništvu v Moskvi protestno noto, v kateri obtožuje Kitajsko, da je organizirala vrsto samovoljnih in nezakonitih dejanj proti sovjetskim ladjam v pristanišču Dairen, in dodaja, da bi taka dejanja mogla v prihodnje preprečiti sovjetskim ladjam pristajanje v tem pristanišču. Nota dodaja, da so dejanja kitajskih oblasti proti sovjetskim ladjam in njihovim posadkom sestavni del protisovjetske kampanje, ki jo vodi Kitajska, da bi še bolj poslabšala kitajsko-sovjetske odnose. S tem se ogroža izvajanje sporazumov o trgovini in plovbi med SZ in Kitajsko.

Nota omenja primer sovjetske ladje «Zagorsk», ki so jo kitajske oblasti pridržale 20 dni v pristanišču Dairen, ter ladje, «Svirks», ki so jo zadržale več dni v tem pristanišču. V istem času nista mogli zapluti dve sovjetski ladji v pristanišče Dairen zaradi pogojev, ki so jih postavile kitajske oblasti. Ladji sta morali odpluti, ne da bi izkrcali tovor.

LONDON, 21. — Britanska vlada je odbila kitajski ultimat, ki je bil izročen pred 48 urami in s katerim so zahtevali umik prepovedi izhajanja treh kitajskih listov v Hongkongu in izpustitev 53 članov osebja teh časopisov, ki so jih aretirali.

Podtajnik za zadeve Daljnjega vzhoda v zunanjem ministrstvu je sprejel davi kitajskega odpravnika poslov in se pogovarjal z njim 30 minut. Govorila sta o varnosti britanskih državljanov na Kitajskem in o varnosti dopisnika agencije Reuter. Poleg tega je britanski diplomat sporočil kitajskemu predstavniku, da je britanski odpravnik poslov v Pekingu zavrnil kitajski protest britanski vladi, ker je vseboval grožnje. Vendar je kitajski predstavnik začel čitati vsebino note, toda podtajnik ga je prekinil in poudaril, da je britanska vlada protest že zavrnila. V kitajski noti je bilo rečeno, da bo Velika Britanija odgovorna za vse posledice, če ne bo izpolnila kitajskih zahtev. Aretirane časnikarje so danes poklicali pred sodišče v Hongkonku. Med tridesetimi točkami obtožbe je tudi obtožba o prevratni dejavnosti in širjenju lažnih novic.

Pekinški radio poroča, da se je okoli dva tisoč kitajskih časnikarjev v Pekingu prišlo pred urade angleškega odpravnika poslov, da protestirajo proti «preganjanju kitajskih patriotičnih časnikarjev in kitajskega patriotičnega časnikarja v Hong Konku». Demonstranti so korakali pred uradom in zatem je njihova delegacija izročila v uradu resolucijo.

Glasilo KP Japonske ostro kritizira «skrajno levičarsko oportunistično skupino Maocetunga in njegovih slepih pristašev». Članek je predvsem naperjen proti rdečim gardistom in proti njihovim dejanjem, ki so jih izvršili proti dvema japonskima komunističnima voditeljema, ki sta se nedavno vrnila iz Pekinga. Članek pravi na koncu, da se bodo japonski komunisti odločno borili proti oportunizmu kitajskega komunizma.

Kitajsko poslaništvo v Kopenhagnu je ostro protestiralo pri danski vladi, ker je socialdemokratski list «Aktuelt» objavil karikature Maocetunga.

Zaključena arabska gospodarska konferenca

KAIRO, 21. — Kairski list «Al Ahram» sporoča, da so ministri za gospodarstvo in finance arabskih držav odobrili deset tajnih priporočil, ki bodo 29. avgusta predložena državnim poglavarjem v Kartumu. List dodaja, da so ostala nerešena nekatera vprašanja, o katerih bodo razpravljali zunanji ministri še pred konferenco na vrhu. Deset odobrenih priporočil se tiče naslednjih vprašanj: 1. Petrolej kot orožje za odpravo posledic napada. 2. Dvig arabskih pologov iz bank v državah, ki so pomagale Izraelu. 3. Ustanovitev skupnega arabskega sklada za gospodarski razvoj. 4. Ustanovitev skupnega sklada za pomoč in obnovo področij, ki jih je prizadejala vojna. 5. Sklenitev plačilnega sporazuma med arabskimi državami. 6. Razvoj trgovinske izmenjave med arabskimi in prijateljskimi državami. 7. Važnost vključitve vseh arabskih držav v sporazum o gospodarski enotnosti in v skupno arabsko tržišče. 8. Ustanovitev komisije gospodarskih strokovnjakov, da se pospeši arabska gospodarska komplementarnost. 9. Zmanjšanje trgovinske izmenjave in gospodarske dejavnosti z državami, ki so podpirale Izrael. 10. Razvoj medarabskega sodelovanja v turizmu, zavarovalništvu in bančništvu.

Ministri so priporočali, naj bo novembra sestanek ministrov za gospodarstvo, ki naj med drugim razpravljajo o izvajanju odobrenih sklepov.

Kakor piše «Al Ahram», sta Saudova Arabija in Libija izrazili nekatere pomisleke glede predloga, naj bi za tri mesece ustavili dobave petroleja nekaterim zahodnim državam. Kuvajt pa je predlagal, naj prekinitev dobave petroleja velja toliko časa, dokler ne bodo popolnoma odpravljene posledice napada.

Davi je prišel v Jeruzalem U Tantov posebni odposlanec Ernest Thalmann, da pregleda stanje v mestu. Arabsko prebivalstvo je razglasilo ob tej priložnosti splošno stavko. Vse arabske trgovine so bile zaprte.

NEAPELJ, 21. — Na zidovih postaje «Parco Angelina» vlečne železnice Mergellina-Villanova so se danes pojavili napisi, ki poveličujejo nacizem. Narisali so tudi s črnim firnežem dva velika kljukasta križa. S stvarjo se ukvarja politični oddelek neapeljske kvesture. Podobni napisi so se pojavili že v prejšnjih dneh.

Ameriški črnski voditelj Rap Brown je bil v soboto aretiran. Sodnik je določil kavcijo 25.000 dolarjev za njegovo izpustitev na začasno svobodo. Brown je še vedno v zaporu, ker niso mogli še zbrati denarja za kavcijo

ODGOVOR NACIONALISTIČNIM SKRAJNEŽEM

Glasilo PSU zagovarja trgovinske odnose med Italijo in Kitajsko

Še en glas o atlantski pogodbi - Desničarski demokristjan poslanec Evangelisti zagovarja nepopustljivo stališče do Avstrije

RIM, 21. — Tu vlada v glavnem še politično mrtvilo, ker ni posebnih dogodkov. Nekaj pozornosti pritegujejo nadaljnja polemika o atlantski pogodbi, zadeva s kitajsko ladjo «Li Ming» in južnotirolsko vprašanje.

V zvezi z atlantsko pogodbo je dal časnikarjem izjavo član vodstva PSI-PSDI Pellicani. Glede nedavnih Tanassijevih izjav je Pellicani rekel, da ima prav, ker sploh ne obstaja vprašanje o obnovitvi atlantske pogodbe. Po Pellicanijevem mnenju naj bi si vso stvar izmislili komunisti, da bi povzročili spore med socialisti. Pri tem je Pellicani rekel, da ni v PSU nikoli nihče zahteval odpovedi NATO niti ne misli nihče na njeno avtomatsko obnovo. V zgodovini je 20 let vedno zadostovalo, da so se spremenili mednarodni odnosi. Toda zadnjih 20 let je bilo še posebno razburljivih in polnih dogodkov. Od Stalinove smrti do obsodbe stalinizma, od kitajskega razkola do sedanjega stališča Romunije.

Pellicani je rekel, da socialisti ne menijo, da ni zaradi spremenjenega svetovnega položaja več potrebna atlantska pogodba, toda stvarno menijo, da globoke spremembe, ki so nastale, naravnost terjajo revizijo pogodbe. Predvsem so se spremenili odnosi med Sovjetsko zvezo in ZDA, kar mora pogodba upoštevati. Ravno zato je potrebna njena revizija.

Glede spora s Kitajsko bo «Avanti» (glasilo PSU) objavil članek, ki pravi med drugim: «Primer ladje «Li Ming» in neupravičenih povračilnih ukrepov kitajskih oblasti proti ravnatelju ICE v Pekingu sta nujno dovedla do anahronističnih stališč in nacionalistične histerije v Italiji, tako da so nekateri celo predložili v parlamentu vprašanja z zahtevo, naj se prekinejo obetavni trgovinski odnosi s Kitajsko in vsi odnosi s to državo sploh. Iz nacionalnih interesov ni obvezno dodati bedarijam drugih lastne bedarije. V tem primeru bi bila velika napaka, če bi odgovorili na manifestacije otročjega ekstremizma Kitajcev s pretiranim nacionalizmom, kar ne bi pomenilo nič drugega kakor popolnoma pokvariti ugoden začetek našega izvoza na tržišče, ki šteje 750 milijonov ljudi. To skrb ima vedno pred očmi, kdor gleda na lastno državo s čutom za mero in odgovornost.»

Zatem pravi članek, da ni nič čudnega, da je ravno ravnatelj urada ICE v Pekingu Manzella v odgovoru na brzojavko ministra Tolloya zagotovil, da bo ostal na svojem mestu in da bo, kakor hitro se bo obžalovanja vredni primer rešil, obnovil svojo dejavnost za razvoj italijansko-kitajskih trgovinskih izmenjav. Če moramo zahtevati spoštovanje italijanskih zakonov od poveljnikov kitajskih ladij (čeprav naši zavezniki in člani NATO niso v podobnih primerih bili tako dlakocepski), gotovo ni v interesu Italije, da se zaostrijo odnosi, toliko bolj, ker vsi priznajo potrebo, da se v interesu italijanskega gospodarstva razvijajo mednarodne izmenjave, zlasti ker upada izvoz v druge države. V tem primeru so določena ekstremistična stališča še toliko bolj nesmiselna, ko celo italijanski gospodarski listi zagovarjajo trgovinske izmenjave s Kitajsko in njim pač gotovo ne bo nihče očital, da simpatizirajo z Maocetungom.

Davi se je član kitajskega predstavniškega urada za pospeševanje mednarodne trgovine Čenpaošun sestal z ravnateljem zavoda za mednarodno trgovino (ICE) dr. Giuseppom Scalo, ki ga je povabil na razgovor o nekaterih vprašanjih v zvezi z dejavnostjo pomorščakov kitajske ladje v Genovi. Zvedelo se je, da je dr. Scala pojasnil nekatere pravne plati vprašanja ter da je sporočil, da se namestnik načelnika omenjenega kitajskega urada v Rimu Joming, ki je sedaj na krovu kitajske ladje, lahko kadarkoli izkrca z ladje ter ponovno vkrca nanjo.

Že včeraj pa je dr. Scala poslal Jomingu brzojavko, s katero ga je povabil na razgovore v Rim. Joming pa mu je odgovoril, naj pride on v Genovo, kjer naj se sestane z njim na ladji, češ da on noče zapustiti pomorščakov, vkrcanih na ladji «Li Ming».

Pomorščaki na ladji, ki je že deveti dan v Genovi, so danes zopet manifestirali. Prišli so na krov z veliko sliko Maocetunga, kasneje pa so se pojavili z malimi slikami v rokah ter z rdečo knjižico njegovih gesel. Večkrat so obšli krov ladje. Pri tem so peli tudi neko himno ter odgovarjali v zboru nekemu pomorščaku, ki je izrekel vsakikrat po en stavek.

Danes popoldne je bilo v Genovi zborovanje, ki ga je priredila tamkajšnja sekcija «Marksistično-leninistične komunistične stranke Italije» in ki se ga je udeležilo kakih 40 ljudi. Vsi so mahali z Maocetungovo rdečo knjižico, na odru pa je bila Maocetungova slika s transparenti. Govorila sta voditelja sekcije Pucci in Parlanti.

Danes se je razgovarjal na Montecitoriju s časnikarji poslanec Franco Evangelisti (desnica KD), ki je napovedal, da bo skupno z drugimi poslanci predložil na prihodnjem kongresu svoje stranke resolucijo, v kateri bo zavzel nepopustljivo stališče glede Južne Tirolske, ker je z Avstrijci nemogoč slenerni razgovor. Poslanec Aderlini, ki pripada samostojnemu socialističnemu gibanju, pa je dejal, da niso doslej glede razgovorov o pridružitvi Avstrije k EGS dovolj upoštevali, da avstrijska državna pogodba, s katero je bila vzpostavljena neodvisnost Avstrije, določa popolno nevtralnost ter da sovjetska vlada nasprotuje pristoju Avstrije k EGS.

Danes je avstrijski opolnomočeni minister Schiller izročil italijanskemu odpravniku poslov na Dunaju Calendi noto, v kateri odgovarja Avstrija na italijansko noto od 18. julija.

Danes je neka natakarica v baru «Anita» na Brennerju našla v stranišču zavoj, v katerem je bilo 35 detonatorjev za razstrelivo nemškega izdelka.

RASIZEM V ZDA

Poziv papežu Pavlu VI. naj izda encikliko proti rasizmu

«Katoliška konferenca za mednarodno pravičnost» obsoja nezanimanje cerkve za osnovne potrebe revnega prebivalstva v mestih

NEW YORK, 21. — Katoliška «vsedržavna konferenca za mednarodno pravičnost», ki predstavlja 150 katoliških organizacij, je ob zaključku svojega dela v Kansas Cityju, poslala papežu poziv, naj v najkrajšem času izda encikliko, ki naj obsodi rasizem. Poziv poudarja, da izvajanje rasne diskriminacije v današnjem svetu predstavlja neizmerno nevarnost.

Ob zaključku dela so objavili dokument, ki deloma podpira gibanje «črne sile» in kritizira katoliško cerkev, ker ni v zadostni meri čutila sedanje krize v vseh mestnih centrih. Zborovanja se je udeležilo 600 oseb laikov in cerkvenih predstavnikov. Predsedoval mu je newyorški trgovec Rawson Wood, ki je ugotovil, da konferenca predstavlja mnenje manjšine in ni predstavnica katoliških laikov na splošno.

V končnem dokumentu obsojajo udeleženci dejstvo, da se katoliška cerkev na številnih sektorjih dejavnosti ne zanima za osnovne gospodarske, rasne in duhovne potrebe revnega prebivalstva v okviru spreminjajoče se mestne družbe ter pri tem ne sodeluje ali se teh problemov sploh ne zaveda. Konferenca ugotavlja nezadostnost dejavnosti cerkve v korist mestnega proletarjata. Zatem omenja številne rasne nerede v zadnjih dneh v raznih ameriških mestih ter poziva delegate, naj pomagajo, da se «odločno zdrami večina katoličanov iz globoke apatije».

Predsednik konference Rawson Wood je izrazil bojazen, da bo delo organizacije kompromitirano zaradi reakcije belcev na rasne nerede. Pripomnil je, da tisti katoličani, ki so bili «nevtralni» ali se niso «vezali» v zvezi z rasnim sporom, bi lahko prav zaradi rasnih neredov lahko zavzeli sovražno stališče do črncev. Wood je dodal, da je težko reči, kakšno je sedanje stališče večine katoličanov. «Nedvomno, je dodal, večina njih meni, da bi morali škofje zavzeti naprednejše stališče, toda verjetno večina nasprotuje drznejšim pobudam škofov, zlasti če se izvedejo v času, ki «se zdi preveč kratek».

Dokument obsoja tudi tiste, ki govorijo o odgovornosti «zunanjih agitatorjev» in se zavzemajo za rešitev krize s povečanjem policijskih sil, ki naj nastopajo v črnskih delih mesta. S tem v zvezi poudarja dokument nujno potrebo, da cerkev prepriča ljudi o tem, da vzrokov neredov in nasilij v mestih ni iskati v dejavnosti zunanjih agitatorjev, temveč v veliki revščini in pomanjkanju možnosti, da bi se javno življenje prebivalcev getov kakor koli izboljšalo.

Policija v Baton Rouge v Lousiani je znova v pripravljenosti zaradi rasnih nicidentov, ki so bili ponoči. V črnske predele mesta so poslali veliko število oboroženih policajev in tudi pripadnikov narodne straže.

Spopadi so bili ponoči tudi v New Havenu v državi Connecticut. Policija je proti črnskim demonstrantom uporabljala posebno vrsto plina, imenovanega «Mace», o katerem trdijo, da je neškodljivo, vendar pa popolnoma omrtviči človeka za daljši čas. Aretirali so 200 oseb. V tem mestu so bili hudi incidenti že v soboto zvečer, zaradi česar so razglasili policijsko uro.

Averoffa so pridržali na policiji

ATENE, 21. — Pozno zvečer se bivši grški minister zunanjih zadev Evangelos Averof še ni mogel vrniti na svoj dom, ker je bil zaprt na nekem policijskem komisariatu v Atenah. Pomilostitev bivšega ministra radikalne desnice v Karamanlisovi vladi po obsodbi na pet let ječe bi morali razteguiti tudi na bivšega podtajnika vlade Papandreua Evangelosa Arvanitakisa, ki ga je tudi obsodilo vojaško sodišče zaradi kršitve zakona o obsednem stanju. Zdi se, da so v zadnjem trenutku nastale težkoče za izpustitev obeh politikov.

Notranji minister gen. Stilianos Patakos je nocoj izjavil časnikarjem, da so vesti, ki so jih razširili v inozemstvu, po katerih naj bi vlada stregla po življenju Andreua Papandreua, ki je zaprt v atenski ječi, podla obrekovanja. Papandreu boluje za jetiko ter ga zdravniki vestno zdravijo. General se je pohvalil, da je vlada vzpostavila mir, red, varnost, individualne svoboščine ter zagotovila enakopravnost vsem državljanom, ki jim tudi nudi upe v lepšo prihodnost!

Vreme včeraj: najvišja temperatura 29.8, najnižja 21.5, ob 19. uri 27.8 stopinje, vlaga 35 odst., zračni tlak 1017.2 stalen, veter 10 km severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21.7 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 22. avgusta
Timotej
Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 20.03. Dolžina dneva 13.50. Luna vzide ob 21.16 in zatone ob 8.22.
Jutri, SREDA, 23. avgusta
Zdenka

V VELIKI DVORANI TRŽAŠKE UNIVERZE

Začel se je 8. mednarodni tečaj o organizaciji prevozov v EGS

Dr. Schaus je podal poročilo o dosedanjem razvoju in o etapah bodočega razvoja Evropske gospodarske skupnosti

V veliki dvorani tržaške univerze se je včeraj dopoldne pričel VIII. mednarodni tečaj o organizaciji prevozov v Evropski skupnosti, ki bo trajal do 8. septembra in katerega se udeležuje večje število strokovnjakov s posameznih področij prevozniških dejavnosti iz držav članic EGS, pa tudi izven nje. Včerajšnje slovesnosti so se udeležili številni predstavniki tukajšnjega javnega in gospodarskega življenja, med njimi deželni odbornik Masutto, predsednik pokrajinske uprave dr. Savona, generalni vladni komisar dr. Cappellini, predsednik trgovinske zbornice dr. Caidassi, ravnatelj Javnih skladišč dr. Clai, predstavnik tržaške občine Lonza, predsednik Ustanove za industrijsko pristanišče dr. Franzil, načelnik Inštituta za ceste in promet pri tržaški univerzi prof. Maternini, načelnik deželnega urada za motorizacijo ing. Schneditz in drugi.

Rektor univerze prof. A. Origone je pozdravil prisotne strokovnjake, med njimi predvsem bivšega načelnika študijske skupine, ki se pri komisiji Evropske gospodarske skupnosti ukvarja z vprašanji, povezanimi s prevozi znotraj šesterice, ambasadorja Lamberta Schausa iz Bruslja; dr. Schaus je odstopil s tega mesta v trenutku, ko je v okviru vodstvenih organov Evropske skupnosti prišlo do združitve treh izvršnih organov na vrhu skupnosti. Kljub temu je dr. Schaus pristal na povabilo, da bi tudi letos vodil tržaški tečaj o prevozih v EGS, za katerega je bil sam pred leti (prvi tečaj se je vršil na univerzi in v devinskem gradu leta 1959) največji pobudnik. Rektor Origone je nato poudaril, da bodo strokovnjaki na letošnjem srečanju obravnavali vprašanja, povezana s prevozi po kopnem (po železnici in cesti) in po notranjih vodnih poteh. Razprava o posameznih oblikah prevozov pa se bo sukala okoli problemov ožjega državnega značaja, okoli postopnega zbliževanja teh dejavnosti med članicami šesterice, okoli posamične in skupne zakonodaje ter okoli novih tehničnih dosežkov na tem področju, pri čemer bo težišče slonelo na novo tehniko prevažanja blaga s tako imenovanimi kontejnerji. Posebnost letošnjega tečaja je v tem, da je na njem z vidno osebnostjo prof. Nigel Despitcha prisotna tudi Velika Britanija, ki ni članica Evropske gospodarske skupnosti, a ki kaže prav s svojim sodelovanjem na tem tečaju, kakor je naglasil rektor Origone, da gleda na Evropo kot na širokogrudno zajeto celoto.

Na koncu je prof. Origone poudaril, da so dežela Furlanija-Julijska krajina, tržaška pokrajina, tržaška občina, trgovinska zbornica ter sama univerza pričele z delom za ustanovitev posebnega študijskega inštituta za prevoze v Evropski gospodarski skupnosti, ki naj bi našel mesto v sklopu dejavnosti tržaškega vseučilišča. Ta inštitut naj bi med drugim v bodoče tudi organiziral vsakoletne mednarodne tečaje o prevozil. Tržaška univerza in drugi pobudniki te zamisli se potegujejo pri italijanskih in tujih strokovnih organizacijah in ustanovah ter pri samem vodstvu EGS, da bi si zagotovili njihovo sodelovanje s tržaškim inštitutom, je zaključil govornik.

Sledil je otvoritveni govor, ki ga je imel ambasador Lambert Schaus; luksemburški strokovnjak je najprej na kratko povzel zgodovino Evropske gospodarske skupnosti ter naglasil predvsem naslednje točke: 1. od 1. julija letos je bilo končno uresničeno skupno tržišče kmetijskih pridelkov; 2. Kennedyjeva runda se je zaključila z uspehom; 3. Velika Britanija, Irska, Danska in Norveška so ponovno zaprosile za sprejem v EGS; 4. 1. julija letos je stopil v veljavo sporazum, s katerim sta bila postavljena enoten svet in enoten odbor evropskih skupnosti; 5. konec maja letos so se v Rimu ponovno pričeli politični razgovori, ki so jih predstavniki držav članic prekinili leta 1962.

Omenjena dejstva kažejo, je zaključil ta del svojih izvajanj dr. Schaus, da postaja Evropa postopoma tista trdna in homogena enota, kakršno si vsi želimo in kakršna mora biti, ako naj kljubuje viharjem, kakršen je bil nedavni spor na Srednjem vzhodu.

V prvih desetih letih svojega življenja je Evropska skupnost močno posegla v mrežo nacionalnih in gospodarskih interesov včlanjenih držav ter jih uskladila tako, da je bilo že mogoče temeljito rešiti nekaj osnovnih problemov. Zdaj je treba rešiti še druga vprašanja: tako bo 1. julija prihodnjega leta zaključeno spajanje notranjih tržišč s carinskega vidika; do leta 1970 bo v Evropi uresničena zamisel o enem samem davku itd.; strokovnjaki delajo še na številnih drugih področjih, na socialnem, finančnem področju itd. Eno izmed takih področij je prav področje prevozov, kjer pa bo usklajevalno delo zahtevalo precej časa, prvič zato, ker so bili v tem pogledu položaji v posameznih državah v začetku med seboj zelo različni, in drugič zaradi tega, ker zahteva preureditev tega področja daljšo časovno dobo in mnogo sredstev.

Opoldne so se strokovnjaki udeležili sprejema, ki jim ga je priredil v občinski palači tržaški župan ing. Spaccini in kjer jih je v imenu odsotnega župana sprejel podžupan prof. Lonza. Danes dopoldne se bo pričel strokovni del tečaja. V avli Venezian bo ob 9. uri spregovoril glavni ravnatelj za prevoze pri Evropski gospodarski skupnosti prof. P. Rho, ki se bo dotaknil nekaterih vprašanj v zvezi z uskladitvijo domačih, državnih zahtev s področja prevozov z zahtevami skupnosti v okviru EGS.

Na dan 20. avgusta

420.000 avtomobilov na deželnih cestah

Tudi predvčerajšnjim je bil promet na cestah avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine zelo živahen. Po podatkih prometnih organov je na dan 20. avgusta bilo v prometu na raznih cestah dežele 420.000 avtomobilov. Prometna policija je poskrbela za neprekinjeno nadzorstvo nad prometom na vseh važnejših cestah. V ta namen je delovalo 112 patrulj, ki so skupno prevozile 16.600 km. Policijski agenti so imeli opravka z 18 cestnimi nesrečami (s 15 ranjenci). Razen tega so neizprosno kaznovali razne kršitelje cestnega zakona, katerih je bilo vsega skupaj kar 709.

Na raznih nadzornih točkah so zabeležili naslednjo gostoto avtomobilskega prometa:

Sesljan 31.470 prehodov; križišče Crosere (drž. cesta št. 14) 21.720; pri Huminu 38.995. Na cesti za Pontebo so pri Pordenonu zabeležili v 24 urah prehod 19.000 avtomobilov.

Širite PRIMORSKI DNEVNIK

NA SEJI DEŽELNEGA ODBORA

Konkreten poseg deželne uprave v korist speleološkega bogastva

Ugodno mnenje deželnega odbora o imenovanju Daria Marinija za kustosa deželnega seznama podzemskih jam

Deželni odbor je na svoji zadnji seji med drugim imenoval za kustosa deželnega seznama podzemskih jam Daria Marinija, člana komisije za jamarstvo «Eugenio Boegan» združenja «Alpina delle Giulie». Po dogovoru med deželno upravo in tržaško sekcijo italijanskega kluba «Alpina delle Giulie» je bilo potrebno imenovanje odgovornega za ureditev in vzdrževanje deželnega seznama jam. Združenje je za to mesto predlagalo Marinija in deželni odbor je glede tega imenovanja izrekel ugodno mnenje upoštevajoč visoko kvalifikacijo predlagane osebe za to mesto, saj je Marini znan strokovnjak in pobudnik številnih publikacij s področja speleologije.

Deželni seznam jam je bil ustanovljen z deželnim zakonom od 1. septembra 1966 št. 27, ki obsega dopolnilne norme k državnemu zakonu iz leta 1939 za varstvo speleološkega premoženja v naši deželi. Predsednik deželnega odbora Berzanti je s svojim dekretom v letošnjem februarju izdal pravilnik za izvajanje tega zakona. V tem pravilniku je med drugim rečeno, da jamarski seznam vključuje katastrske knjige, katastrski seznam in vrsto topografskih kart v izmeri 25.000. Za vsako jamo bo treba vnesti v ustrezajoče sekcijo: katastrsko značko, ime, občino v kateri leži, katarstrsko parcelo in označenje v topografski karti v izmeri 25.000, topografsko lego na koordinatah, altimetrično kvoto pristopa, globino notranjih jaškov, višinsko razliko med višino pri odprtini in dnom, dolžino glavne podzemske veje, dolžino stranskih vej, celotno dolžino, ime združenja ali skupine, ki je izvedlo raziskave, ime odkritelja, datum raznih ugotovitev ter morebitne opombe in popravke.

Katastrsko značko bo predstavljala zaporedna številka deželnega katastra, črki «VG» ali «FR» za jame na področju tržaške oziroma goriške pokrajine in za jame v videmski pokrajini, kakor tudi zaporedna številka s katero je jama označena v katastru Italijanskega jamarskega združenja. Katastrski seznam bo sestavljen iz tolikih kartotečnih listov, kolikor je jam, ki so zabeležene v katastrskih knjigah. Liste bo overovil kustos, ki jih bo lahko tudi zamenjal v primeru naknadnih revizij.

Z imenovanjem kustosa se začenja v konkretni obliki delovanje deželne uprave v korist speleološkega bogastva v naši deželi, ki obsega okrog 2000 jam. V tej zvezi je treba omeniti, da so med jamami v naši deželi nekatere jame poskusnega značaja, edine v Italiji, ki so opremljene v izključno raziskovalne namene.

Zasedanje o vprašanju zdravstvenih enot

Včeraj so prispeli v Trst udeleženci okrogle mize, ki jo organizira deželno odborništvo za zdravstvo in higieno in na kateri bodo razpravljali o vprašanju «Krajevne zdravstvene enote v okviru deželne avtonomije».

Zasedanju, ki bo jutri v zborničnì dvorani Središča za rakasta oboljenja, bodo poleg odbornika Nardinija prisostvovali odbornik za zdravstvo iz Tridenta - Zgornje Poadižja dr. Nicolodi, direktor higienskega inštituta univerze iz Perugie prof. Seppilli, funkcionarji odborništva za zdravstvo dežele Furlanije - Julijske krajine in zgornjega Tridenta-Poadižja, asistenti profesorja Seppillija, pokrajinski zdravniki in sanitarni uradniki iz Trsta, Vidma, Gorice in Pordenona.

Na programu so tri poročila, ki jih bodo podali dr. Nicolodi, prof. Seppilli in deželni odbornik za zdravstvo in higieno Nardini. Sledila bo izčrpna razprava.

Izlet na Dolenjsko Bled in v Ljubljano

Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov prosita vse zaupnike, ki so vpisovali za dvodnevni izlet v Ljubljano in na Bled, da sporočijo še danes število udeležencev v urad KZ in ZMP, telefon št. 35-458.

Ob tej priložnosti se še enkrat poudarja, da kdor potuje z osebno izkaznico, mora doplačati 350 lir za vpis na skupni potni list.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

priredi v nedeljo, 3. septembra celodnevni izlet v Kamnik, kjer bo velika folklorna prireditev. Vpisovanje v uradu zveze do zasedbe razpoložljivih mest. Izletniki, ki bodo oblečeni v narodno nošo imajo brezplačno vožnjo in kosilo.

Šolske vesti

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnejo vsi popravni izpiti — sprejemni za klasični licej, vstopni in razredni — v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1966-67 dne 1. septembra 1967 ob 8.30 s pismenim izpitom iz slovenščine.

* * *

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnó zrelostni izpiti — v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1966-1967 dne 14. septembra 1967 ob 8.30 s pismenim izpitom iz italijanščine.

* * *

Na znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi razrede klasične gimnazije in liceja, je vpisovanje za šolsko leto 1967-68 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Strada di Guardiella 13-1. Vpisovanje se zaključi 25. septembra 1967.

* * *

Vpisovanje za šolsko leto 1967-68 v Državni trgovski tehnični zavod «Žiga Zois» s slovenskim učnim jezikom, Trst, Vrdelska cesta 13-1 je vsak dan od 10. do 12. ure.

* * *

Šolsko skrbništvo javlja, da bo vpisovanje otrok v prvi razred od 1. do 11. septembra na sedežih didaktičnih ravnateljstev.

* * *

Šolsko skrbništvo sporoča, da je na oglasnih deskah šolskih nadzorništev in didaktičnih ravnateljstev iz. obešena začasna pokrajinska prednostna lestvica nestalnih učiteljev po členu 3. zakona z dne 25. julija 1966, št. 574.

* * *

Ravnateljstvo državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu, Rojan, Ulica Montorsino 8, obvešča, da je vpisovanje za prihodnje šolsko leto dnevno od 9. do 12. ure. Istočasno opozarja prizadete, da se pričnó vsi popravni razredni in zaključni izpiti dne 1. septembra 1967, ob 8.30, po urniku in razporedu objavljenem na oglasni deski šole.

* * *

Šolsko skrbništvo sporoča, da so na uradni deski od 16. do 25. avgusta t.l. v Ulici Duca D'Aosta 4, lestvice s končnim izidom učiteljskega posebnega natečaja za slovenske šole na tržaškem ozemlju.

* * *

Vpisovanje v osnovno šolo za leto 1967-68 bo od 1. do 11. septembra tega leta. V prvi razred se vpišejo otroci, ki so rojeni 1961. leta. Ti morajo predložiti rojstni list in potrdilo o cepljenju. Otroci, ki se bodo vpisali v ostale razrede, bodo morali predložiti zadnje šolsko spričevalo.

Vpisovanje gojencev(-k) v Slovenski dijaški dom v Trstu

Vpisovanje v imenovani zavod se izvršuje v mesecih avgustu in septembru vsak dan do 10. do 13. ure v Ulici Ginnastica 72 in Campo S. Luigi 11 (avtobus 25-26) ali pri Dijaški matici v Ul. Geppa 9/II (SKGZ) in to do popolne zasedbe razpoložljivih mest tako na fantovskem kot dekliškem oddelku zavoda. V zavod se sprejemajo dijaki in dijakinje vseh slovenskih srednjih šol, ne da bi se pri tem delale kakršnekoli razlike, vedno z namenom, da se bodo gojenci v zavodu učili in izpolnjevali druge dolžnosti do šole ter se vzgajali za poklic in življenje. Zavod svojih gojencev ne ovira pri izpolnjevanju verskih dolžnosti ob nedeljah in praznikih, zato obsojamo vsako zlohotno pisanje katerihkoli listov in revij, ki bi radi z raznimi neresničnimi namigovanji zavodu škodili in vpisovanje vanj preprečevali.

Letošnje šolsko leto in velik neuspeh po šolah (nekateri dijaki imajo kar po pet popravnih izpitov) mora starše prepričati, da bi šolski uspeh lahko bil mnogo boljši, če bi svoje otroke, ki imajo daleč od šole, zaupali dijaškemu domu in jim na tak način pustili za študij ves čas, ki ga zamudijo na poti v šolo in iz šole domov. S tem bi otroke dostikrat obvarovali tudi vsega slabega, kar jih lahko doleti na cesti, ulici, v čakalnicah in prevoznih sredstvih, in bili bi bolj brez skrbi, ker bi vedeli, kje so. Za otrokov nemoten študij in delo je neogibno potreben povezan in vnaprej določen čas, kar je lahko samo v zavodu, kakršen je Dijaški dom. Zato, dragi starši, pohitite in vpišite svoje otroke čimprej v imenovani zavod; ne odlašajte na zadnje dneve, da ne bo prepozno, kajti več ko 80 jih ne moremo sprejeti!

RAVNATELJSTVO

Poletne prireditve

Jutri na tržaškem gradu

Zaključna prireditev poletne sezone

Z Lolo Falano, Rockyjem Robertsom in njegovimi «Airedales» bodo jutri in pojutrišnjem zvečer nastopili na odru gradu pri Sv. Justu na zaključnih prireditvah v letošnjem poletju dirigent Enrico Simonetti, pevec Al Bano in mednarodni napovedovalec Ugo Frisoli. Dirigent Simonetti se je bežno mudil v Trstu pred nekaj leti za neki silvestrov nastop, vendar si je že takrat pridobil mnogo simpatij. V tržaškem gradu bo nastopil prvič. Na razpolago bo imel koncertni klavir, na katerem bo izvajal vrsto motivov znanih skladb, recitiral svoje zgodbice z glasbenim podtonom, razen tega pa bo dirigiral orkester «Gabbiani» in nastopal v skečih skupno z Ugom Frisolijem.

Pevec Al Bano, ki je bil do nedavnega član Celentanove skupine, je v zadnjih treh mesecih sodeloval pri petih glasbenih prireditvah pri katerih je, z izjemo prireditve «Plošča za poletje», odnesel prvo mesto. V maju je zmagal na festivalu na Malti, junija na mednarodnem festivalu lahke glasbe v Benetkah, julija na mednarodnem turnirju lahke glasbe v Pesaru in na tekmovanju v Genovi, v tekočem mesecu pa je bil glavni favorit «Festivalbara». Njegove najbolj znane pesmi so «Nel sole», «Bianca di luna», in «One more time», skladba, ki jo je skomponiral sam in ki še ni registrirana na ploščah. Njegovo pravo ime je Albano Carrisi, star je 24 let in je doma iz bližine Brindisija. Njegov hobby je slikarstvo.

Za ta zaključni nastop v okviru poletnih prireditev na tržaškem gradu vlada veliko zanimanje in že včeraj je bilo pri glavni blagajni v pasaži Protti veliko vpraševanje po vstopnicah.

* * *

Miramarski park. Danes tedenski počitek.

Kino

Nazionale 16.30 «Cabriola» Technicolor. Harrison Anibl.
Excelsior 16.30 «Il caso difficile del commissario Maigret» Eastmancolor. Heinz Rhumann, Francoise Prevost.
Fenice 16.00 «Frontiera na Nord Ovest» Kenneth Morer, Lauren Bakal. Technicolor.
Eden 16.00 «SOS Stanlio e Olio» Črnobeli film. Stan Laurel in Oliver Hardy.
Grattacielo 16.00 «L'uomo che non sapeva amare» Technicolor. Carrol Baker. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16.00 «Il più bel paese» Technicolor. Robert Mitchum, Pedro Armendariz.
Alabarda 16.30 «Stalingrado la battaglia più lunga» F. Roeder, Sonia Diemann.
Filodrammatico 16.30 «The bounthy killer» Technicolor. Thomas Millan, Ellen Kay.
Moderno Danes početek.
Cristallo 17.00 «Lo spaccone» Črnobeli ameriški film. Paul Newman.
Capitol 16.30 «I ragazzi di bandiera gialla» Technicolor. Rocky Roberts, Gianni Pettenati, Marisa Sonnia, Equipe 84.
Garibaldi 16.30 «Donne mitra e diamanti» Technicolor. Jeanne Moreau, Maria Grazia Bucella.
Aurora 16.00 «Splendore nell'erba» — Technicolor. Natalie Wood. Prepovedano mladini pod 16. letom.
Astoria 16.00 «Operazione sottoveste» Technicolor. Universal. Cary Grant, Tony Curtis. Letne cene 100 lir.
Impero 16.30 «A qualcuno piace caldo» Z nepozabljeno igralko Marylin Monroe.
Astra Danes zaprto. Jutri «Matrimonio all'italiana» Marcello Mastroianni.
Vittorio Veneto 17.00 «La bambola di cera» Technicolor. Patrick Wiemard, Margareth Johnston. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ideale Zaprto.
Abbazia 16.00 «Aquile nell'infinito» Črnobeli ameriški film.

LETNI KINO

Satellite (Borgo San Sergio, avt. 21, fil. 19, 20) Blagajna ob 20. uri. Začetek ob 20.30 «La grande fuga» — Technicolor. Steve McQueen, James Coburn.

NA DEŽELNEM ZBOROVANJU KPI V ZGONIKU

Protest proti zborovanju NATO in vojaški smodnišnici pri Briščikih

Obsodili so tudi napovedane vojaške manevre na našem področju in spremenitev naše dežele v področje vojaških služnosti in tujih oporišč

V okviru praznika komunističnega tiska v Zgoniku, ki se je zaključil sinoči, je bilo v nedeljo zvečer tudi deželno zborovanje KPI proti postavitvi vojaške smodnišnice pri Briščikih v zgoniški občini, proti zborovanju rezervnih častnikov NATO, katerega se bodo udeležili najvišji poveljniki NATO v Evropi, ter proti manevrom edinic NATO v naši deželi, ki bodo v okviru omenjenega zborovanja.

Ob 19. uri je domačin dr. Godnič pozdravil v slovenščini in italijanščini zborovalce, člana osrednjega vodstva KPI Di Giulia in predstavnike tržaške, goriške, videmske in pordenonske federacije. Godnič je med drugim dejal, da manifestacija za mir in prijateljstvo v Zgoniku ni samo naključje, temveč odločen protest prebivalstva zgoniške občine proti postavitvi smodnišnice na naših tleh ob meji z Jugoslavijo. Hkrati pa je tudi skupni protest prebivalstva dežele proti atlantski politiki vlade, ki je spremenila deželo v področje vojaških služnosti in tujih vojaških oporišč. Potem ko je obsodil sklicanje zborovanja NATO v Trstu in napovedane vojaške manevre, je Godnič dejal, da je zborovanje dokaz bratske enotnosti med Slovenci in Italijani, kar je najboljši odgovor na izzivanje in potrdilo mednarodne vloge Trsta in dežele.

Za njim je govoril v slovenščini občinski svetovalec Gombač, ki je opozoril svetovalce na naraščajočo napetost v svetu zaradi širjenja vojnih žarišč po ameriškem imperializmu, ki predstavlja stalno grožnjo za mir na svetu. Gombač je obširno govoril o izraelskem napadu na arabske dežele ter je poudaril, da je bila velika sreča, da so socialistične dežele ohranile v usodnih trenutkih svojo hladnokrvnost in tako preprečile, da bi se spopad na Srednjem vzhodu razširil v svetovno vojno. To pa ne pomeni popuščanje pred napadalci, je dejal Gombač, marveč trezno in odgovorno oceno položaja, ki bi se lahko spremenil v svetovni požar.

Zatem je Gombač govoril o vlogi Trsta kot posredovalca dobrih in prijateljskih odnosov s sosednimi državami in vsem ostalim svetom, ki pa prvi občuti vsako napetost v svetu tako «hladne» kot «vroče» vojne. Zato je tudi obsodil napovedano zborovanje NATO v Trstu, vojaške manevre in vse, kar lahko povzroči nevarnost za mir in napredek ljudstva.

Zadnji je zborovalcem spregovoril član osrednjega vodstva KPI Di Giulio, ki je obširno govoril o ameriškem napadu na vietnamsko ljudstvo, o podrejenosti italijanske vlade atlantizmu in zlasti ameriškemu imperializmu, ter analiziral hude posledice, ki jih ima napadalna politika atlantske zveze za mir na svetu.

Di Giulio je poudaril, da ima zborovanje rezervnih častnikov NATO v Trstu resen politični pomen. «Dejstvo, da bo ta kongres v Italiji, v Trstu, odkriva voljo ameriških vodilnih skupin, da izvajajo vedno večji pritisk na Italijo, da preprečijo, da bi se med italijanskimi političnimi silami razvila razprava, ki je zelo nujna, o italijanski zunanji politiki.» Di Giulio je nato dejal, da razvoj dogodkov na svetu zahteva, da Italija prevzame novo vlogo, izven prenapetega atlantizma, da omogoči nove odnose v Evropi, ki bodo sloneli na miru in sodelovanju med vsemi državami. Še posebno je poudaril Di Giulio, da čutita potrebo po takšni politiki Trst in Furlanija Julijska krajina, ki močno občutita posledice razdvojenosti Evrope.

Potem ko je ugotovil, da obstajajo tudi v vladnih strankah sile, ki stremijo k tej politiki, po drugi strani pa sile, ki bi hotele zadušiti vsako razpravo o atlantski zvezi, je Di Giulio dejal, da ne vedo, kdo je hotel, da se zborovanje rezervnih častnikov NATO priredi prav v Trstu. Toda samo zborovanje je zelo resno, je nadaljeval Di Giulio, ki pa postaja nedopustljivo zaradi prisotnosti predstavnikov režima grških polkovnikov, kar žali antifašistični čut italijanskega naroda.

Usposobljenostni izpiti za poučevanje na slov. srednjih šolah

Dodatek Uradnega lista št. 202 od 12. avgusta t.l. objavlja odlok ministra za javno vzgojo z dne 10. avgusta 1967, ki se nanaša na usposobljenostne izpite za poučevanje na srednjih šolah in zavodih.

Za literarne predmete (tudi s sedežem v Trstu) bodo pismeni izpiti v dneh 4., 5. in 6. decembra 1967. Za slovenski jezik in literaturo (s sedežem v Trstu) bo pismeni izpit dne 8. decembra 1967. Rok za predložitev prošenj za pripustitev k izpitom, poteče 20. septembra letos.

Zasedanje o hitri pomoči utopljencem

Urad pokrajinskega zdravnika prireja v sodelovanju s pristaniškim poveljstvom, ENPI in združenimi bolnišnicami zasedanje za upoznavanje z raznimi metodami na področju hitre pomoči in oživljanje utopljencev. Med zasedanjem, ki bo v četrtek, 24. t.m. ob 19. uri v konferenčni dvorani glavne bolnišnice z vhodom iz Ul. Stuparich, bodo predvajali film in prikazali nove tehnike in metode.

Na zasedanje so vabljeni vsi tisti, ki jih ta vprašanja zaradi njihovih posebnih funkcij posebej zanimajo in sicer: osebje kopališč, nadzorno osebje v poletnih kolonijah, pripadniki oboroženih sil in policijskih korpusov in drugi, ki jih ta vprašanja zanimajo.

Nadzorstvo nad prometom v mestu in predmestjih

V noči med soboto in nedeljo so policijski organi sporazumno s poveljstvom karabinjerjev uvedli v središču mesta in v predmestju patruljno službo z namenom, da preprečijo morebitne prekrške in v svrho javne varnosti. Istočasno so z avtomobili z radijsko zvezo napravili več cestnih blokov. Patrulje so ustavile 153 avtomobilov in identificirale potnike ter enega kaznovali zaradi kršenja cestnoprometnih predpisov z globo.

Aretirani tihotapec inozemskih cigaret

Ponoči med 20. in 21. tm. je patrulja finančne straže zasačila na Trgu Duca degli Abruzzi 28-letnega Giordana Fantinija, ko je s pomočjo nekaterih sodelavcev nalagal v svoj avto opel rekord 1500 TS 94584 cigarete tihotapskega izvora. Fantinija, ki je bil že znan organom finančne straže, so tisti večer zasledovali vse do trga, kjer se je ustavil, ugasnil luč in čakal. Patrulja je kmalu opazila neznanca, ki je razkladal z majhnega čolna sumljive zavoje in jih je nato spravil s Fantinijevo pomočjo v prtljažnik. Tedaj so agenti stopili v akcijo in ustavili Fantinija, medtem ko se je ostalim tihotapcem posrečilo zbežati s čolnom. Fantinija so priprli, avto, v katerem so našli cigarete vrste Peer, Astor in Marlboro, pa so zaplenili. Medtem ko preiskava za ugotovitev ostalih tihotapcev še traja, so Fantinija včeraj poslali v koronejske zapore, kjer je na razpolago državnemu tožilstvu.

VČERAJ SLOVESNO ODPRTJE NOVIH OBMEJNIH NAPRAV

Osem cestnih trakov bo omogočalo hitrejši promet pri Fernetičih

Slovesnosti so se udeležili najvišji obmejni funkcionarji z obeh strani meje

Vsi, ki potujejo večkrat skozi obmejni blok pri Fernetičih, so opazili v zadnjem času neka gradbena dela: v kratkem času so izginile prejšnje obmejne zgradbe (Kompas in bifé) na desni strani, nastale so nove, prostor se je silno razširil, predvsem pa se je razširila tudi cesta, tako da je sedaj kar osem cestnih trakov, po katerih teče avtomobilski promet v obe smeri. Nad vso to široko cesto pa je streha, tako da bodo vozila v trenutku, ko je treba opraviti obmejne formalnosti, zavarovana pred dežjem. Tako bodo pred padavinami zaščiteni seveda tudi cariniki, medtem ko so zgrajene še posebne hišice za obmejne miličnike.

Predsednik sežanske občine Zadnik govori pred povabljenimi gosti

Pomočnik republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije Lado Briški v trenutku, ko prereže trak in preda svojemu namenu nove obmejne naprave

Včeraj so ves kompleks — nove prehode, novo poslovalnico Kompasa in bifé (ki pripada podjetju Hotel Triglav) — slovesno odprli. Za slovesnost se je zbralo precej gostov, predstavnikov oblasti in podjetij ter z italijanske strani tudi več predstavnikov obmejnih oblasti. Po uvodnih besedah Jožeta Štrancarja, poveljnika mejne postaje milice v Sežani, je govoril predsednik sežanske občine Evstahij Zadnik, ki je poudaril važnost obnovitvenih del za nadaljnji razvoj obmejnega prometa in mednarodnega turizma. Že lani so zabeležili na bloku pri Fernetičih devet milijonov potnikov, letos pa že računajo, da se bo to število dvignilo celo na 12 milijonov potnikov in štiri milijone vozil. Obnovitvena dela je opravilo podjetje Kraški zidar v rekordnem času 60 dni in naredilo enega izmed najmodernejših obmejnih prehodov v Jugoslaviji. Ko je predsednik Zadnik končal svoj govor, je Lado Briški, pomočnik republiškega sekretarja za notranje zadeve, prerezal trak in v obe smeri so stekli avtomobili in avtobusi, ki so morali nekaj minut, kolikor je trajala slovesnost, počakati.

Takoj nato je odprl prostore Kompasa predsednik delavskega sveta tega podjetja Lojze Pavlica, medtem ko je Lea Vitez, predsednica delavskega sveta pri Hotelu Triglav, odprla prostore obmejnega bifeja.

Med gosti, ki so se še nekaj časa zadržali na bloku, smo opazili poleg omenjenih Branka Čopa, šefa za slovensko mejo, Antona Fabjančiča, šefa mejne službe za koprsko in kraško področje, Vlada Bulajića, upravnika carine v Sežani, njegovega pomočnika Milana Hanzlja, ter šefa izpostave in prehoda Tomislava Arandjelovića in Milana Ljubojevića. Od podjetja Kompas so se slovesnosti udeležili generalni ravnatelj Vlado Mikuš, njegov pomočnik Tomič Ljubo ter vodje sežanske in bližnjih obmejnih poslovalnic Svetozar Pirjevec, Karlo Markežič, Stanko Metlika ter Marijan Čamernik. Navzoč je bil tudi ravnatelj Triglava Slavko Jogan. Z italijanske strani pa so prispeli dr. Remo Patarino, poveljnik vseh blokov področja, dr. Cermiglia Antonino in dr. Barbinato, višja carinska inšpektorja, maršal Eraldo Ballicora, poveljnik bloka pri Fernetičih ter maršal finance Filippo Sinatra.

Vsi gostje so si potem ogledali še tako imenovano carinsko bazo (takoj za bencinsko črpalko) ter se seznanili z njeno funkcionalnostjo. Tu se namreč opravijo vsi carinski posli za tovorno blago, tako da se tovorna vozila na samem mejnem prehodu dosti ne ustavljajo in ne delajo ovire ostalemu avtomobilskemu prometu. Končno so se gostje odpeljali še v Lipico, kjer so si najprej ogledali konje, po kosilu pa so jim priredili še kratek program z nastopom konj.

SPOROČILO MINISTRA COLOMBA

Sklad za industrijske pobude se bo povečal za 20 milijard

Za prihodnje leto določene prve 4 milijarde lir iz državnega proračuna, ki bodo služile za kreditiranje ladjedelništva in tovarne «Grandi motori FIAT»

Krožni sklad za industrijske pobude v Trstu in Gorici se bo povečal v prihodnjih letih za 20 milijard lir. To vest je sporočil včeraj minister Emilio Colombo svojim tržaškim somišljenikom pri KD. Minister Colombo je dejal, da bodo v ta namen določili 4 milijarde lir iz državnega proračuna za prihodnje leto. Enake vsote bodo razpoložljive tudi na vseh proračunih do leta 1972.

Poslanec Corrado Belci, ki se je pogajal o teh zadevah na ministrski ravni, je dejal, da je bila ta pobuda sprejeta z namenom, da se finansira z ugodnimi krediti razne pobude na Tržaškem ter še posebej, da se podpre tržaška ladjedelniška dejavnost in gradnja velike tovarne «Grandi motori IRI-FIAT».

Na podlagi zapornega naloga, ki ga je 29. aprila letos izdalo sodišče v Firencah, so včeraj aretirali 23-letno jugoslovansko državljanko Radmilo Simić, frizerko po poklicu in stanujočo v Beogradu. Simićevo obtožujejo zamenjave osebe, ponarejevanja itd.

V okviru ukrepov za zatiranje prostitucije, beračenja itd. so agenti letečega oddelka kvesture spremili na zaslišovanje 37 žensk, ki so jih kasneje izpustili na svobodo. Istočasno so identificirali 67 oseb.

Cvetlični lonček na glavo

Včeraj sredi popoldneva so s prognozo okrevanja v 10 dneh sprejeli na nevrokirurškem oddelku 40-letnega Maria Morettija z Jeričljevega trga 11. Moretti, ki ima precejšnjo rano na desni strani glave, je izjavil, da mu je med hojo po pločniku na Largu Pestalozzi padel na glavo cvetlični lonček, ki se je zvrnil z okna petega nadstropja hiše št. 2.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta); dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg Ospedale 8; Tamaro in Neri, Ul. Dante 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Godina, Trg S. Giacomo 1; Grigolon, Alla Minerva, Trg S. Francesco 1; Ai Due Mori, Trg Unità d'Italia 4; Nicoli, Ul. di Servola 80 (Škedenj).

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

Dne 21. avgusta 1967 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo je 16 oseb.

UMRLI SO: 84-letna Angela Rigotti vd. Cecovini, 58-letna Violetta Battaglia por. Zorzini, 99-letna Filomena Zucca por. Filippi, 69-letna Teresa Laurenti por. Donà, 70-letna Elda Urban por. Trevisan, 53-letni Mario Penzi, 65-letna Maria Timeus vd. Concina, 79-letna Anna Kobau vd. Stuller, 71-letni Silvestro Tomasi, 56-letni Umberto Pococco, 63-letni Antonio Cali, 44-letni Angelo Pintus, 73-letni Giuseppe Corbati, 83-letna Angela Bencic vd. Centis, 58-letna Maria Medelin por. Capotorto, 80-letna Vittoria Scaramuzza vd. Cisco.

Izleti

Slovensko planinsko društvo Trst organizira 3. sept. t.l. izlet na Jezersko, kjer bo konec vožnje z avtobusom. Kdor je dovolj priden, da ne bo lenaril na čudovitih tratah ob Planšarskem jezeru in se razgledoval po čudoviti panorami Kamniških Alp bo v 2 urah in pol lagodne hoje dosegel Češko kočo (1543 m) v amfiteatru Grintavcev, drznejši pa se bodo lahko povzpeli po zavarovani Kremžarjevi poti na Kočno (2539 m), od koder bo pogled segal od Ljubljane do zelene Dravske doline.

Vpisovanje v Tržaški knjigarni.

Naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče in mož

Josip Hrvatič

Pogreb pokojnega bo danes ob 17. uri iz tržaške bolnišnice na domače pokopališče v Ricmanje.

Žalujoči: Žena, hči, sinovi in ostalo sorodstvo

Log, 22. avgusta 1967

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega predragega

VIKTORJA SEDMAKA

se iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala g. zdravnikom in osebju nevrokirurškega oddelka glavne bolnišnice, dr. Dolharju, pevskemu zboru Prosek-Kontovel, darovalcem cvetja ter vsem, ki so počastili njegov spomin.

Družina Sedmak

Sv. Križ, 22. avgusta 1967

POŽARI SUHLJADI IN DREVESNIH NASADOV NA KRASU

Gasilci, vojaki in civilisti mobilizirani na «ognjeni fronti»

Včeraj je gorela suhljad in grmičevje na več desetinah kvadratnih kilometrov

Zaradi suše, ki je zajela naše področje, so postali dračje, grmičevje, trava in še najbolj iglavci tako lahko vnetljivi, da že majhna iskra zaneti požar. Teh je bilo posebno včeraj precej, zaradi česar so morali gasilci poklicati na pomoč ne samo policijske organe temveč tudi vojaške enote. Že v nedeljo je bilo več požarov: v novem pristanišču je zgorelo precej bal bombaža in plutovine in dva popolnoma nova tovornjaka znamke Mercedes, zaradi česar gre škoda v nekaj milijonov lir. Največ žarišč pa je bilo po Krasu. V Repentabru je ogenj zajel kakih 7 ha zemlje, nad restavracijo Marinello in nad Rumeno hišo so zublji švigali visoko v zrak in tudi v sesljanskih kampingih in v gozdičku princa Torre e Tasso je ogenj uničil, kar je dosegel.

Ker so požari v poletnih mesecih vsakodnevni pojav, so gasilci že v zgodnjih jutranjih urah razposlali po gornji okolici izvidnice, ki so lahko takoj nastopile, kjer je bilo potrebno in obenem, če je bil primer resnejši, zahtevale pomoč. Ogenj je začel razsajati že zjutraj. Najtežje delo so imeli gasilci med Saležem in Samatorco, kjer je požar zajel nekaj kvadratnih kilometrov področja. V kraju, ki ga domačini imenujejo Padove doline, so imeli gasilci in vojaki, katerim so pomagali domačini, polne roke dela, na Kraškem hribu pa je ogenj uničil mlade borovce, ki so jih posadili šele pred kratkim. Požar je zajel področje tudi čez mejo, zaradi česar so gasilci opozorili na nevarnost jugoslovanske konzularne oblasti. Čeprav so bili ves dan na delu, ni mogoče reči, da so plamene pogasili. Zaradi teme in ker je na nekaterih krajih teren skoraj neprehoden, so morali gašenje prekiniti in ga bodo nadaljevali danes. Na kraju so ostale nekatere ekipe, ki bodo nadzorovale položaj na včerajšnji najhujši «ognjeni fronti».

Sploh so ti nezaželeni in nevarni kresovi zagoreli praktično po celem našem ozemlju. Ogenj je zajel večja ali manjša področja nedaleč od Briščikov, kjer sta bili dve žarišči, pri Križu, kjer so bili gasilci zaposleni še dolgo v noč, v sesljanskem kampingu ob cesti, med Sesljanom in Vižovljami, pri Mali Trnovci, pri Banih, ob pokrajinski cesti, ki pelje v Bazovico, pri gostilni Quadracci v Nabrežini-Kamnolom, v Čamporah itd.

Nevarnost novih žarišč je seveda vse večja, zaradi česar bodo gasilci tudi danes razposlali ekipe na najbolj ogrožene kraje. Ker sami ne zmorejo dela, so naprosili za pomoč tudi organe javne varnosti.

In vzroki? Marsikje se zaradi suše in vročine lahko vnetljivo dračje samo od sebe vname, marsikje pa so požari posledica malomarnosti in nepremišljenosti turistov in ljudi, ki mečejo na travo še goreče cigaretne ogorke. Še enkrat opozarjamo na skrajno neodgovorno početje nekaterih ljudi in jih vabimo, naj bodo v teh sušnih dneh bolj pazljivi in previdni. Škoda, ki je nastala zaradi sedanjih požarov je že občutna.

Padec delavca z zidarskega odra

Včeraj ob 11.30 so nujno sprejeli s pridržano prognozo na nevrokirurškem oddelku bolnišnice, kamor so ga pripeljali z rešilnim avtom Rdečega križa, 59-letnega pleskarja Raffaela Hauserja iz Ul. Gelsomini 1. Nesrečniku so zdravniki ugotovili rano na sencu in zatilniku s hudo lobanjsko traumo. Podčastnik letečega oddelka, ki je izvedel preiskavo, je izjavil, da se je Hauser ponesrečil med delom v novi stavbi v Ul. Capitolina 5 kjer je zaradi zloma varnostne deske padel v 4 m nižje nadstropje.

Hud padec bolničarja v bolnišnici na Padričah

Včeraj zjutraj ob 7.35 so nujno sprejeli na nevrokirurškem oddelku 56-letnega bolničarja Francesca Radina s Proseka (Ul. S. Nazario 125), katerega so zaradi hudih notranjih poškodb in verjetnega prebitja lobanjskega dna sprejeli s pridržano prognozo.

Radina je z rešilnim avtom spremila v bolnišnico njegova 46-letna delovna tovarišica Violetta Ducchini iz Ul. Catalini 5, ki je izjavila, da je bolničarja našla okoli 7. ure zjutraj v ambulantni sobi četrtega oddelka bolnišnice za kronične bolezni na Padričah, kjer je bil zaposlen. Po njenem mnenju se je bolničar zaradi verjetne slabosti zgrudil na tla. Preiskavo vodijo karabinjerji iz Bazovice, katerim so iz bolnišnice poslali zdravniški izvid.

V bolnišnico teden dni po poškodbi

Včeraj ob 11.40 so sprejeli na oddelek za pljučno kirurgijo tržaške splošne bolnišnice 54-letno hišno gospodinjo Giocondo Miani por. Pontini iz Ul. Costalunga 173, kateri so ugotovili razmeroma hude poškodbe na prsnem košu in drugod.

Pontinijeva, ki se je zatekla po zdravniško pomoč z rešilnim avtom Rdečega križa je izjavila, da se je poškodovala že 15. t.m. Tedaj se je vozila v furgonu fiat 850, ki ga je šofiral njen 30-letni zet Sergio Buzzi s Škedenjske ulice. V bližini bifeja Bradaschia je moral zet nepričakovano ostro pritisniti na zavore, kar je njo presenetilo in je s prsnim košem udarila po prednjem sedežu. Spočetka je menila, da ne bo nič hudega, včeraj pa ni več zdržala in se je po nasvetu sorodnikov odpravila v bolnišnico, kjer se bo morali zdraviti, če seveda ne bo komplikacij, 10 ali morda tudi 15 dni.

Priletna ženska padla po stopnicah

Na ortopedskem oddelku so včeraj sprejeli s prognozo okrevanja v 40 dneh 81-letno Veledo Pizzignacco iz Videmske ulice 79, kateri so zdravniki ugotovili verjetni zlom nadlahtnice v višini sklepa in precejšen udarec na desnem kolku. Priletna ženska, ki se je pripeljala v bolnišnico z rešilnim avtom Rdečega križa, je izjavila, da je med hojo po stopnišču v Ul. Ciamician zdrsnila in nerodno padla.

Vlom v avto za par rokavic

Da bi odnesli navaden par usnjenih rokavic so neznani zlikovci vdrli v avto 40-letnega Marina Cappellettija iz Koronejske ulice 17, pri čemer so mu pokvarili stransko okence prednjih vrat fiata 1300, ki je bil parkiran nasproti sodišča. Coppelletti je utrpel 12.500 lir škode.

čitajte PRIMORSKI DNEVNIK

DELO ORGANOV JAVNE VARNOSTI KVESTURE

V juliju 34 prijav sodišču zaradi različnih prekrškov

V glavnem gre za razne tatvine motornih vozil - Precej primerov posilstva

Tudi prejšnji mesec so imeli organi javne varnosti v sklopu letečega oddelka kvesture in komisariatov največ opravka s tatovi. Iz policijskega poročila sicer ni razvidno za kakšne prekrške gre, vendar smo mnenja, da se število prijavljenih sodišču (34, od katerih 21 je še na začasni svobodi) v glavnem nanaša na tatvine avtomobilov in raznih prevoznih sredstev. V poletnih mesecih se namreč tatvine množijo predvsem zato, ker tatovi najraje vdirajo v vozila turistov, ki so polna tudi dragih predmetov kot so foto in radijo aparati, a tudi kradejo avto, pri čemer čestokrat razbijejo ključavnico, da se z njim odpravijo na daljši ali krajši izlet, kot jim ga pač omogoča bencin v rezervoarjih. To so v glavnem tatvine z obteževalnimi okolnostmi, medtem ko so zabeležili dve tatvini lažjega značaja. Tudi prevar ni manjkalo, saj so jih odkrili pet in eno poskusno, medtem ko so zabeležili tudi pet primerov prisvojitve tujega blaga. V tej skupini prekrškov spada tudi poskus izsiljevanja (1 primer), namerna insolventnost (3), nakup ukradenega blaga (3) in nakup blaga dvomljivega izvora (7).

V juliju so policijski organi prijavili sodišču tudi eno osebo pod obtožbo sramotenja italijanske države, kar pomeni, da bo imelo z njo opravka porotno sodišče. Medtem ko so zabeležili samo dva primera prisvojitve blaga, ki je bilo pod zaplembo, je bilo precej prekrškov proti članom javne varnosti: 7 so jih prijavili sodišču zaradi upora ali goženj javnemu funkcionarju, 7 zaradi odpora in isto število zaradi žalitve javnega funkcionarja, 2 pa zaradi žalitve javnega uradnika.

V ostalem seznamu prekrškov v prejšnjem mesecu navaja naslednje število oseb, ki bodo imele opravka s sodnimi organi: klevetanje 1, podpiranje nedovoljenih dejavnosti 2, navedba lažnih podatkov s strani zasebnikov 5, navedba lažnih podatkov v zasebnih dokumentih 1, zamenjava osebe 2, posiljevanje 6, spolzka dejanja z uporabo sile 10, spolzka dejanja 14, slabo ravnanje z družinskimi člani 2, pretep, telesno poškodbe 13, žalitev 4, obrekovanje 3, grožnje 6, vdor v stanovanje 3, izdaja čekov brez kritja 1, podpora ali hujskanje k prostituciji 1, beračenje 5, pijanost 2.

Nadalje so prijavili tudi 2 osebi pod obtožbo nenamernega umora, 4 pa zaradi nenamernih telesnih poškodb, kar pomeni, da so ti prekrški posledica prometnih nezgod in nesreč.

Policijski organi so na podlagi zapornih nalogov aretirali v juliju 20 oseb, izstavili so 116 glob za raznovrstne prekrške in 1972 glob zarad i kršenja cestnoprometnih predpisov. Končno so odkrili in vrnili lastnikom ukradeno blago v vrednosti 5.900.000 lir.

Z avtom zavozil v obcestni kamen

Patrulja cestne policije je morala malo pred polnočjo oditi na cesto Salež-Zgonik, da ugotovi, kaj se je pravzaprav zgodilo 18-letnemu Raimondu Lukatu, ciganu po poreklu, ki biva v Ul. I. Svevo 46. Fanta so namreč pripeljali z rešilnim avtom v bolnišnico, kjer so ga morali zaradi udarcev po glavi, rano nad levim očesom, podplutb na desnem kolenu in šoka sprejeti s prognozo okrevanja v 10 dneh na nevrokirurškem oddelku. Fant je sicer povedal, da si je izposodil avto, seveda brez njene vednosti, od matere in da je na nekem ovinku izgubil oblast nad vozilom.

Policijski agenti pa so ugotovili, da se je fant vsedel za volan avta fiat 1300 TS 86272, pa čeprav ni imel niti šoferskega dovoljenja, in se odpeljal v Zgonik. Kak kilometer od vasi ga je verjetno zaradi prevelike hitrosti prav na ovinku vrglo s ceste do drevesa. Odboj je bil silovit in potem ko se je vozilo večkrat zavrtelo okoli svoje osi, je obstalo v jarku tako razstolčeno, da praktično ni za nobeno rabo več. Agenti so našli v avtu tudi Lukatovo sestrico, staro 6 ali 7 let, katero so iz previdnosti odpeljali (imela je samo podplutbo na glavi) v bolnišnico.

Vinjen je razgrajal pred tržaško kvesturo

Predvčerajšnjim je vodstvo letečega oddelka kvesture prijavilo v pripornem stanju sodnim organom 68-letnega mizarja Guida Oražma iz Ul. Gozzi 5, katerega obtožujejo pijanosti in kaljenja nočnega miru.

Bilo je v nedeljo poldrugo uro po polnoči, ko je divje kričanje v Ul. Teatro Romano privabilo dežurne agente iz notranjosti kvesture na cesto. Agenti so takoj ugotovili za kaj gre: po cesti se je z negotovim korakom majal Oražem, ki je v očitno vinjenem stanju kričal in blebetal besede brez vsakega pomena.

Oražma so spravili v policijski avto in ga spremili v bolnišnico, kjer jim je dežurni zdravnik izdal potrdilo o moževi sitnosti. Oražma so priprli in ko se je streznil mu je bilo verjetno žal, da je šel kričat prav pred kvesturo. Neprevidnost ga bo stala proces pred pretorjem.

Goriško-beneški dnevnik

NAD 23 TISOČ LOKALOV NA PODROČJU NAŠE DEŽELE

Trgovci se pritožujejo, da oblasti izdajajo preveč trgovskih obrtnic

Porast števila obratov v zadnjih 6 letih je tudi v zvezi s povečanjem maloobmejnega prometa - Na Goriškem vedno več slovenščine veščih prodajalcev

Že večkrat se je slišalo od strani trgovcev, zlasti starejših, pritožbe, da pristojne oblasti izdajajo preveč trgovskih obrtnic. Preveliko število trgovskih obrtnic namreč zmanjša obseg prometa, ki odpade na posamezni obrat in poveča režijske stroške. To se je izkazalo zlasti pri davčni prijavi Vanoni, kjer se je precej trgovcev pritožilo proti davčni odmeri in izjavilo, da zaradi prevelike konkurence često ne morejo kriti niti rednih režijskih stroškov.

Deželna uprava je v zadnjih mesecih proučila položaj trgovine v treh pokrajinah naše dežele in pripravila zakonski osnutek, po katerem naj bi tudi trgovinski sektor bil deležen podobne pomoči, kot je predvidena za industrijo. Nekateri so sicer mnenja, da to ne bo zadostovalo in bi bilo treba urediti izdajo trgovskih obrtnic na osnovi števila potrošnikov v posameznih krajih, nekako tako, kot je določeno za trafike ali za lekarne. Drugi so zopet mnenja, da bi morali pri izdaji obrtnic upoštevati predvsem trgovsko sposobnost in strokovno pripravljenost prosilcev, kar naj bi prineslo več resnosti tudi na to področje.

Naše čitatelje bo gotovo zanimalo, če navedemo nekaj podatkov o stanju trgovin na področju Furlanije - Julijske krajine na osnovi podatkov državnega zavoda za statistiko (Istat). Po teh podatkih imamo na področju naše dežele nekaj nad 23 tisoč trgovin za prodajo na drobno v stalnih lokalih, od teh jih je 53 odstotkov na področju videmske pokrajine, 23 odst. na Tržaškem ter 3074 ali 13 odst. na Goriškem. V zadnjih petih letih se je število trgovskih lokalov povečalo za 21 odst.; od tega na Goriškem od 2693 na 3074 trgovin.

Največji povišek so zabeležili pri trgovinah, ki ne prodajajo jestvin. Tu se je število trgovskih obratov od 8642 leta 1960 dvignilo na 11.674 ob začetku leta 1966. Glede na število prebivalstva je največ trgovin na Goriškem in sicer po ena na vsakih 95 prebivalcev, v Furlaniji je po ena na 107 in na Tržaškem po ena na vsakih 122 prebivalcev.

Na jestvinskem področju so na prvem mestu obrtnice za prodajo kruha, testenin, drogerije in slaščičarne, ki jih je v deželi 6159 od tega 716 na Goriškem. V zadnjih petih letih se je število teh trgovin zmanjšalo na Tržaškem, za nekaj pa povečalo v Furlaniji in na Goriškem.

Na drugem mestu so prodajalne za sadje in zelenjavo, 1676, od tega 320 na Goriškem. Prodajaln mleka in mlečnih izdelkov so našteli 588 od tega 119 na Goriškem.

Kar se mesnic in prodaje rib tiče, se je njihovo število nekoliko zmanjšalo na Tržaškem in povečalo na Goriškem; v naši pokrajini smo lani imeli po eno mesnico ali ribarnico na 580 prebivalcev ali 251 obratov.

Seveda je treba priznati, da je prišlo do povečanja števila trgovskih obratov na obmejnem področju tudi zaradi odprte meje, ki privablja v Gorico, Trst, Čedad, Tržič, Krmin in druge centre številne potrošnike z druge strani meje. V Gorici nam je npr. prav dobro znano veliko mrtvilo na trgovskem področju pred uvedbo prepustnic, ki so to stanje temeljito spremenile na boljše. Važnosti pritegnitve slovenskih odjemalcev se zavedajo tudi trgovci sami, ki zlasti v Gorici skrbijo za to, da imajo med svojimi prodajalci take, ki so vešči slovenščine. Ta pozornost se je kmalu obnesla s povečanjem prodaje kupcem z druge strani meje.

Menični protesti na Goriškem

V drugi polovici meseca julija smo imeli na Goriškem 469 meničnih protestov. Največ jih je bilo v Gorici in sicer 166; sledi Tržič s 152 in nato po vrsti naslednje občine: Zagraj 28, Ronke 25, Gradež 18, Krmin in Škocjan po 15, Speter ob Soči 7, Kapriva, Doberdob in Štarancan ter Mariano po 5, Gradiška 11, Foljan 3, Šlovrenc in Turjak po 2, Farra 4 in Dolenje 1.

Padca v Tržiču

Včeraj dopoldne so sprejeli v tržiško bolnišnico za 15 dni na zdravljenje 46-letno Lucio Nicola por. Krasnik iz Tržiča, Ul. Valentinis 74. Malo prej je na cesti padla tako nerodno, da si je zlomila desno roko v zapestju.

Prvo pomoč s prognozo okrevanja v 10 dneh pa so nudili 4 letni Debori Makuz iz Trsta, Ul. Baiamonti 39, ki se je pri padcu v Tržiču ranila na palcu desne noge z zlomom nohta.

Štipendije za otroke krajevnih uslužbencev

Goriška prefektura sporoča, da je sindikat za krajevne uslužbence Enpas dal za nastopno šolsko leto 1967-68 na razpolago 2200 štipendij za otroke uslužbencev krajevnih ustanov. Poleg tega je dal na razpolago tudi 100 brezplačnih mest po raznih šolskih zavodih, ter 1450 štipendij za sirote krajevnih uslužbencev.

Prizadeti si lahko ogledajo razpis in njegove podrobnosti na oglasni deski goriške prefekture.

NESREČA V UMETNEM JEZERU PRI ŠENT LOVRENCU

Gasilci so tudi včeraj zaman iskali truplo mladega utopljenca

Morda se je nesreča zgodila med fantovščino, ki naj bi jo priredili ob jezeru

Goriški gasilci, ki so jim prišli za to priliko na pomoč tudi tržaški, so tudi včeraj dopoldne in popoldne iskali v umetnem jezeru pri Šent Lovrencu truplo 17-letnega Antonia Zanina iz Šent Lovrenca pri Moši, vendar je bilo tudi včerajšnje iskanje brez uspeha. Ni izključeno, da je skrito na ilovnatem dnu jezera, tako da ga niti potapljači ne morejo najti. Jezero, ki je globoko do osem metrov, široko 100 ter dolgo 50, je zaraščeno z vodnimi rastlinami in drevjem ter je iskanje v njem zelo otežkočeno.

Medtem še vedno raziskujejo, kako je prišlo do nesreče in kje. Nanjo je varnostne organe opozorila obleka, ki jo je mladenič odložil na bregu. Ljudje vedo povedati, da so ga videli v soboto zvečer okoli 22. ure, potem ko je sled za njim naenkrat izginila. O dogodku nastajajo najrazličnejše govorice. Nekateri trdijo, da so mladeniči iz Šent Lovrenca slavili fantovščino pri jezeru za nekim prijateljem, ki se namerava poročiti. Ni izključeno, da je bil tudi Zanin kje v bližini, ali da se je morda celo sam udeležil zabave. Gotovo so se na njej dobro imeli zaradi zaužite količine pijač. Kdo ve, če ni Zanin nekoliko v evforiji skočil v jezero, kjer mu je postalo slabo in je utonil. Doslej o teh okoliščinah nesreče oblasti še niso nič spregovorile, vendar so zelo utemeljene.

Antonio Zanin je eden izmed petih otrok, štirih sinov in ene hčere, ki jih imata Zanin in njegova žena Vilma, doma iz Cerovega v Brdih. Zakonca sta se spoznala v Brdih, ko je Zanin delal v neki opekarni.

Pri trčenju z avtom je bil ranjen motociklist

Prejšnji večer ob 19.30 se je pripetila v Ul. Brass v Gorici prometna nesreča, pri kateri je bil ranjen motociklist, 21-letni parketist Sergio Plet iz Ul. Levada 18. Ko se je s svojo lambreto peljal proti Ul. Leopardi, mu je prečkal cesto s fiat 600 33-letni Ferruccio Sclauzzero iz Ul. Alfieri 12. Sclauzzero je imel ustavljen avto na strani, kjer je otroško igrišče. Ko je hotel s svojim vozilom na drugo stran ceste, je trčil z motociklom, ki je v tistem trenutku prihajal iz nasprotne strani. Pri tem je bil ranjen Plet, ki so mu v civilni bolnišnici ugotovili poškodbe na gležnju leve in desne noge. Nudili so mu prvo pomoč; okreval bo v 8 dneh.

Kino

Gorica

VERDI. 17.00: «Surcouf» — Junak sedmih morij. A. Lualdi in G. Barray. Kinemaskope v barvah.
CORSO. 17.: «Tecnica di una spia». Tony Russell in Erika Blanc. Italijansko-španski film v barvah. Zadnja predstava ob 22. uri.
CENTRALE. Danes zaprto. Jutri: «Il delinquente delicato». J. Lewis in D. McGavin. Amer. film.
VITTORIA. 17.: «Il club degli intrighi». R. Wagner in A. Comer. Kinemaskope v barvah. Mladini izpod 14 let prepovedan.

Tržič

AZZURRO. Danes zaprto.
EXELSIOR. 17.30-22.: «Il sole sorgerà ancora». T. Power in Ava Gardner. Kinemaskope v barvah.
PRINCIPE. 18.-22.: «Gioventù, amore e rabbia». T. Courtenay.

Ronke

EXCELSIOR. Zaprto.
RIO. 20.-22.: «Colorado Charlie». B. Hudson in R. Wilde. Kinemaskope v barvah.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna D'UDINE, Ul. Rabatta 18 — tel. 21-24.

RONKE

Ves dan in ponoči je dežurna lekarna «Alla stazione» dr. Mattittija, Vermeljan, Ul. Garibaldi 3, tel. 75046

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «San Nicolò» dr. Olivettija, Ul. 1. maja 94, telefon 73328

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes, 20. avgusta je v Gorici odprta cvetličarna MICHELI FERDINANDO, Ul. XXIV Maggio 22, tel 23-39.

KER NE MOREJO DOBITI ODKUPNIKOV

Kolonske hiše v Pevmi bodo oddali za stanovanja

Oglasilo se je 15 prosilcev, med katerimi je tudi več domačinov, ki bi morali imeti prednost

Problem najboljšega vrednotenja bivšega Fogarjevega posestva v Pevmi, ki ga je pod fašizmom prevzela ustanova Ente Tre Venezie, je predmet načrtov in razprav že vsa povojna leta.

Občinska uprava je imela še za županovanja dr. Bernardisa načrte za ureditev vzornega posestva s pridelovanjem povrtnin in drugih kmetijskih specialitet. Govora je bilo tudi o centralni mlekarni, ki naj bi bila s tem posestvom povezana. Pozneje so se odločili, da bodo ravninski del posestva razkosali na pet ali šest manjših zaokroženih posestev in jih oddali zakupnikom. Pri izvajanju tega načrta so postavili med Pevmo in Sočo nove kolonske hiše z gospodarskimi poslopji in ostalim, kar je potrebno za samostojno kmetovanje. Upali so, da se bodo oglasili interesenti, ki bodo na osnovi dolgoročnega odkupa prevzeli taka posestva.

Ta predvidevanja pa se niso uresničila in po dolgih letih brezuspešnega ponujanja teh posestev v odkup, je vodstvo Ente spoznalo, da v sedanjem času splošnega bega z zemlje ne bo moglo tako kmalu uresničiti svojega načrta. Zato so se odločili, da bodo oddali vsaj stanovanjske hiše v najem, da bi jih tako rešili počasnega gotovega razpadanja. Na njihovo ponudbo se je odzvalo 15 prosilcev, ki bi želeli priti na tak način do primernejšega stanovanja. Gre za delavce in uradnike, ki bi ne obdelovali polja okrog hiše, za katero bo morala še nadalje skrbeti ustanova Ente Tre Venezie. Ker je torej prosilcev trikrat toliko kot pa stanovanj, ki so na razpolago, se bo moralo vodstvo odločiti med njimi za najboljše. Ker je med prosilci tudi precej domačinov, smo mnenja, da bi bili ti najbolj zanesljivi najemniki ker nudijo največ jamstva, da bodo skrbeli za dobro vzdrževanje poslopja.

Kar pa se zemljišča tiče, bi morda bilo tudi dobro in koristno, če bi vodstvo ustanove vzelo v pretres eventuelne ponudbe tistih domačinov, ki bi bili pripravljeni vzeti kos zemljišča v najem in v obdelavo pod primernimi pogoji. Tak način bi bil gotovo cenejši kot pa obdelava z delavci v neposredni režiji.

Nesreča priletne ženice

Z rešilnim vozom Zelenega križa so včeraj pripeljali v civilno bolnišnico 64-letno Mario Cescutti, ki stanuje v zavetišču ECA v Ul. Baiamonti. Padla je na pločniku v Ul. 24 maja ter si zlomila nos. V bolnišnici se bo zdravila 15 dni. Ni izključeno, da je ženska «preveč dvignila komolec» ter se ji je zavrtelo v glavi.

Na delu v Štandrežu se je ponesrečil

Včeraj dopoldne ob 9.20 so sprejeli za 15 dni na zdravljenje v goriško civilno bolnišnico 57-letnega delavca Filipa Tomažiča iz Gorice, Ul. Poggio 8. Ko je malo prej delal v podjetju Prinzi na Pilošču v Štandrežu, kjer je zaposlen, mu je težka jeklena plošča padla na roko ter mu povzročila globoko rano na podlaktu, s precejšnjo izgubo krvi.

Trčenje na križišču pri mostu čez Verso

Na mostu čez Verso se je včeraj zjutraj pripetila huda prometna nesreča, v kateri se je pobil milanski motociklist 44-letni Pietro Bastiani. Odpeljali so ga v civilno bolnišnico v Krmin, kjer so ga pridržali na zdravljenju za 60 dni zaradi kompliciranega zloma leve noge, poškodb na desni nogi, glavi in komolcu.

Bastiani se je pripeljal iz Morara, namenjen v Krmin, ter prečkal cesto, ki ravno na tistem kraju pelje čez most na Versi. V tem se je iz videmske strani proti Gorici pripeljal s fiatom 600 32-letni Mirando De Sabata iz Premariacca. Ker se na tistem kraju cesta vzpenja in hitro spušča, se voznika toliko časa nista opazila, dokler nista bila na razdalji kakšnih deset metrov. Prišlo je do neizogibnega trčenja, ki se je za lambretista zaključilo s hudimi posledicami.

Na tistem kraju se je zgodilo že več prometnih nesreč. Zaradi tako nevarnih odsekov sodi cesta med Gorico in Krminom med najbolj krvave v Italiji. Zato bi bilo umestno ta odsek popraviti; odstranili naj bi nepregledne ovinke, namestili varnostne ograje, odstranili križišča kot je ravnokar omenjeno, kjer morejo nastajati trčenja pri brzini 100 km na uro, ali pa tudi več, zakaj nihče, ki vozi po tistem delu državne ceste, ne more vedeti, niti pričakovati, da ga onkraj kucija čaka vozilo, ki mu bo prečkalo pot, ker se je pripeljalo s stranke poti.

V uradih mestne policije v Gorici, Ul. Mazzini 7, hranijo naslednje najdene predmete:

usnjato denarnico z nekaj denarja; lirski bankovec; dragocen uhan, moped, ogrodje za moped, dve moški in šest ženskih koles; ženski dežnik, otroški čevljček in otroško kapico, dva para naočnikov za vid in dva za sonce.

Kdor lahko dokaže, da je lastnik katerega nevedenih predmetov, ga lahko dvigne med uradnimi urami v omenjenem uradu.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Lep uspeh tradicionalnega jahalnega turnirja v Lipici

Nov lovski dom na hribu Devin v snežniškem pogorju Tržaški slikar Dante Pisani osvojil prvo nagrado v Piranu - Smrt nemškega turista z avtom v morju

Okrog pet tisoč gledalcev iz vse Slovenije ter številni tuji turisti, zlasti iz Italije, je prisostvovalo tradicionalnemu jahalnemu turnirju v Lipici. Skupaj je nastopilo 36 tekmovalcev iz vseh glavnih konjenskih centrov Jugoslavije. Program je bil skrbno izbran in je navdušil številno občinstvo. Tako so se mladinci lipiškega jahalnega kluba Srečko Kosovel predstavili s prikazom osnovnih elementov šolskega jahanja in s skoki. Državni prvak v dresurnem jahanju, domačin Ivan Šušmelj je odlično izvedel svojo posebno točko. Navdušil je tudi pozneje, ko je nastopil skupaj s Klavdijem Maverjem v visoki španski šoli. Pozornost so vzbudili tudi člani jahalnega kluba Požarevac z atraktivnim «western» programom.

V tekmovalnem delu (preskakovanje zaprek) so imeli največ uspehov Radoslav Zimmerman iz Zagreba, Mojca Koren iz Ljubljane in Matjaž Čik iz Celja.

* * *

Na hribu Devin v snežniškem pogorju, so včeraj odprli lovski dom ilirskobistriške lovske družine Trnovo. Prireditve se je razen domačinov udeležilo tudi večje število lovcev iz Italije. Dom je odprl predsednik občinske skupščine Ilirska Bistrica Vitomir Dekleva. Zanimivo je, da so lovski dom zgradili pretežno s prostovljnim delom, pri čemer niso pomagali samo domačini, ampak tudi lovci iz Italije. Pomoč pa so nudili tudi občinska skupščina ter podjetja Javor Bač, Lesonit, Ilirija, 4. julij — Knežak in drugi. Lovski dom je zelo opremljen in sodi med najlepše tovrstne objekte v Jugoslaviji.

* * *

V Piranu se je zaključila slikarska prireditev Ex tempore. Prvo nagrado je prejel tržaški slikar Dante Pisani za olje Sožitje v Piranu, medtem ko je drugo nagrado prejel slikar Apollonio Zvest iz Kopra. Letošnje prireditve se je udeležilo 49 umetnikov iz Jugoslavije, Avstrije in Italije. Njihova dela so razstavljena v piranski mestni galeriji. Razstava bo odprta do konca septembra.

* * *

Včeraj pred eno uro zjutraj se je pripetila v Luciji pri Portorožu prometna nesreča s smrtnim izidom. Ob tej uri se je peljal nemški turist Franz Ueberreiter iz Münchena iz Portoroža proti Luciji. Na ostrem ovinku v bližini Doma mežiških rudarjev je vozilo zaneslo in Ueberreiter je zapeljal naravnost v morski kanal. Voznik se je z vozilom takoj potopil. Kljub hitri reševalni akciji je trajalo deset minut, preden so nesrečnega turista potegnili iz vode. Poskusili so z umetnim dihanjem, toda vse je bilo zaman.

Zaradi globokih ran na levem zapestju in anemije so s pridržano prognozo sprejeli včeraj zjutraj na ortopedskem oddelku 65-letno Olgo Minca por. Nidi iz Ul. d'Isella 20. Kaže, da gre za poskus samomora. Vzroki niso znani. Nesrečnico je v slepi ulici za svojim stanovanjem v Ul. Commerciale 35 našel na tleh 24-letni študent Marco Saba, ki jo je tudi spremil z rešilnim avtom v bolnišnico.

Razpis natečaja za študijsko štipendijo

Županstvo sporoča, da je bil razpisan natečaj za študijsko štipendijo 400.000 lir, ki jo je dala na razpolago občini Tržaška hranilnica. Štipendija je na razpolago za tržaškega dijaka, ki je izredno nadarjen v likovni umetnosti ali glasbi. Ocenjevalna komisija pa ima možnost, da določi dve štipendiji po 200.000 lir vsako, in sicer eno za likovno umetnost in eno za glasbo.

Natečaja se lahko udeležijo kandidati, ki so italijanski državljani, ki imajo stalno bivališče v tržaški občini najmanj pet let do dneva te objave, ki niso dopolnili 25. leto starosti do dneva te objave, ki imajo spričevalo srednje šole druge stopnje ali pa spričevalo glasbenega konservatorija, ki nameravajo nadaljevati študije na višji šoli za umetnost v Italiji ali v tujini, ki živijo v neugodnih gospodarskih razmerah, ki ne dobivajo in ki nimajo možnosti, da bi dobili podporo ministrstva za šolstvo.

Prošnje za natečaj, sestavljene na posebnem obrazcu, ki ga sestavlja priloga A, in opremljene z vsemi potrebnimi listinami, morajo biti predložene najkasneje do 12. ure 15. septembra letos na županstvu, v uradu za predložitev aktov, soba št. 32.

Prizadeti dobijo prepis razpisa natečaja v tajništvu občinskega oddelka za šolstvo, občinska palača, II. nadstropje, soba št. 97.

USPEH JUGOSLOVANSKE FOLKLORE V TARČENTU

V Tarčentu se je zaključil tretji mednarodni folklorni festival, ki so se ga udeležile folklorne skupine iz Jugoslavije, Avstrije, Francije, Češkoslovaške, Nemčije in Italije. Jugoslavijo je zastopala folklorna skupina «Polet» iz Beograda.

Tretji folklorni festival je obsegal bogat spored folklornih parad in plesov. Zastopniki šestih držav so v soboto popoldne obšli glavne videmske ceste, oblečeni v svoje karakteristične narodne noše, s svojimi glasbili in zastavami. Videmčani so jih vseskozi toplo pozdravljali, najlepše pa so jih sprejeli v Ul. Mercatovecchio, kjer se je na obeh pločnikih navzlic prometu zbralo na stotine občudovalcev.

Osrednja prireditev je bila v soboto zvečer v Tarčentu ob prisotnosti župana Zanuttija, deželnega odbornika za kmetijstvo Comellija in drugih. Med najbolj uspele sodijo nastopi folklorne skupine «Polet», ki jo vidimo na sliki med izvajanjem enega izmed zahtevnih plesov jugoslovanskih narodov.

Razstave

Od 17. 8. do 2. 9. 1967 bo v mali galeriji v Portorožu razstava intarzij in reliefov v lesu. Razstavljata Ilona in Mihael Huszar.

V zadnji številki Prosvete smo že objavili vest, da priredi 3. septembra turistično društvo Kamnik v Kamniku folklorno prireditev pod naslovom «Dan narodne noše». Z zastopniki nekaterih prosvetnih društev smo v dogovoru, da bodo prijavili svoje člane.

Vpisovanje udeležencev se nadaljuje v tržaški in goriški pisarni do zasedbe prostih mest. S prirediteljem smo v dogovoru, da pride z naše strani 40 noš. Prosimo društva, ki so že izbrala udeležence, da pravočasno sporočijo njihova imena, da ne bi prišlo do nepotrebnih zamer.

Prireditev obsega dopoldan ocenjevanje narodnih noš (posamezne in skupine, predvsem vozove in jezdece), popoldan pa paradni sprehod skozi mesto.

Društvom, ki želijo na ta dan prirediti izlet v Kamnik, sporočamo zagotovilo Kamničanov, da bo domače gostinstvo lahko vse postreglo.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 22. t. m. ob 19.30 uri Technicolor film:

POSTA GROSSA A DODGE CITY

(VELIKA POSTAVKA V DODGE CITYJU)

Igrajo: HENRY FONDA, JOANNE WOODWARD, JASON ROBARDS

VTEM KO SE DEL JORDANSKIH BEGUNCEV VRAČA...

Kaj početi z milijonom ljudi ki so že 20 let brez ognjišča

Starci in odrasli bi se radi vrnili, mlajši, ki so «sinovi taborišč», vrnitvi niso naklonjeni - Vsi pa si želijo ureditev svojih razmer

AMAN, avgusta. — V teh dneh je na dnevnem redu problem jordanskih beguncev, to se pravi problem tistih 250 ali celo 300.000 jordanskih Arabcev, ki so pobegnili pred izraelsko vojsko v dneh izraelsko-arabske vojne v letošnjem juniju. Po dogovoru med jordanskimi in izraelskimi oblastmi in ob posredovanju mednarodnega Rdečega križa, se skupine Jordancev vračajo spet na svoje domove. Po nekaterih vesteh bi se moralo do konca tega meseca vrniti na domove kakih 180.000 teh beguncev, kolikor se jih je baje prijavilo. Toda problem beguncev v tem delu sveta ni le problem najnovejših beguncev, torej tistih, ki so pobegnili ob zadnjem spopadu, problem arabskih beguncev je veliko večji, obsežnejši. Koliko je teh beguncev pravzaprav nihče točno ne ve. Jih je morda milijon, morda pa tudi veliko več. Gre za tiste begunce, ki so pred dvema desetletjema stopili tako rekoč v «zgodovino mednarodnih odnosov» pod naslovom «palestinski begunci», ker se niso hoteli vrniti v domovino in ki so sedaj postali ponovno begunci le da v nekoliko drugačnem smislu, kajti prej so bili begunci, ki so pobegnili iz lastne domovine, sedaj pa so pobegnili iz begunskih taborišč, t.j. taborišč, ki so jih zasedle izraelske čete.

«Smo ljudje brez domovine in lahko si zamislite, kako nam je. Sicer pa poglejte, kako živimo. In nam je kar lepo, čeprav tragično lepo, v primerjavi s tistimi, ki nimajo niti tega...»

To «tragično lepo» nam je prikazal stari Ibrahim Sanui, ki nam je pokazal golo ravnino na vzhodni strani reke Jordan, neskončno ravnino, posejano s šotori puščavske barve, šotori, pred katerimi se igrajo na pol goli, podhranjeni otroci; morje šotorov, pred katerimi sedijo starci in ženske z vnetimi očmi, ki so še poine solz, sonca in puščavskega peska.

In drugi nimajo niti tega, nimajo niti šotorov. Tem tu, kakor so nam pravili, vsaj ne grozi nevarnost pred napadom, tistim «na oni strani» pa naj pomaga «drugi Alah».

Kdo so ti obnemogli starci, kdo so te ženske z izpitimi očmi in izsušenimi lici, kdo je ta drobna, na pol gola, podhranjena otročad? Kdo so ti ljudje brez domovine in brez strehe?

Tisti, ki so že dolga leta v begunskih taboriščih in naseljih, že dve desetletji živijo v upanju, da se bodo vrnili tja, od koder so se pod silo razmer umaknili. Toda tudi tokrat jih je upanje izneverilo. In tem «starim taboriščnikom» so se letos pridružili novi begunci, ki smo jih omenili v začetku.

In kaj naj se v tem primeru stori. Rekli smo, da se nekateri vračajo, da je okoli 180 tisoč «kandidatov za vrnitev». Toda ali so ti ljudje — stari in novi begunci — le problem arabskih dežel. Koliko je pravzaprav danes v taboriščih in izven taborišč ljudi, ki so pobegnili iz Palestine in drugod? Koliko je danes teh ljudi brez domovine?

Iz poročila načelnika agencije ZN za begunce smo zvedeli: v Siriji je 106.819 beguncev, v jordanskem delu zahodno od reke Jordan jih je okoli 150.000; 458.000 jih je na področju Gaze, na vzhodni strani reke Jordan pa 434.000, skupno torej okoli 1,150.000.

«Statistika nas ni upoštevala prav vseh», pravijo v taborišču, ki smo ga obiskali. «Neprestano smo v premiku. Tam od reke še vedno prihajajo novi. Nihče ne ve točnega števila, koliko nas je, sedaj nas niti ne preštevajo, kaj šele da bi nas poimensko preverili».

Beguncem iz Palestine so se pridružili sedaj tudi begunci z zasedenih področij Sinaja in Sirije. Zadnja vojna med Izraelom in arabskimi sosedi je prejšnjim «palestinskim beguncem» dala novo ime «arabski begunci».

V begunskih taboriščih in med begunci, ki so posejani povsod tudi izven taborišč, je veliko takšnih, ki bi se radi vrnili in začeli novo življenje na zapuščenih, ugaslih ognjiščih. Nekateri, ki že dolgo let tavajo v begunstvu, pravijo da «nikoli ni prepozno». In vendar mnogi ne marajo ponovno tja, od koder so pobegnili. Pravzaprav je poslednjih zelo veliko, predvsem so to «otroci begunskih taborišč» — ki so sedaj že krepko odrasla mladina, ki je doslej poznala le bedo, ki pa ne razume upov starejših ljudi, da bi se vrnili. Ti bi bili pripravljeni oditi kamor koli, kjer bi jih čakalo neko naselje, seveda brez šotorov, kak družinski kotiček in delovno mesto, torej nekoliko bolj varno življenje.

Sedaj, po zadnji vojni, so prišli novi begunci s svežimi spomini in večjimi upi; begunci, ki so bolj pripravljeni na vrnitev. Toda kaj bo s starimi palestinskimi begunci, ki se že 20 let «potepajo» po taboriščih in akti o katerih že 20 let polnijo mednarodne arhive, ne da bi jih začeli konkretno in dokončno reševati?

V šolah za begunske otroke iz Palestine se vsakodnevni pouk začne s pesmijo: «Mi smo palestinski otroci, ki se bomo vrnili v svojo domovino...» Ta refren je mnoge že zdavnaj uspaval in zamoril. Poti, ki bi morale te ljudi voditi v domovino, so prepežene z bodečo žico, minskimi polji in strojniškimi gnezdi. Ti siromaki ne verujejo več nobenim obljubam. Begunci, katerih ugasla ognjišča so globoko v Palestini, ne verujejo več veliko v vrnitev.

In kaj naj se v zvezi s tem stori? V mozaiku ključnih vprašanj, ki razvnemajo Srednji vzhod, se zdi, da je vprašanje beguncev najhujše in najbolj zapleteno vprašanje. Združeni narodi so že zdavnaj o njih povedali svojo besedo, vendar je to bilo zaman. Pomoč tem ljudem je komaj tolikšna, da si ti ljudje ohranijo golo življenje. In vendar ta pomoč razplamteva v nekaterih med njimi odločnost za borbo, katere cilj pa ni vedno vrnitev v domovino, pač pa zagotovo in redno življenje normalnih ljudi.

Bilo je poldne, ko smo zapuščali eno izmed begunskih taborišč. Med razpetimi šotori se je razlegal otroški jok, pomešan z duhovnikovim klicem k molitvi. Slišalo se je tudi ropotanje ob neko kovinsko ploščo. Bilo je to znamenje za kosilo. In mnogi so hiteli, da bi prej prišli do kotla in da bi šele nato molili svojega boga.

In tako je danes, tako je bilo včeraj, tako bo jutri, tako je od leta do leta, že 20 let. Milijon ljudi že 20 let čaka, upa, trpi in strada tik na pragu svoje domovine.

Vsiljuje se vprašanje: Ali bo ta množica, ki živi v bedi in trpljenju, našla kako drugo domovino, v kateri bi mu Združeni narodi zagotovili vsaj toliko, kar je nujno, da bi se človek čutil človeka? Za vse to, pravijo, bi bilo dovolj manj kot požre vietnamska vojna v enem samem mesecu.

Ali ni do neke meje kriv za usodo teh ljudi ves svet? Ali jim svet ne dolguje nečesa? Ti ljudje, ta milijon ljudi brez domovine ne zahteva nič drugega kot izterjatev tega logičnega dolga.

A. B.

Čeprav je od prvega predvajanja filma «Caroline Cheri» po istoimenskem romanu Cecila Saint-Laurenta minilo že veliko let, se ga prav gotovo še mnogi spominjajo. Glavno žensko vlogo je v njem igrala tedaj Martine Carol. Kaže, da bo France Anglade, ki jo vidimo na sliki, enakovredna naslednica Martine Carol

SOVJETSKI VOHUN, KI JE BIL ŠE POMEMBNEJŠI OD SORGEJA

Skromno in odmaknjeno življenje velikega šefa «Rdečega orkestra»

Velikanska mreža, ki je štela okoli 700 agentov, med katerimi so bili celo gestapovci, seveda, ne da bi se zavedali, za koga dajejo dragocene vesti

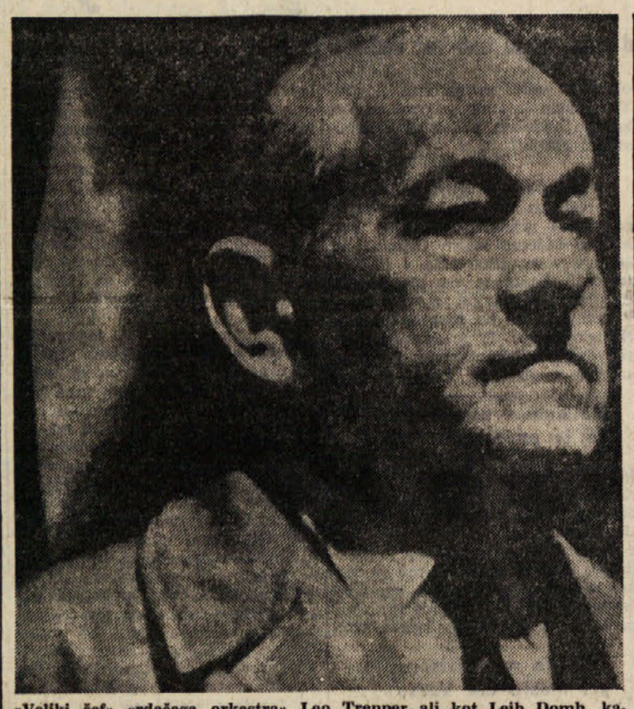

«Veliki šef» «rdečega orkestra» Leo Trepper ali kot Leib Domb, kakor se imenuje danes, ko živi odmaknjeno življenje v Varšavi

Zgodbe o vohunih so vedno ovite v tajnost, tako da je pogosto težko dokončno ugotoviti, kaj je v teh zgodbah resnica in kaj ne. Kljub temu pa so te zgodbe vedno zanimive in mnogi se jih lotevajo. Pred nedavnim je pariški ilustrirani tednik «Paris Match» posvetil dolgo prilogo enemu izmed najpomembnejših vohunov v drugi svetovni vojni, in sicer Leopoldu Trepperu, za katerega menijo, da je bil šef sovjetske obveščevalne službe na Zahodu med drugo svetovno vojno.

Vse do letošnje pomladi tega človeka ni poznal nihče razen njegovih poklicnih kolegov, ki celo niso vsi vedeli, ali je še živ ali je že mrtev. Knjiga, ki jo je napisal Gilles Perrault in ki nosi naslov «Rdeči orkester» pa je prikazala, da je Trepper morda eden največjih vohunov v vsej zgodovini. Našli so ga v Varšavi, kjer živi pod drugim imenom kot dober družinski oče. Človek, čigar obraz je bil vse do pred nedavnim en sam misterij, je prvič dovolil, da ga fotografira reporter že omenjenega pariškega tednika.

Iskanje tega človeka je več kot fantastično. Trajalo je tri leta. 35-letni novinar Gilles Perrault se je zanimal za sovjetsko obveščevalno mrežo, ki je bila znana pod imenom «Rdeči orkester», kajti v tajnem šifriranem govoru se je ta vohunska mreža imenovala orkester. Razlog za naslov je enostaven: uspeh vsega tega podviga je bil odvisen od «pianistov» — radiotelegrafistov, ki so zbrana poročila «odtipkavali» preko svojih «glasbenih skrinjic».

700 agentov, posejanih po vsej Evropi in vse do Južne Amerike, je bilo vključenih v to mrežo. Med njimi je bila tudi Suzanne Spaak, snaha znanega belgijskega državnika in profesorja Ciena, očeta kitajske atomske bombe. Poročila, ki so Sovjetom omogočila priti do dragocenih podatkov, ki so zahodne zaveznike že v začetku 1943. leta obvestila o gradnji nemške rakete «V 1» in ki so — po priznanju samega šefa nemške obveščevalne službe Canarisa — stala nemško armado 200.000 vojakov, vse to je zasluga «Rdečega orkestra».

In kdo je vse to vodil, kdo je bil gibalo te velikanske in tako uspešne mreže?

Uradno se je imenoval Leopold Trepper. Je to poljski Jud, ki se je rodil 23. februarja 1904 v Neumarku, današnjem Novem trgu na Poljskem, to se pravi v nekem naselju blizu slovitega poljskega centra za zimski šport Zakopani. Trepper je bil general sovjetske armade in njegovo pravo ime je Oton. V spominih tistih, ki so prihajali z njim v stik, je veliko tistih, ki so ga poznali le kot «Velikega šefa». Vendar je značilno to, da je Leopold Trepper imel ves čas svojega tveganega dela eno samo izmišljeno ime, to se pravi, da mu ni bilo treba imena menjavati.

Kako je zmogel Trepper vse to? Odgovor na to nam daje dejstvo, da si je ustvaril številne vohunske mreže. Nekateri menijo, da Sovjetska zveza ni imela enakovrednega človeka v vsej svoji obveščevalni službi. Nadalje je bil razlog njegovih uspehov — originalnost metod dela. Na račun uvozno-izvozne družbe, ki je služila kot kritje njegovi mreži in dobavljala blago za Wehrmacht in organizacijo Todt, mu je uspelo, da so njegovo dejavnost in dejavnost njegove mreže financirali sami Nemci. Njegova mreža je zato imela na razpolago sredstev, kolikor si jih je sploh želela. Poznavalci razmer pravijo, da so Sorge, Cicero in Radò, torej trije največji vohuni iz druge svetovne vojne, bili le zelo nadarjeni posredniki, nikomur od njih pa ni uspelo zbirati novih vohunov. In v tem je prav teža velikega vohuna. «Veliki šef» je to znal, tako so bili med njegovimi obveščevalci tudi ljudje iz organizacije Todt, iz Wehrmachta, celo Gestapa, pa čeprav se niso niti zavedali da so. In še nekaj, kar preseneča. Ko ga je Gestapo aretirala, mu je uspelo o tem pravočasno obvestiti Moskvo, hkrati pa svoje krvnike prepričati, da dejansko dela za njih.

Pravzaprav je to fantastična zgodovina, že nekakšna legenda. In kdo je ta «Veliki šef»?

Ob koncu vojne se je o njem marsikaj govorilo. Vedelo se je, da je vojno preživel in se vrnil v Moskvo. Toda to so vedeli le redki, kajti mnogi so menili, da je mrtev. Gilles Perrault o «Velikem šefu» med drugim piše:

«Nekega dne v aprilu 1965 sem bil pri Claude Spaakovi v njeni vili v dolini Chevreuse. Ko sva se pogovarjala o 'Velikem šefu' je mimogrede rekla: 'Sicer pa je on živ. Živi v Varšavi.'»

«Od kod to veste?» — sem jo vprašal.

«Povedal mi je prijatelj dr. Chertok.»

Francoski novinar je takoj poiskal tega doktorja in zvedel za naslov in ime, pod katerim «Veliki šef» danes živi.

«Povedal mi je tudi, da je to šef judovske kulturne zveze na Poljskem dr. Leiba Domb,» piše Perrault.

Novinar je takoj odletel v Varšavo in potrkal na vrata v Novogradski ulici štev. 5, kjer je sedež judovske kulturne zveze. Pri pol odprtih vratih ga je dočakal vratar.

«Bi mogel videti gospoda Leiba Dombo? Prišel sem iz Pariza samo zaradi tega.»

Vratar je izginil in se kmalu vrnil ter Perraulta spremil v notranjost. Pisec nadaljuje:

«Znašel sem se v majhni pisarni in opazil najprej njega. Takoj sem ga spoznal. Ostarel je, seveda, vendar pa ostal tisti Leo Trepper, kakršnega so mi opisali preživeli agenti iz njegove mreže... Ko sem vstopil, je vstal. Pozdravila sva se, nato mi je dal znak, naj sedem. V kotu sobe je bila okrogla miza, prekrita z raznimi brošurami. Sedla sva. Ostal sem hipnotiziran pred njegovim svinčeno sivim neverjetno ostrim pogledom.»

«Že dve leti sem praktično z vami, s Trepperjem od pred 20 let. Hotel bi napisati knjigo o vaši mreži» — sem rekel.

Zmajal je z glavo in dvignil obrvi. «Zares? Če nimate kaj drugega početi, zakaj ne?»

«Ali ste že prebrali to, kar so o vas pisali?» — sem ga vprašal.

«Zelo malo. Me ne zanima.»

«Ali bi bili pripravljeni mi kaj povedati?»

Bruhnil je v smeh in tedaj se mi je zazdel za 20 let mlajši. Nato je rekel:

«Seveda to, kar že veste.»

Nenadoma se mu je obraz zresnil, nato je rekel:

«Kaj pa vi pravzaprav veste o meni?»

Naštel sem mu imena vseh tistih, ki sem jih že srečal in z njimi govoril o usodi mnogih agentov, ki so že mrtvi ali ki so padli v mrežo. In tedaj mi je Domb rekel, da so že mnogi pisatelji zahtevali od njega, naj bi jim posredoval svoje spomine, da pa je te ponudbe odklonil, ker «ti ljudje ne bi mogli dojeti, kaj je pravzaprav 'Rdeči orkester' bil v Franciji in Belgiji».

In vendar je bil pripravljen pripovedovati.

V ponedeljek sva se našla v klubu novinarjev in tu je snel z obraza masko: njegova smrt bi bila resnična smrt številnih njegovih sodelavcev. «Če spregovorim — je rekel — trava pozabe ne bo zarasla njihovih grobov.»

«Govoril je nevezano, ker sva se sproti spotikala ob kakem mrtvem agentu. Vsakokrat se je prijemal za glavo in tiho izgovarjal: 'Moj bog!' Nato je spregovoril o čem drugem. Pravzaprav je bil to le sprehod po pokopališču. Pokazal mi je grob in govoril o pokojnem. Nato je hotel stopiti s pokopališča, pa mu ni uspelo. In v teh primerih sem ga prijel za roko in ga odpeljal sam.»

Dvogovor je trajal 8 dni. Po več ur na dan. Toda francoskega novinarja ni Leibe Dombe ali Leo Trepper ali če hočemo «Veliki šef» nikoli odpeljal na svoj dom, v svoje intimno življenje. To je uspelo le fotoreporterju pariškega tednika, kateremu je uspelo videti skromno in enostavno stanovanje zakonskega para, ki je toliko prepotoval in se spoznal z velikimi strahotami.

OB IZIDU KNJIGE DR. FRANA JURIŠEVIĆA

Zgodovina pošte na Primorskem in v Istri

Pravkar izdani knjigi «Primorska pošta skozi zgodovino» avtorja dr. Frana Jurišević (izdala koprska založba Lipa, 1967, str. 158 + II + I priloga) bi lahko prisodili dvojen pomen. V prvi vrsti gre za tematski doprinos k spoznavanju in ustvarjanju celotne zgodovine Primorske in Istre, na drugi strani pa je knjiga potreben priročnik za dane, sicer skromno število filatelistov, ki se z ustrezno natančnostjo in širino zbirajo najrazličnejše gradivo, povezano s poslovanjem pošte v predfilatelistični dobi, zlasti pa vse tisto gradivo, ki je nastajalo po uvedbi poštnih znamk, to je od sredine preteklega stoletja dalje.

Tematika, ki se je dr. Jurišević lotil, ni nekaj bistveno povsem novega v naši strokovni filatelistični ali pa poštarski literaturi, znana je namreč vrsta člankov, ki obravnavajo direktno ali posredno zgodovino pošte na Primorskem, toda vse prevečkrat imajo taka dela izrazitejši filatelistični poudarek. Ob tem velja dodati, da smo si že na mnogih naših filatelističnih razstavah lahko ogledali prezentacijo primorske zgodovine s pomočjo znamk, žigov in drugačnega gradiva. Tako je, že leta 1951 dr. Franc Marušič iz Nove Gorice prvič predstavil svojo razstavno tematiko zbirko «Borba primorskih Slovencev za svobodo», v kateri je prikazal zgodovino Primorcev za svojo svobodo», od uvedbe znamk dalje. Ta razstava je popravljena in dopolnjena v kasnejših letih obšla mnoge lokalne in mednarodne razstave znamk, prirejene v Jugoslaviji.

Podobno je dr. Jurišević napisal za «Jadranski koledar» leta 1955 članek pod naslovom «Razvoj pošte na Primorskem v luči narodnega zatiranja» (str. 216—224); prikazal je narodnostno zatiranje slovenskega življa na Primorskem in v Istri kakor nam ga pričajo znamke, žigi, poštne nalepnice itd. Najbrž je dr. Jurišević pri pisanju knjige stal pred odločitvijo, ali naj ustvari delo, ki bi iz poštnega gradiva preteklosti prikazalo zgodovino pošte na Primorskem ali celo zgodovino v celoti, ali pa naj iz lastnega filatelističnega gradiva, arhivskih virov in nikakor ne preveč obsežne literature napiše monografsko delo o pošti na Primorskem in v Istri. Izbral si je drugo pot, kajti ta je mnogo bolj opravičljiva, saj bi prva služila v pretežni meri boljšim poznavalcem filatelije, teh pa ni ravno veliko.

Knjiga pričenja z najstarejšimi izpričanimi podatki o pošti na naših tleh, kar pomeni, da so prvi mejnik v razvoju pošte pri nas Rimljani. Ker je pisec uporabil starejša dela, so se mu pri tem vrinila nekatera danes že ovržena stališča, kar pa nikakor ne vpliva bistveno na samo zgodovino pošte.

Sledi zapis o srednjeveški pošti na naših tleh; večje pozornosti so deležne prilike na ozemlju beneške repub'ike, kjer je bila pošta bolj razvita, za razliko od tistih naših ozemelj, kjer so gospodovali Habsburžani ali pa nekatere plemiške dinastije. Poštne razmere postanejo bolj urejene v 16. in 17 stoletju, ko pričenja postajati pošta del državnega aparata. Obsežnejše obravnave je deležen razvoj pošte v 18. stoletju. Najdemo pa tudi zapis o akustičnih in optičnih prenosih vesti ter o kurirski službi za časa vpadov.

Posebno pa je zanimiv razvoj pošte v zadnjih dveh stoletjih. Avtor govori o razvoju pošte v novem veku. Posebno poglavje je posvečeno pošti v dobi Napoleonovih Ilirskih provinc. Takrat so na Primorskem in v Istri delovali sledeči poštni uradi: Aldovščina, Črniče, Gorica, Idrija, Jamlje, Koperč Lipa, Pazin, Materija, Piran, Poreč, Postojna, Pulj, Razdrto, Reka, Romans, Rovinj, Sežano, Sv. Križ, Vipava, Vodnjan, Trst, Tržič.

Po padcu Napoleona in s ponovno avstrijsko nadvlado na naših tleh so dobili svoje pošte še sledeči kraji: Bovec, Buje, Buzet, Červinjan, Gradišče ob Soči, Ilirska Bistrica, Kobarid, Krmin, Labin, Motovun, Podgrad, Plomin, Senožeče, Tolmin, Vižinada in Voloska. Tako je bilo na Primorskem pred uvedbo poštnih znamk vsega 39 poštnih uradov.

Najbolj obsežen je tisti del knjige, ki govori o pošti pri nas v zadnjem stoletju, saj mu razdobje daje dosti gradiva. Pošta je že trden del državnega aparata, obenem dobi z novimi komunikacijskimi sredstvi, predvsem z železnico, novo veljavo; seveda tudi ne gre prezreti pojav telegrafije, brzojava in še telefonije. V začetku našega stoletja je delovala na Primorskem 239 poštnih uradov ti so v njigi navedeni po abecednem redu, obenem s podatki o času njih nastanka. Avtorju so zlasti zanimivi poštni žigi, ki so lahko zelo hvaležna zbirateljska tematika, obenem pa gradivo, s pomočjo katerega lahko po induktivni poti spoznavamo primorske razmere v preteklosti, predvsem uradno rabo jezikov obeh najštevilnejših narodov na Primorskem in v Istri. Z nekaj dodatki bomo skušali v naslednjem dopolniti dr. Juriševičevo razpravo.

Prvotno so žigi pošt nosili ponekod le italijansko oznako kraja, če zanj ni obstajala nemška oblika. Omenimo naj nekatere izrazite slovenske kraje kot Solkan (poštni žig iz leta 1880 nosi samo oznako Salcano) ali Kanal (Canale 1882). Na straneh 102—104 piše avtor o poštnih zvezah in navede pri tem pobude privatnega sektorja, ki je odpremo poste vzel od države v zakup. Poleg Devetakovega postnega podjetja v Tolminu pa je na Goriškem obstajalo še Bolikovo v Črničah in Dolenčevo oziroma Mayerjevo v Vipori, oba zakupnika sta vršila poštno službo na relaciji Razdrto-Gorica. Mayerjevo podjetje je prenehalo s koncem prve svetovne vojne. In se bi sem bilo katero ime, da bi bila slika cim bolj popolna.

Čeprav je italijanska okupacijska oblast že 20. aprila 1920, še pred poamsom rapalske pogodbe uvedla na naših zasedenih zemljih italijanske znamke, namesto provizoričnih, so poštni uradi še leto ali dve za tem rabili nekdanje avstrijske poštne žige. Bili so dvojezični: slovensko-nemški ali slovensko-italijanski. Toda kmalu so se pojavili le italijanski z izključno italijanskimi oznakami, krajev. Morda je pri tem edina izjema Tolmin, kjer je imela l.1922 pošta dvojezični žig slovensko-italijanski, ali točneje tolminsko-italijanski, saj je slovenska oblika imena bila izpisano v krajevni jezikovni rabi kot «Tolmin».

Proučevanje poštnih žigov iz časa italijanske okupacije nam daje prav poučen vpogled v vse tiste bedaste in izmaličene oznake naših krajev. Poleg nesmiselnih spakedrank (Dresenza-Drežnica, Paniqua-Ponikve, Sobreglie-Šebrelje) najdemo celotne prevode slovenskega izvirnika (Montenero -Črni vrh, Montespino - Donberk) ali pa delne (Piedimelze — Podmelec, Valvolciana — Volčja draga), poleg oznak, ki so starejšega datuma.

K obravnavi nemške pošte na Primorskem (str. 138) moremo dodati, da se na področju nemškega jadranskega vojnega področja niso uporabljale le nemške znamke, marveč so se prav tako uporabljale znamke salojske fašistične republike. Te znamke so bile nato po osvoboditvi s strani jugoslovanskih oblasti pretiskane ter so bile kot posebne znamke izdane v Trstu, na Reki in v Pulju. V Gorici do take izdaje ni prišlo, ker se to zaradi pičle zaloge znamk ni izplačalo. Na ozemlju, ki so ga po uveljavitvi beograjskega in devinskega sporazuma upravljala zavezniška oblastva, se znamke v poštnem prometu nekaj časa niso uporabljale, toda že kmalu so se pojavile znova znamke fašistične republikanske dobe (avgust 1945). Kmalu so izšle pretiskane znamke, ki so veljale za cono A Julijske krajine, medtem ko je v coni B prišlo do izdaje rednih znamk z dvojezičnimi napisi. Poznana je sicer neizdana znamka s sliko cerkve sv. Justa v Trstu, ki nosi prav tako dvojezični napis «Slovensko Primorje-Trst». V coni B so se uporabljali spočetka nekdanji poštni žigi italijanske dobe. Zanimivo je, da teh v partizanskih krajih ni bilo (tako so v Čepovanu «žigosali» znamko s svinčnikom, podobno je bilo na Trnovem pri Gorici). Nekatere italijanske žige so poštarji popravili, ponekod so uporabljali gumasti žig, kasneje so se pojavili novi žigi in so bili za kraje, kjer so bivali tudi Italijani, dvojezični; vojska je uporabljala svoje žige.

Svojo pošto internega značaja je imel tudi PNOO v Trstu, znamki za 1 in 2 liri je izdal Odsek za zveze. Po nastanku Svobodnega tržaškega teritorija so se v jugoslovanski coni rabili poštni žigi z dvojezično oznako, tega pa v angloameriški coni ni bilo in so tudi sicer izrazito slovenski kraji nosili samo italijansko oznako. Isto velja seveda tudi za slovenske kraje, ki jih je mirovna pogodba iz leta 1947 dodelila Italiji. Tega se pisec ni dotikal, čeprav spadajo tudi slovenski kraji na Goriškem in Tržaškem pod Italijo v okvir tistega ozemlja, ki ga vsaj pri obravnavanju zgodovinskih razmer jemljemo kot celoto.

Dr. Jurišević je posvetil veliko pozornost tudi partizanski pošti, ki je gotovo zelo zanimiva in svojstvena tematika. Z razvojem poštne službe na Primorskem in v Istri po letu 1954 konča svojo knjigo. Tudi v tem razdobju, ali pa točneje od leta 1947 dalje, so primorski poštni uradi večkrat menjali svoje žige. Prvotno so bila imena krajev izpisana v latinici, kasneje se je temu pridružila nepotrebna oznaka tudi v cirilici in danes se znova pojavljajo žigi le v latinici. Na Koprskem je uvedena dvojezičnost tudi na poštnih žigih, saj tako zahtevajo določila mednarodnih pogodb.

Knjiga je opremljena s številnimi ilustracijami, ki zelo ustrezno in potrebno dopolnjujejo tekst. Prav bi bilo, ko bi poleg pošte dobili še katero drugo monografsko obdelavo različnih panog človekovega udejstvovanja preteklih dob na Primorskem in v Istri.

B. MARUŠIČ

Pri sajenju drevesca odkril zaklad

MOSKVA, 18. — *Zares je imel srečo. Petnajstletni srednješolec Tulegen Salmenov je za hišo, v kateri živi skupno s svojimi starši in brati, hotel vsaditi drevesce. Zato je seveda moral skopati prej luknjo. In medtem, ko je rinil z lopato v zemljo, je zadel ob nekaj trdega. Mislil je že, da je naletel na kamen, vendar pa je bil nekoliko bolj previden in se je lotil bolj previdnega kopanja. Z rokama je odstranil zemljo okoli trdega predmeta in pred njim se je pojavila dokaj velika glinasta posoda, v kateri je bilo shranjenega veliko denarja in nekaj zlata, kar vse skupaj ocenjujejo na 85.000 današnjih rubljev, ali okoli 55 milijonov lir v naši valuti.*

Čre za kovance, bankovce, zlate lingote, čeke in kolajne, ki so bile izdane ob zmagi nad Napoleonom leta 1812. Seveda so bankovci že zdavnaj izven obtoka in zato brez veljave. Prav tako nič ne veljajo čeki. Zato pa imajo določeno, celo višjo veljavo kovanci, kot ima vso svojo veljavo zlato, da ne govorimo o kolajnah, ki ima danes izredno vrednost, ker so zelo iskana redkost. Skratka so strokovnjaki vse to bogastvo ocenili na že omenjenih 85.000 rubljev.

Po sovjetskem zakonu ima najditelj pravico do četrtine vrednosti svoje najdbe. To se pravi, da ima pravico do vrednosti kakih 20 000 rubljev, ali nekaj več. To pa je že precejšnja vsota, že pravo bogastvo za petnajstletnega dijaka.

Predmete, ki jih je ljubitelj drevja odkril v vrtu za hišo, bo prevzel muzej v Semipalatinsku, kamor kraj najdbe upravno pripada.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Zelo primeren čas za načenjanje novih del ali poslovnih pogodb. Več urejenosti v družinskih odnosih.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Če imate kaj neurejenega v poslovnem življenju, skušajte to čimprej spraviti v red. Nekdo vas ima rad.

DVOJČKA (od 21.5 do 22.6.) Nekdo bo pohvalil vaše delo in s tem vam bo odprl pot k napredku. Živčni boste.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Le vztrajno po začrtani poti. Nekoliko napeto vzdušje med vami in ljubljeno osebo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) V poslovnem življenju ali na delu bo šlo po stari poti. Nekaj novega pa bo na področju vaših čustev.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Neka vest vas bo spravila v slabo voljo, celo iz ravnotežja. Spremembe v družini.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ne ozirajte se na kritike, tudi če bodo zelo ostre. V ljubezni boste zelo srečni.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Pri svojem delu ne znate držati ravnotežja. Vsi vaši načrti glede neke osebe bodo šli po vodi.

STRELEC (od 23.11 do 20.12.) Nove pobude in nove možnosti, vendar ne bo šlo brez naporov. Ljubosumni boste.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne pozabite na obveznosti, ki ste jih prevzeli. Zelo prijetno vzdušje.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Mucen problem, ki se ga bo treba lotiti z odločnostjo. V družinskem krogu nerazpoloženje.

RIBI (od 22.2 do 20.3.) Opustite načrte, za katere veste, da ne bodo nikamor privedli. Zelo zanimivo in prijetno srečanje.

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 22. AVGUSTA 1967

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 11.50 Motivi preteklih dni - 12.00 Lelja Rehar: «Oženi se, oženi se, moj sin» - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Tržaški mandolinski ansambel - 17.20 Glasba za transistornik - 17.50 Ne vse, toda o vsem - 18.00 Zborovske skladbe R. Simonitija - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Klarinetist Giorgio Brezigar - 19.00 «Beli kit Moby Dick», povest - 19.40 Najnovejši uspehi - 20.00 Šport - 20.30 Iz operete «Kraljična vrtnic» - 21.30 Motivi, ki vam ugajajo - 22.30 Skladbe Eugenia Visnoviza - 22.45 Črni cvet, jazzovska revija.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.15 Juke box - 13.35 Radijski oder - 14.05 Prvo dejanje Verdijevega «Othella».

Koper

7.30, 8.30, 12.30, 14.00, 14.30, 15.30, 20.15 — Poročila - 8.15 Jutranja glasba 9.00 Popevke - 9.30 Plošče - 10.00 Pod senčnikom - 10.45 Celentanov klan - 11.00 Uspeli motivi - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 13.05 Glasba po željah - 14.15 Jugoslavija v svetu - 14.40 Operna panorama - 16.00 Za oddih in razvedrilo - 16.45 Pianist I. Cerovac - 17.00 Počitniški vrtiljak - 17.15 Glasbeno popoldne - 17.30 Tretja stran - 17.45 Koncert - 18.40 Pevci - 19.00 in 20.30 Prenos RL - 19.00 Trio orglic - 23.15 Ritmi - 23.35 Glasba za lahko noč.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 in 11.05 Ure glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.37 Glasbeno-govorni spored - 14.40 Italijanske popevke - 16.00 Program za mladino - 16.30 Nove francoske plošče - 17.15 Roman v nadaljevanju - 17.30 Glasbena antologija - 18.15 Izbrana glasba - 19.30 Luna park - 20.20 Cilea: «Adriana Lecouvreur» - 22.40 Skladbe za godalni orkester.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Orkester - 9.35 Glasbeni album - 10.00 Roman v nadaljevanjih 10.35 Kvartet Cetra - 11.45 Pesmi desetletja - 13.00 In kaj menite o tem? - 14.04 Juke box - 14.45 Glasbeni koktail - 15.00 Vrtiljak pesmi - 16.00 Pesmi s festivala v Neaplju - 16.38 S transistorjem na peščini - 20.00 Vaš prijatelj Rascel - 21.00 Poljudna enciklopedija 21.00 Plesna glasba - 22.00 Jazz.

III. program

10.20 Boccherinijev kvintet - 11.00 Prokofjev: Simfonija štev. 1 - 11.40 Debussyjeve skladbe - 12.10 Aleichemouv humor 12.20 Cannabich in Čajkovski 13.30 Schweizer kot orgelski virtuoz - 14.30 Iz Rossinijeve «Italijanke v Alžiru» - 15.20 Stradellova sonata - 15.30 Nove plošče resne glasbe - 16.10 Paragallov De Profundis - 17.10 Čajkovski: Koncert štev. 1 - 18.30 Izredna lahka glasba - 18.45 Amerika v borbi proti boleznim - 19.15 Koncert 20.30 Ideja miru v rimskem in grškem svetu.

Slovenija

7.00, 9.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 — Poročila - 8.05 Telesna vzgoja - 8.50 Oddaja za žene 9.05 Glasbena matineja - 10.00 M. Kruse - M. Šušmel: Zgodba o kakaduju - 10.15 Počitniški pozdravi 10.30 Iz oper starih mojstrov 11.15 Naši ansambli in orkestri - 12.00 Turistični napotki - 12.20 Slov. zborovska glasba 13.00 Na današnji dan 13.10 Pisana paleta melodij - 13.30 Kmetijski nasveti - 13.40 Pihalni orkestri 14.30 Priporočajo vam... - 15.05 Melodije 16.45 V torek na svidenje! - 17.00 Vsak dan za vas - 18.05 Pianist Emil Gilels - 19.00 Aktualnosti 19.15 Domači ansambli - 19.50 Na mednarodnih križpotjih - 20.05 Glasbene razglednice - 21.00 Lahko noč, otroci! - 21.10 Jože Kampič in njegov ansambel 21.30 Z. Bogoev: «Limuzina mistra Sofranija» - 22.11 Pesem godal - 22.35 Iz fonoteke radia Koper - 23.15 Jug. glasbena tribuna 24.05 Jazz v noči.

Ital. televizija

18.15 Program za mladino - 19.45 Športni dnevnik in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 D'Anza in Randone: «La Roma di Moravia» - 22.25 Salvatore Ali: «Cocci d'oro» - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 TV pošta - 22.15 Nagradno tekmovanje: Kdo ti je dal vozniško dovoljenje?

Jug. televizija

19.40 Drejček in trije marsovčki - 20.00 Od otoka do otoka, znanstveni film - 20.40 Obzornik - 21.00 Cimmaron Kid, amer. film - 22.30 Ivo Andrić: Znamenja - 22.40 Poročila.

šport šport šport šport šport

Nogometni turnir "10. jubilejnih slovenskih športnih iger„

Vse po predvidevanju v prvem kolu Doberdob, Sovodnje in Vesna zmagovalci

Na splošno pregroba igra - V najzanimivejši tekmi dneva so Križani le po streljanju enajstmetrovk odpravili trebenske nogometaše - Več izključitev in enajstmetrovk - Sodniki: trajno vprašanje

MLADINCI

I. KOLO

Izida

«Nabrežina»
Vesna — Breg B 2:0
Kontovel — Cankar 9.0

Medtem ko se bo Vesna morala pomeriti z Bregom A v nadaljnem kolu, je Kontovel praktično že finalist.

Prihodnje kolo

Vesna — Breg A

Najboljši strelci

4 gole Peter Starc (Kontovel)
2 gola Vodopivec in Ukmar (Kontovel), Albert Košuta (Vesna)
1 gol Rebula (Kontovel)

Goli

Skupno so na mladinskem turnirju dosegli 11 golov (povprečno bolje od članov, ki so dosegli v treh tekmah 13 golov). Med mladinci je streljal le 1 enajstmetrovko, ki jo je realiziral Ukmar (Vesna).

Pisma uredništvu

Prejeli smo in objavljamo:

V okviru SŠI bi moralo v nedeljo naše moštvo srečati enajsterico ŠD «VESNA» ob 16h na igrišču «Prvi maj».

Naša ekipa in moštvo ŠD VESNA sta bili ob 15.30 že na mestu in sta čakali organizatorje, delegata in sodnika SŠI, gospoda Bruna Rupla, da ju sprejmejo in kakor po pravilih dajo dovoljenje za začetek tekme.

Medtem se je na robu igrišča zbrala množica gledalcev iz vseh okoliških vasi, ki so z veliko nestrpnostjo pričakovali ta tako imenovani «big match», ki naj bi se odigral po namenu organizatorjev, kar brez sodnika. Obstrmeli smo, ko se nam je okoli 16.20 predstavil namestnik gospoda delegata, in se zavzel, kako da še čakamo na začetek tekme. Povpraševal je po sodniku, vendar mu nihče od nas ni mogel zadovoljivo odgovoriti.

Tako smo brez vseh teh gospodov kar dobro opravili, saj smo si sami na mah priskrbeli sodnika, pa čeprav le še tako nevešča, in odigrali tekmo. Seveda ni šlo brez diskusij med namestnikom delegata SŠI in voditelji našega ŠD in ŠD VESNA. Končno smo pa le opravili svoje in se ogorčeni razšli.

Naše moštvo se je že nekaj tednov skrbno pripravljalo za turnir SŠI z namenom, da pokaže dokajšnjo raven svojih igralcev in napredek v primerjavi z lanskoletno formacijo, in je zato odreklo druga povabila (turnir FIGC v Nabrežini).

S svojo točno prisotnostjo na igrišču smo pokazali resnost in spoštovanje do prevzetih nalog. V bodoče ni naš namen prisostvovati nobenim drugim SŠI, ki bi jih kdorkoli organiziral po zgledu letošnjih. Moštvoma ŠD «PRIMOREC» in ŠD «VESNA» gre zahvala, da sta s svojim športnim duhom in čutom dolžnosti, rešila ugled odbora SŠI pred prisotno množico, in ne samo pred to.

Odboru jubilejnih SŠI pa ne moremo izraziti nikake zahvale ne za sprejem in ne za pozornost, ki jim je dolžnost izkazati vsem udeležencem in množici gledalcev tega slovitega turnirja.

Naj ne bo to pismo povod za nikako medsebojno polemiko; na vsak način čutimo dolžnost obvestiti naše občinstvo, s kakšnim razpoloženjem se je naša ekipa pomerila z nasprotnikom na tem tako zelo važnem turnirju.

Za odbor
GILBERT KRALJ

Odgovor «prirediteljskega odbora SŠI»

Ob prejemu pisma Gilberta Kralja smo se hoteli prepričati o pristnosti obtožb glede slabe organizacije na nedeljski tekmi Primorec-Vesna itd. Hoteli smo slišati tudi drugo plat zvona, kajti korist našega športa je ta, da ne iščemo novih polemik, temveč da združimo skupne moči, da bodo športne igre čimbolje uspele.

Pismo pa je naslednje:

Na gornje pismo čutimo dolžnost, da damo nekaj pojasnil in da še enkrat pojasnimo vsem nevšečnost, ki je nastala ob nedeljski izločilni tekmi 10. SŠI Primorec — Vesna.

Za sodnika je bil določen Bruno Rupel, ki pa se tej dolžnosti ni mogel odzvati zaradi odsotnosti z našega področja. Pri tem bi radi vsem pojasnili, da tako sodniki kot organizatorji tega nogometnega turnirja delamo povsem na amaterski bazi in samo iz veselja in s ciljem, da bi nudili naši mladini čimveč možnosti športnega udejstvovanja. Tega mislim, da se nekateri voditelji slovenskih enajsteric, ponavljam, samo nekateri, ne zavedajo in zahtevajo, da bi vse potekalo v največjem redu in po modelu italijanske federacije. Že ker smo omenili federacijo, bi radi spomnili gospoda Gilberta Kralja, da prav kriška Vesna ni mogla odigrati tekme, ki je veljala za kvalifikacijski turnir za vstop v II. kategorijo, ker se ni predstavil sodnik in to priznani sodnik, ki dobi svojo dnevnico in ki ga določi federacija.

Še nekaj. Ob koncu prvega polčasa, sta kapetana ekip bila složna, da se tekma regularno odigra do konca in da velja za SŠI. Ekipi sta imeli to možnost, da se tekma prekine in ponovno odigra naslednjo nedeljo. Za razumevanje in zrel športni duh, gre predvsem igralcem vsa naša zahvala, ki so se povsem korektno vedli skozi vso tekmo in niso igrali v «takem vzdušju» kot bi hotel gospod Kralj prikazati. Tekma je bila zelo hitra in na zelo visoki agonistični ravni, kar lahko potrdijo vsi igralci, ki so bili po dveh urah tekanja izmučeni.

Za zaključek bi še enkrat pozvali vso našo javnost, ki sledi naši manifestaciji, naj ne išče samo prilike za kritiko že pri prvem spodrsljaju, ampak naj aktivno pristopi in pomaga s svojim razumevanjem prirediteljem.

Za odbor ekipnih športov 10. SŠI
Franko Vitez

Vse o prvem kolu

Izidi

«Prvi maj»
Vesna — Primorec 3:2
«Sovodnje»
Sovodnje — Barkovlje 3:1
Doberdob — Sokol 3:1

Vesna, Sovodnje in Doberdob so si priborili pravico potegovati se v naslednjih kolih.

Primorec, Barkovlje in Sokol pa so izločeni.

Prihodnje kolo

Union — Gaja
Škamperle — Kontovel
Repen — Prosek

Najboljši strelci

3 gole Bruno Marson (Doberdob)
2 gola Sfiligoj (Sovodnje)
1 gol Boris Tence, Sedmak in Silvan Sulčič (Vesna), Fučka (Barkovlje), Germani (Sokol), Edi Kralj in Možina (Primorec), Marinič (Sovodnje).

Goli

Skupno so torej v prvem kolu dosegli 13 golov, od katerih kar 5 enajstmetrovk.

Izključitve

Fajt (Sovodnje)
Olenik (Sokol)
Karel Milič (Barkovlje)

Bruno Marson (Doberdob) najboljši strelec

DOBERDOB-SOKOL 3:1 (1:0)

Bruno Marson trikrat uspešen

STRELCI: v 30' Marson (D) iz 11-metrovke, v 35' d.p. Marson (D), v 36' Marson (D), v 44' Germani (S).
Postavi.

DOBERDOB: Gergolet; Šuligoj, Rebula; Ulian, Laković, Aldo Peric; Vilko Ferletič, Branko Peric, Marson (k), Dužman in Aldo Ferletič.

SOKOL: Cah; Antonini, Marchi; Segato, Olenik, Pertot; Doljak, Pangos, Bortolotti, Germani in Rudež (k).

Sodnik: Ota.

Koti 4:3 za Sokol.

Opombe: Sončno, toda vetrovno vreme; precejšnje število gledalcev. Sodnik je v 15' d.p. izključil Olenika, iz protesta (?) pa je zapustil igrišče Pangos.

Doberdobcem je uspelo streti odpor živahnih Nabrežincev, ki so bili posebno močni v napadu, kjer so Doljak, Germani in Bortolotti večkrat spravljal v težave doberdobsko obrambo, ki je bila v več primerih pomanjkljiva. Doberdobcem je manjkala povezava, kar pa je povsem upravičeno, saj je tokrat prvič moštvo skupaj nastopilo. Dobro pa, da je v vratih bil Gergolet, bivši vratar Triestine (nastopil je tudi petkrat v A ligi), ki je z drznimi posegi rešil nekaj kočljivih položajev. Kar pa je važnejše, je to, da je Gergolet dal celotni obrambi gotovost, umirjenost. Naloga nabrežinskih napadalcev torej ni bila enostavna (premagati Gergoleta).

Na splošno je tekma zadovoljila. Ekipi sta do neljubega dogodka v 15' d.p. povsem korektno zaigrali, prikazali sta tudi soliden nogomet, kljub temu da je veter vseskozi motil reden potek igre, saj je večkrat delal preglavice najprej doberdobski nato pa (v drugem delu igre) nabrežinski obrambi.

Doberdobci so zaslužili zmago, čeprav imajo igralci Sokola nekaj tehtnih opravičil glede poraza (izključitev Olenika, Pangosova odsotnost v drugem polčasu itd.) Goriški predstavniki pa so bili res močni v napadu, kjer je Marson pokazal nekaj lepih stvari. Bil je gotovo najučinkovitejši med Doberdobci in ne samo zaradi tega, ker je dal vse tri gole, temveč zaradi tehnike prirojenega smisla za nogomet. Tudi Dužman je povsem pozitivno opravil svojo dolžnost, medtem ko je Aldo Ferletič zaigral nekoliko pod svojimi možnostmi. Za sredino igrišča sta poskrbela brata Peric, ki pa sta se uveljavila le v drugem polčasu. V obrambi pa ni šlo najbolje. Vsekakor zadovoljiv nastop Doberdobcev.

Tudi nastop Nabrežincev je bil pozitiven: obramba solidna, kjer sta bila Olenik in Antonini glavna stebra, na sredini igrišča je res odlično opravil svoje delo Rudež, o napadu smo povedali. Skratka, nasproti sta si bili dve povsem izenačeni postavi, Doberdobci pa so imeli Marsona, kar nedvomno veliko pomeni.

Kronika.

V uvodnih minutah sta ekipi previdno zaigrali. Nato pa so se Nabrežinci opogumili in tudi izkoristili burjo ter se odločneje vrgli v napad. Kaj kmalu pa so Doberdobci prejeli vajeti igre v svoje roke in v 30' prišli do prvega gola. Srednji napadalec Marson je hitro prodiral proti nasprotnim vratom, branilec Sokola pa ni videl druge rešitve kot to, da je z rokama zadržal doberdobskega napadalca — enajstmetrovka, ki jo je sam Marson realiziral.

V drugem delu igre so Doberdobci solidno branili rezultat. V 16' pa Olenikova izključitev in nešportni izgredi. Stvari so potekale takole: Aldo Ferletič in Olenik sta medsebojno obračunala, nabrežinski branilec pa je kar s pestjo udaril mladega doberdobskega igralca — izključitev. Ob robu igrišča pa se je Olenik spoprijel tudi z enim navijačem. Igralci so ju skušali pomiriti. Sodnik je nato hotel prekiniti tekmo, nato pa je vseeno povabil igralce na igrišče. S protesta so hoteli nekateri nabrežinski igralci odpovedati, kapetan Rudež (vsa pohvala) pa je spravil svoje može na polje. Pangos pa je nadalje ostal v slačilnicah. Sokol je tako nastopil z devetimi igralci.

Srečanje se je končno nadaljevalo, nato zelo športno in korektno. Doberdobci so tako brez težav dali še dva gola okrnjenim nasprotnikom, ki so pred koncem tekme dosegli častni gol.

Zaslužena, toda grenka zmaga Doberdobcev.

—edson—

Enajsterica Doberdoba, ki je v Sovodnjah premagala Nabrežince

SOVODNJE-BARKOVLJE 3:1 (1:0)

Domačini s precejšnjo težavo

STRELCI: v 30' Sfiligoj (S) iz 11-metrovke, v 2' d.p. Fučka (B), v 26' Sfiligoj (S), v 35' Marinič (S).

SOVODNJE: Ferfolja S. (k), Kuzmin, Pellegrini; Radimir Fajt, Jelko Petejan, Devetak; Marinič, Branko Ferfolja, Anton Ferfolja, Rudi Vižintin in Sfiligoj.

BARKOVLJE: Kafol; Starec, Meden; Kozlovič, Milič I., Starec S.; Fučka, Milič II., Husu, Lasič (k) in Krečič.

SODNIK: Ota.

KOTI: 4:2 za Sovodnje.

OPOMBE: Sončno vreme, igrišče v dobrem stanju. Približno 50 gledalcev. V 21' je sodnik izključil Fajta (S) in Miliča II. (B) zaradi ugovarjanja. Poškodovali pa so se: Kafol, Marinič in Vižintin.

Sovodenjci so se morali močno potruditi, da so lahko odpravili živahne Barkovljane, ki nikakor niso hoteli igrati podrejene vloge; nasprotno: bili so vedno enakovredni domačinom in v več presledkih igre so celo zaigrali bolje od Sovodenjcev.

Domačini, ki so bili še pred to tekmo med favoriti turnirja, niso navdušili. Bili so nervozni in večkrat tudi grobi, tako da smo bili večkrat priča nešportnemu vedenju, kar je seveda motilo potek igre same. Za prekrške je poskrbel v največji meri Fajt, katerega je nato sodnik tudi izključil.

Glede pristne igre pa so nas Barkovljani presenetili s tem, kako so znali držati «prestižnega» nasprotnika, ki v uvodnih minutah ni našel pravega ritma, pa čeprav bi že takoj v začetku lahko prešel v vodstvo z Rudijem Vižintinom, nedvomno najuspešnejši mož na igrišču. Ker ni prišlo do gola, so domačini s časom postajali vedno nemirnejši, logično torej, da niso mogli pokazati prave organizirane igre. Le Vižintin je skušal povezovati igro domačinov, bil pa je preosamljen. Tako so si morali napadalci kar sami po žoge, kar je seveda znatno zmanjšalo učinkovitost prve linije. Domačinom je torej manjkala sredina igrišča, kjer pa so bili Barkovljani precej močni, saj sta v tem predelu delovala izkušena igralca kot Lasič in Milič II., ki sta z običajno hladnokrvnostjo organizirala igro svojih. V napadu pa Husu je le malo mogel z obrambo nasprotnikov, kjer je bil Jelko Petejan vedno na mestu in je odbil vse napade Barkovljanov. Tudi tržaška obramba se je solidno izkazala: Kafol je rešil nekaj izredno nevarnih žog (za vse tri gole ne nosi nikake krivde), Meden je s svojo izkušenostjo rešil in organiziral itd. Skratka, v redu.

Domačini pa so se bolj uveljavili zaradi posameznikov in so le redko prikazali povezavo igre. Petejan, Vižintin in Marinič: to so stebri sovodenjskega moštva, ki včeraj ni popolnoma zadovoljivo. Upoštevati pa je treba, da je ekipa le povprečno pripravljena in zato se logično ni mogla najbolje izkazati. Gotovi pa smo, da znajo Sovodenjci bolje zaigrati in da bodo na tem turnirju še povedali svoje.

Kronika.

Domačini so s hitrim tempom začeli, da bi čimprej spravili na kolena tržaške predstavnike, ki so morali sprejeti iniciativo Sovodenjcev. Že v 1' je Rudi Vižintin sam pred vratarjem silovito streljal, toda Kafol je odbil žogo v out in tako rešil skoro gotov zadetek. Še ena priložnost za Vižintina, toda sovodenjski režiser je raje silovito streljal, kot bi s preprostim strelom ukanil vratarja. Barkovljani so se začeli progresivno organizirati. Gradili so igro, zagotovili so si premoč na sredini igrišča in že v 15' so bili nevarni s Husujem, ki je sam pred vratarjem za las streljal ob vrata. V 30' pa gol.

Sovodenjsko desno krilo Marinič je prodiral v kazenski prostor. Barkovljani so ga zrušili na tla: 11-metrovka, ki jo je Malič izkoristil. Do konca prvega polčasa nič posebnega!

V drugem delu igre že v uvodnih minutah presenečenje. V 2' je namreč Fučka z glavo izenačil stanje. To je seveda vznemirilo domacine. Igra je degenerirala. V 21' prekinitev. Sodnik je izključil Fajta (končno!) in Miliča II. Duhovi so se nekoliko pomirili. V 26' je Malič ponovno povedel svojo moštvo. V 28' pa so si Barkovljani zapravili tekmo. Meden namreč ni znal izrabiti 11-metrovke. Najstrožjo kazen je streljal v out.

V 37' je Marinič postavil končni rezultat na 3:1 z najlepšim golom dneva.

S tem se je tudi zaključilo srečanje. Zmagal je favorit — Sovodnje, toda s kakšnim trudom!

—edson—

Vzoren nastop mladih nogometašev Kontovel in Vesna premagala prvi oviri

Posebno močni so igralci Kontovela, ki so odpravili mladince Cankarja z 9:0 - Nobene izključitve

Prvi dve tekmi mladinskega turnirja 10. SŠI sta potekli brez presenečenj. Gladko sta zmagala favorita: toda medtem ko se Kontovelu ni bilo treba veliko potrudili, da je prodrl v obrambo Cankarja, je nasprotno Vesna naletela na trd oreh proti drugi ekipi Brega, ki je tako po prikazani igri kot po agonizmu povsem presenetila. Obe tekmi sta bili korektni in sta se zaključili brez incidentov. Sodnik ni imel dosti dela. Gledalcev pa je bilo, kljub zgodnji uri in lepemu vremenu, še kar precej.

Izključitve

V dveh tekmah ni sodnik (Mohorčič je namreč sodil obe tekmi) izključil niti enega igralca.

Problem dneva - sodniki

Problem sodnikov ni lahek. Niso ga rešili na svetovnih prvenstvih, tudi v večini državnih lig je sodnik najprej «črni mož», ki je kriv vsega, kar se na igrišču narobe dogaja; ki je podkupljen, ki je pristranski, hudobnež itd. Usoda pač triindvajsetega moža na igrišču, ki ima neljubo nalogo, da določa mejo pravičnosti, resnice. In ker je 22 igralcev, je tudi 22 resnic.

Kdo ima prav?

Le sodnik bi moral imeti prav, toda mora biti avtoritaren, odločen, nepopustljiv. Kajti nogometaš je tista čudna žival, ki enkrat na igrišču neverjetno spremeni svojo personaliteto; skratka, postane mali Sivori, kateremu je vse dovoljeno; udariti nasprotnika pa prava umetnost, nujnost.

Zakon nogometa!

In tega neusmiljenega zakona je žrtev več let tudi nogometni turnir SŠI.

«Sivori» stopi na igrišče, nogavičke nad čevlji, seveda govori v italijanščini (je pač bolj elegantno), spremeni se popolnoma. Mu uide nasprotnik? Pravilo: podreti ga na tla. Nasprotnik reagira s prekrškom, logično treba ga je spraviti k.o., nasprotno: kaj bo reklo občinstvo? «Si ali nisi značajen?»

Nogometaševa psihologija

Tak je tudi nogometaš SŠI, žalostno dejstvo, toda je resnica. In postavi dva taka nogometaša nasproti, pa je polom. In da se prepreči polom, je treba neizprosnih sodnikov.

Nogometni turnir pa nima takih sodnikov in tudi jih ne more imeti, kajti na podlagi česa lahko ukrepajo? Izključitev? In kaj je to, če lahko nato nastopam v prvenstvu itd.

Torej je treba odpraviti nogomet?

Nikakor ne! To je naša najbolj priljubljena športna panoga (in o tem smo se lahko prepričali že v prvem kolu: dosti gledalcev, zanimanja itd.). Ne, ne moremo prezreti nogometa. Tudi ne bomo mogli spremeniti nogometnega ambienta, rana je pregloboka, skoro neozdravljiva.

Tudi pravih slovenskih sodnikov nimamo, na katere bi lahko računali (pomanjkanje kadra pač). V prvem kolu sta praktično dva sodnika (Mohorčič in Ota) vodila vse tekme. Torej si lahko predstavljamo njun fizični in psihični napor; torej za njiju je bilo skoro nemogoče docela solidno opraviti svojega dela. Za trud pa zaslužita le pohvalo.

Ne problem sodnikov ni toliko problem sodnikov kot pa vprašanje nogometa samega, zato je nujno, da predsedniki, vodje društev posredujejo pri svojih igralcih, jih poučijo.

Drugega izhoda — mislimo — ni, vsaj trenutno ne. Ostane federacija, toda: ali zares ne moremo odigrati ene tekme, ne da bi pri tem imeli «biriča» za nami?

Vesna-Breg B 2:0 (1:0)

Boljši posamezniki med Križani

STRELEC Albert Košuta v 26' p.p. in v 11' d.p.
Postavi.

VESNA: Gruden; Bisin, Verginella; F. Sulčič, Sedmak, E. Sulčič; Ukmar, D. Košuta, A. Košuta, Perisutti, Tence (Bandelj).

BREG B: Hrvatič; Sovič, Gaburro; Petaros, Krmec, Štranj; Maver, Šik, Glavina, Čuk in Sancin.

KOTI: 5:0 za Vesno.

SODNIK: Mohorčič.

Takoj po uvodnih potezah je bilo jasno, da Vesna prekaša Brežane po skupni igri, zlasti pa po atletskih postavah igralcev. Vseeno pa Križani niso prekašali nasprotnikov po osebni tehniki.

Breg se je torej dobro upiral zaporednim navalom Vesne na Hrvatiča, ki pa je bil bolj malo zaposlen, saj so se vsi napadi razbili ob odlični obrambi Brega; napadalci Vesne pa so bili obenem zelo netočni. Akcij ni bilo, ker jih nobena ekipa ni znala zgraditi in zaključiti. Igralo se je praktično samo na polju Brega in tu je žoga romala od igralca do igralca, ker so bili vsi preveč neodločeni, da bi streljali v vrata. Igra je bila in Štranj ter napadalec Šik.

precej groba in v 11' se je lažje poškodoval Štranj, ki se je takoj vrnil na igrišče. V 22' pa prvo presenečenje. Nenevaren protinapad Brega, ki ga je izvedel Šik. Prekršek in kazenski strel, ki ga je streljal isti igralec, žoga se je odbila od prečke in nato v polje. Nato so Križani bolj pazili na nasprotnika. Albert Košuta pa je v 26' povedel Vesno v vodstvo: akcija Sedmaka, ki je streljal, Hrvatič je odbil, Albert Košuta pa je prestregel in od blizu realiziral.

V drugem polčasu je premoč Vesne prišla še bolj do izraza in v 3' je Ukmar z lepim strelom zaposlil Hrvatiča, 3' kasneje pa je Sedmak zadel prečnico. V 11' je Albert Košuta izkoristil zmedo v kazenskem prostoru Brega ter podvojil rezultat. V 14' pa je Ukmar s kota zadel prečnico. Minuto kasneje pa se je ponovno poškodoval Štranj, ki je tokrat zapustil igrišče.

Od Vesne so bili na igrišču najboljši Sedmak in E. Sulčič, lepo pa so tudi zaigrali Albert Košuta, Ukmar in F. Sulčič. Pri Bregu pa so zadovoljili branilci: Krmec, Petaros

Kontovel-Cankar 9:0 (5:0)

Prelahko za mladince Kontovela

STRELCI: v 13' Peter Starc, v 19' in 21' Vodopivec, v 26' Rebula, v 28' Ukmar; v drugem polčasu pa v 13' Ukmar na 11-metrovki, v 15', 16' in 17' Peter Starc.
Postavi.

KONTOVEL: Kante; Husu, Starc E.; Matjačič, Danev; Regent, Ukmar, Vodopivec, Peter Starc, Štoka.

CANKAR: Jančar; Verč, Ferluga; Posrn, Gregorič, Slavec; Šibelja, Košuta, Mezgec in Medvešček.

Koti 5:1 za Kontovel.

Sodnik: Mohorčič.

Ta tekma je bila mnogo lepša in zanimivejša od prejšnje, in to zlasti po zaslugi Kontovelcev, ki so zares lepo zaigrali ter pokazali lep in učinkovit nogomet. Cankar se je upiral 10', nato pa so Kontovelci našli pot v vrata, ter takoj zabili par golov. Že začetek je bil bliskovit in Kontovel je takoj napadal, Cankar pa se je upiral le s protinapadi Mezgeca in Košute, ki sta bila precej nevarna. Že v 5' je Peter Starec zgrešil na prazna vrata, po daljšem napadanju pa je ponovno Peter Starc v 13' prvič pretresel Jančarjevo mrežo. 2' kasneje je Košuta izvedel hiter protinapad in silovito streljal, žoga pa se je odbila od železnega droga in se vrnila v polje. Sodnik gola ni priznal, ker je mislil, da se odbila od prečke. V 16' je Rebula zadel drog, nato pa so Kontovelci zaporedoma zabili 4 gole, in sicer: v 19' in 21' Vodopivec, v 26' Rebula ter v 28' Ukmar.

V drugem polčasu se je ponovila slika prvega. Cankar se je upiral prvih 10', nato pa so Kontovelci v petih minutah 4-krat ranili Cankarjevo svetišče. V 13' je iz 11-metrovke realiziral Ukmar, ker se je Slavec dotaknil žoge z roko. Nato pa je Peter Starc v 15', 16' in 17' trikrat premagal Jančarja. Nato je uspelo Cankarju zajeziti napade nasprotnikov

Pri Kontovelu so razen obeh kril zaigrali vsi igralci lepo; pri Cankarju pa sta delno zadovoljila samo Mezgec in Košuta.

K. V.

Vesna, ena glavnih favoritov turnirja

VESNA-PRIMOREC 3:2 (1:1, 1:1)

Križani šele po streljanju enajstmetrovk

Strelci: v 10' Boris Tence (V), v 15' Možina (P), enajstmetrovke: Silvano Sulčič in Mario Sedmak za Vesno, Edi Kralj za Primorec.

VESNA: Rado Tence; Danilo Sulčič, Tretjak; Danilo Tence, Sedmak, Drago Košuta; Zmago Košuta, Boris Tence, Renato Košuta (k), Silvano Sulčič in Edi Košuta (Cesare Sulčič).

PRIMOREC: Mirko Kralj; Milkovič, Frolja; Renato Kralj, Edi Kralj (k), Race Žarko; Možina, Bogdan Čuk, Andrej Race, Savarini, Hreščak (Livio Čuk).

Sodnik: Jercog.

Koti: 10:4 za Vesno.

V najzanimivejši tekmi dneva, in sicer med enajstericama Primorca in Vesne je prišlo do neljubega dogodka, ki je znatno vznemiril tako občinstvo kot same igralce. Ob določeni uri namreč ni bilo sodnika na igrišču. Po dolgih «diplomatskih» pregovarjanjih sta ekipi končno določili, da bo sodil toliko pričakovano tekmo Jercog, kateremu gre vsa pohvala za požrtvovalno delo.

Duhovi so bili torej vznemirjeni že pred samim začetkom tekme, in če pristavimo še važnost rezultata, pa si lahko predstavljamo, v kakem vzdušju so nogometaši sploh odigrali to tekmo.

Sicer pustimo prireditelјsko nevšečnostjo itd. in omejimo se raje na tekmo samo.

Srečanje je bilo na zadovoljivi tehnični višini, čeprav sta ekipi pokazali še povprečno atletsko pripravo. V vrstah kriške Vesne je zopet zaigral Danilo Tence, v moštvo pa se je ponovno vrnil tudi Mario Sedmak, ki je bil v nedeljo morda najboljši v vrstah Križanov. Boris in Rado Tence pa sta tako rekoč doma v kriški enajsterici.

S temi novostmi je kriško moštvo zaigralo to «dramatično» tekmo proti solidni enajsterici Primorca, ki se je do zadnjega borila, da ne bi podlegla nasprotniku. Saj je tudi uspelo trebenskim igralcem, da so do konca regularnega časa ohranili neodločen rezultat, v streljanju enajstmetrovk pa so bili za en zadetek slabši od Križanov, in s tem so tudi izgubili to najzanimivejše srečanje prvega kola.

In še nekaj kronike.

V 5' so napadalci Primorca izvedli lepo akcijo. V 7' pa je Boris Tence zaposlil z močnim strelom nasprotnega vratarja. V 10 minuti pa je isti igralec dosegel prvi gol. Reakcija nasprotnikov, ki so 5' kasneje izenačili z Možino. Nato pa so Križani prijeli igro v svoje roke in bili z Zmagom in Renatom Košuto dvakrat nevarni. Tik pred koncem je Vesna dosegla gol, sodnik pa je zadetek zaradi offsideja razveljavil.

V drugem polčasu sta bili ekipi izmenoma nevarni. Vsekakor ni prišlo do zadetka.

Tudi v podaljških je ostal rezultat na 1:1. Pri streljanju enajstmetrovk pa so bili Križani le uspešnejši in si tako s končnim rezultatom 3:2 zagotovili tudi zmago.

M. K.

Moštvo Kontovela, ki je v nedeljo dalo kar 9 golov Cankarju

šport šport šport šport šport

ZA «PRVO TROFEJO SOKOLA»

Izreden uspeh mednarodnega ženskega odbojkarskega turnirja v Nabrežini

Celjanke na prvem mestu - Najlepša tekma Partizan-Bor
Veliko število gledalcev - Nagrade za vse udeležence

Po nepredvidenih zavrtljajih v prvih dveh tekmah se je nedeljski del turnirja za prvo Trofejo Sokola v Nabrežini zaključil po vseh predvidevanjih. Končna zmaga je pripadla Celjankam, drugo mesto pa je zasedla goriška AGI.

V nedeljo se je turnir pričel točno ob devetih. Ekipe so se prireditelju predstavile v naslednjih postavah:

AGI — Gorica: Mikulus, Leopardi, Barbieri, Ribi, Traversa, Boemo, Forcisi, Moretto.

BOR — Trst: Pavletič, Mijot, Kenda, Barej, Rogelja, Rauber, Bandelj, Pernarčič Silva in Sonja, Bezeljak, Zavadlav.

Partizan — Celje: Jukič, Kolar, Konjevič, Malgaj, Rome, Lesjak, Šoster.

Sokol — Nabrežina: Švab, Gabrovec, Battigelli, Knez, Caharija M. in T., Filipčič.

Prva je bila na sporedu tekma Partizan — Sokol. Rezultat je bil razviden že po prvih udarcih. Celjanke so bile spočite in so se s prizadevnostjo vrgle v igro, da bi popravile slab sobotni nastop. Tako domačinkam ni ostalo drugega, kot da so skušale do zadnjega kljubovati premočnemu nasprotniku.

Sledilo je srečanje med AGI in Borom. Tudi Borovke so hotele popraviti slab vtis, ki so ga zapustile občinstvu prejšnji večer, ko so klonile Sokolu. To jim je tudi lepo uspelo. Brez vsake težave so odpravile goriško ekipo, ki je v tej tekmi popolnoma razočarala. V obeh setih so Goričanke namreč nabrale le 10 točk.

Tretje je bilo na sporedu srečanje AGI — Sokol. Tudi tu je bil AGI favorit in pri domačinkah ni naletel na posebne težave. Le v drugem setu je bilo stanje precej časa izenačeno pri 13:13. Končno pa so Goričanke osvojile servis in zmagale.

Zadnja tekma na sporedu je bila Bor — Partizan. V najhujši vročini sta se ekipi poldrugo uro borili za zmago. Najlepši je bil prvi set, ki se je zaključil z visokim izidom 22:20 v korist Celjank. Igra je bila vseskozi napeta in živčna ter je večkrat dosegla raven tekme A lige. Obe ekipi sta dali iz sebe vse, kar pa ni bilo lahko, predvsem zaradi hude vročine. Drugi set je osvojil Bor brez posebnih težav, končna zmaga pa je pripadla Celjankam, ki so si tako tudi zagotovile prvo mesto v lestvici.

IZIDI

Partizan — Sokol 2:0 (15:10, 15:7)
Sodniki: Ban, Caputto, Marcon.
BOR — AGI 2:0 (15:6, 15:4)
Sodniki: Caputto, Marcon, Ban.
AGI — Sokol 2:0 (15:4, 15:13)
Sodniki: Marcon, Ban, Caputto.
Partizan — BOR 2:1 (22:20, 10:15, 15:5) Sodniki: Caputto, Ban, Marcon.

LESTVICA

Partizan Celje	3	2	1	5:3	4
AGI Gorica	3	2	1	4:3	4
BOR Trst	3	1	2	4:4	2
Sokol Nabrežina	3	1	2	2:5	2

Sledilo je nagrajevanje. Po kratkem uvodnem govoru predsednika ŠD Sokola Terčona so bile nagrade tako razdeljene:

I. Trofejo Sokol, kipec iz svinca na marmornatem podstavku, ki ga je izdelal mladi kipar Sergij Sosič, je prejel TVD PARTIZAN — CELJE Mesto.

AGI Gorica je prejela kot drugo uvrščena ekipa pokal pokrajinske turistične ustanove.

BOR Trst je prejel kot tretje uvrščena ekipa pokal občine Devin-Nabrežina. Pokal je izročil župan Drago Legiša.

SOKOL — Nabrežina je prejela kot četrta ekipa zlato kolajno pokrajinske uprave.

AGI Gorica je prejela kot najboljše uvrščena ekipa iz dežele Furlanije . Julijske krajine pokal deželne uprave.

Kapetanka TVD Partizan je prejela zlato kolajno, ki jo je darovala zlatarna Sedmak.

Najmlajša igralka vsake ekipe je prejela kolajno, ki jo je darovala odbojkarska federacija. Kolajne so prejele:

za TVD Partizan — Kolar Sonja, 17 let;
za AGI — Moretto Ortensia, 13 let;
za BOR — Pernarčič Sonja, 13 let;
za Sokol — Gabrovec Jadrana, 13 let.

Končno je vsaka ekipa prejela še po eno torbico ledenico, ki jo je poklonila tovarna Pepsi-Cole.

Nagrajevanju je sledilo kosilo za vse udeležence turnirja v restavraciji Eden v Sesljanu.

Turnir je iz organizacijskega vidika v celoti uspel. Razen nekaterih malenkosti se je nemoteno odvijal. Tudi občinstvo je bilo številno. V soboto si je tekme ogledalo nad 500 ljudi, v nedeljo pa nad 300, kar je zelo dosti če upoštevamo, da večina sploh ni vedela, kaj je odbojka. Tolikega števila ljudi pa ne privabijo niti tekme tržaških italijanskih društev, ki nastopajo v A ligi.

Letošnji turnir je torej končan. Upamo le, da bo prihodnji prav tako ali še bolje uspel. Do tedaj pa morajo nabrežinska dekleta pridno trenirati, da bodo prihodnje leto lahko pokazale viden napredek.

r—n

To pot zamerimo

Priznati je treba, da je nabrežinsko športno društvo Sokol pripravilo v soboto in nedeljo prav lepo in prijetno prireditev, združeno z otvoritvijo novega športnega igrišča. Tako priprava igrišča kakor organizacija same prireditve je stala mlade — in tudi starejše — Nabrežince nemalo dela in truda ter tudi drugih žrtev. Zato jim gre hvala in priznanje. Da je bilo njihovo delo cenjeno, je pokazal lep obisk prireditve, na katero niso prišli samo tisti, ki jih zanimajo odbojkarske tekme, temveč vsi, ki so hoteli s svojim obiskom dati nadaljnje spodbude za zgledno delo mladih nabrežinskih entuziastov. Prepričani smo, da bodo podobne prireditve še privabile na nabrežinski prostor ob igrišču mnogo ljudi.

Organizatorjem odbojkarskega turnirja se je posrečilo zbrati udeležence tudi iz Gorice in Celja. Za krasno trofejo in pokale so se borile v prijateljskih tekmah slovenske in italijanske športnice in z odkritim zadovoljstvom in veseljem so sprejele nagrade. (Pozneje so bile še vse na skupnem kosilu.)

Ko sta predsednik društva in župan nabrežinske občine podelila nagrade in smo slišali, kdo vse je poklonil pokale in medalje (tudi zasebniki!), smo pa zaman čakali da bi slišali ime Avtonomne letoviščarske in turistične ustanove iz nabrežinsko - devinske občine. To nas zelo čudi, saj kaže sicer ta ustanova ob raznih drugih priložnostih mnogo iniciativnosti. Ali se ji to pot res ni zdelo vredno žrtvovati nekaj tisočakov, da bi se katero od nastopajočih moštev lahko ponašalo tudi z njeno nagrado in da bi organizator prireditve tudi dobil s tem skromno priznanje za svoj hvalevreden trud? Prav gotovo ne more presenečati, če napišemo, da to pot omenjeni ustanovi njeno odsotnost zamerimo.

R. R.

ITALIJANSKO PRVENSTVO V HOKEJU NA KOTALKAH

Triestina pred državnim naslovom

Tržačani so namreč v soboto premagali svojega najnevarnejšega nasprotnika Candyja iz Monze
Visoka zmaga Novare

Z zmago nad direktnim nasprotnikom Candyjem iz Monze je Triestina napravila odločilni korak k osvojitvi prvega mesta. Sobotna tekma je bila zelo napeta in izenačena, obe moštvi pa sta pravzaprav zaigrali pod svojimi zmogljivostmi. To je povsem razumljivo, ker sta si s to tekmo lahko zapravili celotno prvenstvo. Gostje so bili prisiljeni zaigrati na vse ali nič: tudi neodločen rezultat bi bil zanje neuspeh, ker ima moštvo še nekaj zelo zahtevnih nastopov. Triestina pa je imela izredno priložnost, da odpravi nevarnega tekmeca, zaradi česar so igralci stopili na igrišče zelo nervozni.

Eno uro pred začetkom tekme je bil stadion že poln, tako da nekaj sto ljudi ni moglo vstopiti. Po žvižgu odličnega sodnika Sansoneja so gostje prvi prejeli v roke vajeti igre in prisilili tržaško obrambo k delu: v teh trenutkih je vratar Mari z neverjetnimi posegi rešil Triestino pred katastrofo. S časom pa so tudi domačini pridobili na avtoriteti in se nekajkrat približali vratom prav tako odličnega Patrinija, toda do konca polčasa sta obrambi prevladovali, tako da se je slednji končal s ta za šport nenavadnim izidom 0:0. V drugem delu je Triestina zaostrila tempo in prevzela iniciativo, toda gostje niso niti za trenutek omahnili. Le 8' pred koncem je prišlo do odločilnega napada. Martellani je z desne poslal pred vrata, Patrini je šibko odbil in Pockaj je spravil žogico v nezavarovana vrata. Ta dosežek je še bolj vžgal domačine, ki bi kmalu podvojili rezultat, toda Martellani ni bil več tako priseben. Nasprotno so gostje v protinapadu skoraj izenačili: Villa je v teku točno streljal in presenetil Marija, toda drog je rešil domačine. Tekma je postala čedalje razburljivejša, končni žvižg pa so domačini pozdravili z bučnim ploskanjem in seveda odrešenjem.

Ta zmaga je torej za Triestino zelo važna, za Candy pa pomeni poraz konec vseh upanj. Gostje bi si zaslužili neodločen izid, ker so bili stalno enakovredni nasprotniku. Bortolini je bil res čudovit začetnik vseh napadov in avtor prodorov, v katerih je preigral več nasprotnikov naenkrat. Prav zato lahko gledamo na Marija kot na najboljšega igralca Triestine, medtem ko je napad še enkrat pokazal svojo šibkost.

Edina, ki se torej še lahko upira zmagovitemu pohodu Triestine je Novara, ki je v soboto premagala Follonico. Njen najboljši strelec Zafinetti je končno prišel v formo in sedaj odloča tekmo za tekmo. Čez dva tedna bodo prišli prav oni v Trst, in tedaj bo verjetno padla dokončna odločitev.

Breganca pa še naprej šepa. Kot je bilo pričakovati, je to moštvo v drugem delu močno popustilo, tako da ga je tokrat prisilil na delitev točk tudi skromni Bassano. Marzotto je na lastnem igrišču dosegel prepričljivo zmago nad Pirellijem, ki je že obsojen na izpad, Amatori pa je premagal Arengo, ki se s tem nahaja na predzadnjem mestu in je sam v veliki nevarnosti.

V soboto bo vse zanimanje pritegnil spopad v Novari med domačini in Candyjem. Gostje bi edino z zmago lahko še upali na nepričakovano prvo mesto. Novara pa tudi ne sme izgubiti niti točke, da se lahko še poteguje za naslov. Triestina bo morala v Monzo proti Arengu in tudi ta tekma bo zelo važna. Arengo je namreč kot že omenjeno v nezavidljivem položaju in bo napel vse sile, da si vsaj delno opomore; Triestina bo morala torej paziti. Pirelli bo odigral svoje zadnje upe proti Bassanu, Follonica in Marzotto pa bosta iskala točče brezskrbnosti. Modena in Bregance nimata več nobenih interesov, prav zaradi tega pa je upati, da bosta odigrali lepo tekmo.

Rezultati:

*Triestina — Candy	1:0	(0:0)
*Novara — P. Follonica	7:2	(5:1)
*Bassano — Laverda	2:2	(0:1)
*Marzotto — Pirelli	7:3	(3:1)
*Amatori — Arengo	5:3	(3:2)

LESTVICA

Triestina	12	8	2	2	24	18	18
Novara	12	7	2	3	50	37	16
Candy	12	7	1	4	41	27	15
Amatori	12	6	2	4	41	44	14
Laverda	12	5	3	4	46	31	13
Marzotto	12	5	1	6	41	41	11
Bassano	12	3	4	5	35	33	10
Follonica	12	4	2	6	40	52	10
Arengo	12	4	0	8	34	49	8
Pirelli	12	2	1	9	36	54	5

U. K.

PRIJATELJSKI NOGOMET

CRDA-Koper 2:1

V okviru priprav za začetek republiškega nogometnega prvenstva, ki se začne prihodnjo nedeljo, so Koprčani povabili v goste moštvo italijanske C lige CRDA iz Tržiča. Tekma je pokazala, da so domačini razmeroma pripravljeni za začetek prvenstva. V prvem polčasu so imeli gostje več od igre, v drugem polčasu pa so bili domačini v premoči in bi zaslužili neodločen izid. Koper je imel štiri 100-odstotne priložnosti, izkoristil pa je samo eno. Tekma je bila borbena, vendar vseskozi korektna. Gostje so se predstavili kot tehnično zelo dobra ekipa.

V zaključni zakuski so predstavniki obeh moštev izrazili zadovoljstvo, da se dobri športni odnosi med obema mestoma še nadalje razvijajo. Koprčani bodo sredi tedna vrnili obisk Tržiču.

Ob koncu naj še omenimo, da se je finančno vprašanje Kopra nekoliko popravilo. Nogometaši so našli razumevanje zlasti pri predsedniku občinske skupščine Miru Kocjanu in tudi družbeno politične in druge organizacije so obljubile pomoč. Tako obstaja realno upanje, da bo Koper prišel do sredstev in da se bo lahko normalno vključil v tekmovanje.

JUGOSLOVANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Neodločen rezultat za Mariborčane
Ljubljanska Olimpija klonila Reki

Z nedeljskim kolom je startalo jugoslovansko nogometno prvenstvo. V prvi ligi nastopata letos kar dva slovenska tekmeca, Olimpija in Maribor, ki sta doživela nasprotujoče si uspehe. Olimpija je pravzaprav doživela krepek neuspeh, saj je na domačih tleh klonila Reki. Moštvo še ni uigrano, kar se je poznalo predvsem na sredini igrišča, kjer sta Bečejac in Frančeškin odpovedala. Napad je zgrešil nekaj idealnih priložnosti, obramba pa je bila v več primerih negotova.

Maribor pa je že v prvem kolu dosegel lep uspeh: v Skopju je namreč prisilil domačine na neodločen izid in potrdil, da ima vse možnosti, da odigra lepo prvenstvo.

Že prvo kolo je prineslo nekaj zanimivih rezultatov. V Beogradu je Dinamo odščipnil točko Crveni zvezdi, v Zagrebu pa se je temu primerno oddolžil Partizan, ki je remiziral z Zagrebom. Sarajevo je presenetljivo visoko izgubil z Veležem, v Zrenjaninu pa je žal že v prvem kolu prišlo do incidentov. Pri stanju 0:0 je neznani navijač udaril stranskega sodnika s steklenico, zato je bila tekma prekinjena. Vse kaže, da bo novinec tako izgubil prvo tekmo s 3:0.

V drugi ligi je Aluminij uspešno startal: na domačih tleh je presetljivo odpravil kvotirano Trešnjevko s 5:3.

Naslednjo nedeljo bo Maribor sprejel v goste Proleter, Olimpija pa bo v Sarajevu srečala Vojvodino. V drugi ligi bo Aluminij nastopil v Tuzli proti domači Slobodi.

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

IZIDI

C. zveza — Dinamo	2:2	(1:0)
Hajduk — Vojvodina	1:0	(0:0)
Olimpija — Rijeka	0:2	(0:0)
Željezničar — Radnički	5:0	(0:0)
Velež — Sarajevo	3:1	(1:0)
Vardar — Maribor	1:1	(1:0)
Proleter — Beograd	0:0	(prek.)
Zagreb — Partizan	0:0	

LESTVICA

Željezničar	1	1	0	0	5:0	2
Rijeka	1	1	0	0	2:0	2
Velež	1	1	0	0	3:1	2
Hajduk	1	1	0	0	1:0	2
C. zvezna	1	0	1	0	2:2	1
Dinamo	1	0	1	0	2:2	1
Maribor	1	0	1	0	1:1	1
Vardar	1	0	1	0	1:1	1
Beograd	1	0	1	0	0:0	1
Partizan	1	0	1	0	0:0	1
Proleter	1	0	1	0	0:0	1
Zagreb	1	0	1	0	0:0	1
Vojvodina	1	0	0	1	0:1	0
Sarajevo	1	0	0	1	1:3	0
Olimpija	1	0	0	1	0:2	0
Radnički	1	0	0	1	0:5	0

II. LIGA (ZAHOD)

IZIDI

Sloboda — Bratstvo	2:1	(1:1)
Aluminij — Trešnjevka	5:3	(2:0)
Belišće — Šibenik	2:0	(2:0)
Famos — Rudar (L)	1:1	(1:1)
Rudar (K) — Varteks	3:2	(1:0)
Borovo — Čelik	0:0	
Borac — Osijek	0:0	
Lokomotiva — Split	0:2	(0:2)
BSK — Leotar	3:0	(1:0)

LESTVICA

BSK	1	1	0	0	3:0	2
Aluminij	1	1	0	0	5:3	2
Belišće	1	1	0	0	2:0	2
Split	1	1	0	0	2:0	2
Rudar (K)	1	1	0	0	3:2	2
Sloboda	1	1	0	0	2:1	2
Famos	1	0	1	0	1:1	1
Rudar (L)	1	0	1	0	1:1	1
Borac	1	0	1	0	0:0	1
Borovo	1	0	1	0	0:0	1
Čelik	1	0	1	0	0:0	1
Osijek	1	0	1	0	0:0	1
Varteks	1	0	0	1	2:3	0
Bratstvo	1	0	0	1	1:2	0
Trešnjevka	1	0	0	1	2:5	0
Lokomotiva	1	0	0	1	0:2	0
Šibenik	1	0	0	1	0:2	0
Leotar	1	0	0	1	0:3	0

ODBOJKA

Danes prijateljska tekma Bor-Breg

Po daljšem poletnem premoru je ženska ekipa Brega ponovno začela trenirati s polno paro. Precej deklet se je tudi udeležilo tečaja v Rovinju, kjer so si pridobile novega znanja. Kot prva težja preizkušnja bo turnir v Polcenigu, ki se ga bosta udeležili še ekipi Casagrande iz Sacile in Porzio iz Vidma. Favorit je Casagrande; če ne bo presenečenj, bi moralo Bregu pripasti drugo mesto.

Turnir je v okviru Festivala furlanskega športa, ki ga organizira «Il Gazzettino». Udeležuje se ga skupno 15 društev, med katerimi zasledimo nekatera zelo znana, kot CRDA Tržič, Pordenone, Virtus Moretti itd. Otvoritev Festivala bo v sredo, 23. t.m., zaključek pa 10. septembra. Odbojkarski turnir bo v četrtek, 24. t.m., zmagovalcu pa bo pripadal pokal občine Polcenigo.

Brežanke so se za nastop temeljito pripravile. Obnovile so obenem tudi svojo ekipo. Obe lanskoletni ekipi sta se namreč združili, društvo pa je ustanovilo še eno mlajšo, ki sedaj že vestno trenira. Danes (torek) bo za Breg zadnja preizkušnja, ko se bo v trening tekmi srečal z Borom.

Oglasi:

Odbojka: trening moške ekipe je danes, v torek ob 19.30.

Nogomet: Začetek treningov mladincev in članov bo v sredo ob 19. uri. Igralci naj se zberejo ob igrišču v Boljuncu.

ATLETIKA

TROBOJ V VIAREGGIU

Predstavniki ZDA najboljši
Viden napredek Italije

Francesco Arese postavil nov državni rekord na 1.500 m s časom 3'40"5 - Prva mesta sta osvojila tudi Ambu in Simeon

Atletski dvoboj med ZDA, Italijo in Španijo se je zaključil z velikim uspehom, tako da so se že zmenili, da ga bodo ponovili tudi prihodnje leto, in sicer v Barceloni. Kot je bilo pričakovati so želi Američani največ uspehov, saj so nastopili v njihovi reprezentanci svetovni rekorderji, olimpijski prvaki in še drugi znani atleti. Že po prvem dnevu je bila razlika v točkah med ZDA in Italijo zelo velika, kar pa tudi ni bilo težko pričakovati. V drugem dnevu so se Italijani nekoliko bolje izkazali s tremi prvimi mesti in nekaterimi drugimi dobrimi uvrstitvami.

Najprej moramo omeniti sijajnega Francesca Areseja, ki že spada med najboljše srednjeprogaše na svetu, čeprav se je komaj letos uveljavil. V izredno borbeni in zanimivi tekmi na 1500 metrov je Arese zmagal v času 3'40"5, ki je za dve desetinki sekunde boljši od prejšnjega državnega rekorda, ki je pripadal istemu atletu. Popolnoma uspešen je bil Finelli, ki je prispel na cilj takoj za zmagovalcem s prav tako odličnim časom 3'40"7. Res je, da na tej progi ni nastopil sloviti Američan Jim Ryun, ki je prav letos postavil nov svetovni rekord na 1500 metrov v fantastičnem času 3'33"1. Prejšnji rekord Avstralca Elliota (3'35"6) iz leta 1956 je kratkomalo osmešil, čeprav se celih deset let ni nihče približal temu času. Ryun je raje izrabil priliko, da se je pomeril prvič v svoji karieri na 5000 metrov. Dosegel je čas 13'47"8, medtem ko je Tracy Smith prvi prispel na cilj v zelo dobrem času 13'41"0, le tri sekunde slabše od rekorda ZDA. Čeprav nekateri pravijo, da Ryunu ta poizkus ni uspel, se s tem ne strinjamo. Če pomislimo, da je italijanski državni rekord 13'50"8, je bil Ryun le uspešen. S pametnejšo porazdelitvijo moči bi bil njegov čas 13"38-13'40". Prav gotovo bomo še slišali govoriti o Ryunu tudi na 5000 m.

Drugo zmago je Italiji prinesel Antonio Ambu v teku na 10.000 m, čeprav nista bila Američana najboljša. Ambu je pretekel progo v 29'21"6, takoj za njim pa je prispel na cilj še drugi Italijan De Palma. Še prvo mesto Italijana Simeona v metu diska s povprečno znamko 57,36 m pred zelo slabim Matsonom (56,72 m).

Pričakovana dvoboja Whitney-Frinolli in Davenport-Ottoz sta se oba zaključila v prid Američanov. Zmaga Whitneya je bila bolj kot prepričljiva saj je Frinolli prispel na cilj z 1"1 zamude in sicer v času 50"7, kar je precej slabo za Italijana. Whitney je tako glavni favorit za prihodnje olimpiade v Mexiku. Bolj izenačen dvoboj Ottoz-Davenport. Zmagal je sicer Američan, a le za desetinko sekunde in šele v zadnjih metrih potem, ko je že kazalo, da bo uspelo Italijanu prehiteti nasprotnika. Čas zmagovalca 13"7, Ottoza 13"7. Če pomislimo, da Ottoz ni v najboljši formi lahko sklepamo, da so njegove možnosti za prihodnje olimpijske igre vseeno precejšnje, čeprav nekoliko manjše kot prej.

V drugem dnevu tekmovanja je bila zelo zanimiva štafeta 4x100 m. Po prvih treh menjavah so bili Italijani in Američani skoraj na isti višini, a prav zadnja menjava Američanov je bila slabša, tako da je Giannatasio imel približno dva metra prednosti. Ameriški predstavnik Willie Turner (letos že 10"0) je slabo menjavo nadoknadil z izrednim tekom. Giannattasio je skušal na vsak način obdržati ugodno situacijo, a Turner je bil kratkomalo fantastičen. Na cilj je prišel pred Giannattasiom za dobra 2 metra.

Veliko presenečenje v metu krogle, kjer je bil svetovni rekorder Randy Matson le drugi z znamko 19,96. Premagal ga je Steinhauer (20,03 m), ameriški velikan in tradicionalni Matsonov nasprotnik.

Od Italijanov so zadovoljili še Dionisi v skoku s palico (4,90 m), Giani v teku na 200 m (21"0) in Pizzi v teku na 3000 metrov z zaprekami (8'45"4).

ZMAGOVALCI

100 m: Carlos (ZDA)	10"2
200 m: Bright (ZDA)	20"7
400 m: Matthews (ZDA	45"2
800 m: Carr (ZDA)	1'49"2
1500 m: Arese (It.)	3'40"5
5000 m: T. Smith (ZDA)	13'41"0
10.000 m: Ambu (It.)	29'21"6
3000 m sh: Nightigale (ZDA)	8'40"0
110 m sh: Davenport (ZDA)	13"6
400 m sh: Whitney (ZDA)	49"6
Višina: Carruthers (ZDA)	2,13
Daljina: Miller (ZDA)	7,73
Palica: Railsbach (ZDA)	5,20
Troskok: Areta (Šp.)	15,33
Krogla: Steinhauer (ZDA)	20,03
Disk: Simeon (It.)	57,36
Kladivo: Burke (ZDA)	65,06
Kopje: Covelli (ZDA)	74,48
4x100 m: ZDA	39"7
4x400 m: ZDA	3'05"0

KONČNI IZID

ZDA — Italija	123:90
ZDA — Španija	136:76
Italija — Španija	136:76

T-ar

Tudi Sergij Veljak med petnajstimi

FIRENCE, 21. — V okviru priprav za nastop italijanske reprezentance na «Mediteranskih igrah» je italijanska odbojkarska federacija povabila na skupni trening med drugimi tudi bivšega Borovega atleta Sergija Veljaka.

Ostali povabljeni odbojkarji pa so: Barbieri (Minelli Modena), Battaglia (La Torre, Reggio Emilia), Candia, Conte in Gaj (Navigazione Genova), Freddi (Gramsci), Furlattini in Ronconi (Salvarani, Parma), Guidetti in Mescoli (Virtus Bologna), Jotti (CIAM, Modena), Nannini, Salemme in Veljak (Ruini, Firence) in Ricci (Casadio, Ravenna).

Mednarodni ženski turnir v Nabrežini. Prizor s tekme AGI — Sokol

NEURADNO SVETOVNO PADALSKO PRVENSTVO

Slovesna otvoritev v Portorožu V. jadranskega padalskega pokala

Atraktivni skoki zaradi slabega vremena na sporedu prihodnjo nedeljo

V nedeljo popoldne, ob 16. uri so se oglasile fanfare na sečoveljskem letališču in pred tribune so prikorakale reprezentance 18. držav, udeleženk letošnje pete izvedbe mednarodnega padalskega tekmovanja za «V. Jadran Cup», po naslednjem vrstnem redu: Avstrija, Belgija, Bolgarija, ČSSR, Italija, Finska, Francija, Madžarska, NDR, NZR, Nizozemska, Poljska, Švica, Turčija, Velika Britanija, SZ, ZDA in Jugoslavija. Zbrane padalce ter njihovo spremstvo — skupno 217 ljudi — sta pozdravila predsednik zveze letalskih organizacij Slovenije Vencelj Jeras in predsednica piranske skupščine Jolanda Kos. Predsednik mednarodne letalske organizacije Vladimir Kokkinaki je v ruščini zaželel tekmovalcem obilnih športnih uspehov, nakar so fantje in dekleta v narodnih nošah poklonili tekmovalcem šopke cvetja — znak tradicionalne slovenske gostoljubnosti.

Letošnja izvedba tekmovanja za Jadran Cup je po številu prijavljenih največje padalsko tekmovanje na svetu, je že tretje po vrsti v Portorožu. Tekmovanje za I. Jadran Cup je bilo leta 1957 v Tivatu-Boki Kotorski, kjer je sodelovalo le 10 držav s 52. tekmovalci. V skupnem plasmaju je prvo mesto v moški in ženski konkurenci osvojila ekipa SZ. Najboljši Jugoslovan Danilo Damjanović je bil drugi. Sovjetskim padalcem gre namreč zasluga, da so uvrstili padalstvo med športne discipline. Takoj so se zato navdušili tudi Francozi in izpilili tehniko skakanja — Francozi so pravi mojstri v prostem padanju z zakasnelim odpiranjem padala — ter Američani, ki žanjejo velike uspehe posebno v atraktivnih skokih. Na tekmovanju za II. Jadran Cup so se dve leti pozneje izkazali Bolgari v moški, Sovjetkinje pa v ženski konkurenci.

Leta 1963 so tekmovanje za III. Jadran Cup prenesli v Portorož in uvedli tudi disciplino atraktivnih skokov za nagrado Turizem-Portorož, ki so jo osvojili ameriški padalci. IV. Jadran Cup se je odvijal v Portorožu julija 1965. Sodelovalo je 16 držav s 111 tekmovalci.

V posameznih disciplinah so zmagali:

Padalska štafeta: Švica (moški) in SZ (ženske).

Grupni 800 m: ČSSR m in Francija ž.

Grupni 1500 m: ČSSR m in ž.

Skoki v morje: Jugoslavija m in Bolgarija ž.

Atraktivni skoki: SZ.

Na letošnje tekmovanje se je prijavilo kar 180 padalcev iz 22 držav, v Portorož pa so prispele le ekipe iz 18 držav ter ekipa Peruja kot opazovalec. Ekipa Kanade sicer svojega prihoda ni odjavila, toda do nedelje ni še prispela.

Na splošno žalost tisočev gledalcev, ki so se zbrali vzdolž sečoveljskega letališča, je vodstvo tekmovanja sklenilo v soglasju z vodji tujih ekip odpovedati najavljeno tekmovanje v atraktivnih skokih za nagrado «Turizem - Portorož 1967», kajti nad letališčem se je takrat dvignil močan veter in nebo so kmalu pokrili oblaki, ki so preprečevali vidljivost tekmovalcem. Mednarodna pravila namreč dovoljujejo najvišjo hitrost vetra 7 metrov na sekundo (25 km na uro). Letalo, ki je poneslo jugoslovanske padalce že na višino 2000 metrov, se je tako moralo spustiti nižje ter odvrglo dva poizkusna skakalca, da bi ugotovila točno smer vetra v vmesnih zračnih plasteh. Medtem ko je angleška ekipa, ki se je nahajala v drugem letalu, po radijski zvezi napovedala svoj odstop od tekmovanja, so se pojavila v zraku živopisana padala jugoslovanskih padalcev A in B ekipe, ki so kljub močnemu vetru pristali na cilju na splošno občudovanje gledalcev ter prisotnih strokovnjakov iz tujih držav. Ta podvig je opogumil tudi tekmovalce ostalih držav, da so se dvignili v višine ter izvajali namesto atraktivnih skupinske skoke na cilj, tako da so gledalci kljub slabemu vremenu prišli na svoj račun. Posebno so navdušili Francozi, Čehi, Američani ter Sovjeti. Sovjetski padalec se je dal celo privezati na kabelj za letalom in tako potoval nekaj časa nad tisočglavo množico, dokler se ni dovolj prezračil ter odskočil na cilj. Presenečenje je pripravil tudi švicarski padalec, ki je skočil s novim trikotnim padalom. Škotje so se izkazali za izredno varčne: namesto na cilju so pristali kar pri svojem avtobusu — da bi prihranili na bencinu — ter s tem dobili tudi posebno nagrado za hrabrost, kajti pristajanje na tako prometni cesti ni posebno varno. Gledalce je zelo navdušil tudi znani športni letalec Alpskega letalskega centra na Bledu France Mernik s serijo akrobacij — sodček, pentlje, izredno dolgi hrbtni leti ter zavoji — ki so bile radi močnega vetra toliko bolj tvegane.

Disciplina atraktivnih skokov bo tako na sporedu prihodnjo nedeljo. Upajmo, da tokrat vreme ne bo slabo poplačalo truda prirediteljev.

I. M.

John Creassy

LOBOV PEČAT

61.

Dva meseca kasneje so zaključili preiskavo in začela se je sodna obravnava. Obramba je poskušala poudariti Margaretino lepoto in z njo vplivati na poroto, pa je propadla. Javni tožilec je analiziral njen zločinski duh, njeno željo po gospostvu in kako rada živi bogato. Prav to je pripeljalo, da je organizirala največjo bando vlomilcev v Londonu. Nadalje, je ugotovil, da je delala skupaj s Helene Wolff in z doktorjem Sorensenom in da je svojega očeta spremenila v bednega človeka, ki je moralno in fizično popolnoma propadel.

Kar je presenetilo Rogera, je bila starost Margaret Paterson Stara je bila dvaintrideset let.

Naslednji dan potem, ko so jih obsodili; smrtna kazen za Margaret Paterson, doktorja Sorensena in Carneya, je bil Roger v svoji pisarni. Pozvonil je telefon.

— Gospod West, je rekel dežurni policaj, gospa in gospod Hambledon vas želita videti.

— Kako ste rekli? Hambledon? O, da. Pripeljite ju v čakalnico. Takoj pridem.

Ko je Roger Vstopil v čakalnico, sta polkovnik Hambledon in njegova soproga vstala. Rokovali so se in Roger je vprašal:

— Kako pa mali Peter?

— Prav zaradi njega sva prišla, je rekla gospa Hambledon.

— Nikoli ne bova pozabila vašega pogovora z njim. S svojo nežnostjo in pozornostjo ste ga odvrnili od strašnega dogodka, ki bi lahko zapustil pečat na njegovem poznejšem življenju. Prišla sva se zahvalit. Midva veste bova posvojila malega Petra.

— Dovolita, da vama čestitam, je rekel Roger z drhtečim glasom.

— Hotel bi vam izraziti svoje občudovanje, hkrati pa bi se vam rad oprostil. Nisem si mogel misliti, da bi lahko kak policaj takšno hudo novico sporočil tako lepo in oprezno.

Roger se je nasmehnil.

— Tudi policaji so včasih ljudje. Sicer pa gospod polkovnik, všeč mi je, da ste danes prišli. Jutri me ne bi več našli. Odpotujem na dopust za tri tedne z ženo in otrokoma. Vendar nista mi povedala, kako je s Petrom.

— Odlično. Sicer pa vam je poslal sporočilo, inšpektor. Na vsak način hoče zvedeti, zakaj je detektiv, ki je bil tako ljubezniv z njim, dal svojemu sinu ime razkuštranec.

Konec.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajne se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst